

Ufunuo

Na

Ndugu Robert Stapleton

Ufunuo

Utangulizi:

Kitabu cha Ufunuo ni Moyo wa Ufunuo wa Mungu kwa Wakristo wa karne ya kwanza kiliandikwa kuwapa ushindi Wakristo wa wakati ule kwa kuwa walikuwa wanasubili ushindi. Ndio maana kitabu kinaanza na baraka kwa Wakristo wanaosoma, kusikia na kuyashika maneno haya. Kama Musa alivyoanza kuwaacha wapendwa wake Waisrael katika kumbukumbu aliwahubilia na kuwaomba kwamba wasikie na kuyashika maneno yake. Kwakuwa ambaye, angeyashika maneno yake Musa alihaidi baraka za kimwili kwa ahadi ya kimwili kuliko ambavyo tunaweza kufikilia leo. Kama vile Musa alivyo sema wakati anawaomba pia aliweka mlolongo wa lawama ya kimwili ambayo ingewapata kimwili na kiroho kama wangeshindwa kushika maneno yake. Pia Yesu vilevile anaanza kwa kutoa baraka kwa wale ambao wangesoma, wangesikia na kuyashika alafu Yesu anamaliza kitabu kwa kuwalaani wote ambao wataashindwa kuyashika maneno yake (22:18-19).

Kitabu kina utajiri mwingi na misingi ya maarifa kuhusu Mungu na kile anachokitaka kutoka kwa mwanadamu, hata hivyo hakisomeki na hakieleweki Kinaposomwa mara kadhaa basi huacha ama kuongezewa mambo mengine toka mwanzo hadi mwisho.

Ni maarifa gani waliyopewa Kanisa la karne ya kwanza ambayo walitakiwa wayasikie. Maarifa hayo bila shaka yalikuwa ndiyo majibu ya maswali yao mengi.

1. Je, Kristo ni mwana wa Daudi ambaye angetawala milele?
2. Ujumbe wa nabii yule ulikuwa wa kweli na wenye uaminifu au ulikuwa wa mwalimu mwingine wa uongo?
3. Kwanini hakufika?
4. Je, Mungu bado anaendelea kutenda ulimwenguni ama ameacha kwa sababu ya kuharibika kwa binadamu?
5. Je, kulikuwa na nguvu za kweli mikononi mwa watu hasa wale walio kuwa Rumi?
6. Je, hayo mateso waliyoyapata yalikuwa na faida?

Kama vile Yesu anavyojibu maswali haya katika kitabu hiki, ni jinsi gani hiki kitabu kinavyotusaidia wakati wote?

1. Ufunuo ni kitabu cha maono kuhusu Kristo.
2. Kitabu kinaeleza mahusiano saba ya Kanisa kwa Kristo.
3. Kitabu kimeandikwa makusudi katika makusanyiko saba.
4. Kitabu chaweza tu kueleweka katika misingi saba ya milele.

Utangulizi:

I. Ufunuo ni kitabu cha maono kuhusu Kristo. (Maono makuu manne yamo yanaonekana zaidi kama ufunguo kwenye maneno “Katika roho,” 1:10; 4:2; 17:3; 21:10).

- | | |
|---|----------------|
| A. Ono la kwanza: Kristo aliye hai, | Uf. 1:1-3; 22. |
| 1. Mwana wa mtu Adam, | 1:1-20. |
| 2. Makanisa saba, | 2:1-3;22. |
| B. Ono la Pili: Kristo mkombozi, | 4:1-16:21. |
| 1. Eneo la Umungu - chumba cha kifalme, | 4:1-5:14. |
| 2. Hukumu ya kimungu, | 6:1-16:21. |
| C. Ono la Tatu: Kristo askali - Mfalme, | 17:1-21:8. |
| 1. Hukumu ya kahaba mkubwa (Rumi), | 17:1-19:4. |
| 2. Ndoa ya mwanakondoo, | 19:5-10. |
| 3. Kuanguka kwa Babel (Rumi), | 19:11-21:8. |

- | | |
|--|-------------|
| D. Ono la Nne: Kristo Mwana Kondoo, | 21:9-22:21. |
| 1. Kufika kwa Yerusalem ya Mbinguni, | 21:9-21. |
| 2. Uzao wa Yerusalem ya Mbinguni, | 21:22-27. |
| 3. Ukanda wa Yerusalem ya Mbinguni | 22:1-5. |
| 4. Ono la mwisho ni onyo la kusikitisha, | 22:6-21. |

II. Ufunuo unaelezea mahusiano saba ya kanisa kwa Kristo.

- A. Maono ya Kanisa kwa Kristo Uf. 1.
- B. Maisha ya Kanisa kwa Kristo 2-3.
- C. Ukombozi wa Kanisa katika Kristo 4-7.
- D. Kanisa kama ushahidi wa Kristo 8-11.
- E. Matatizo ya Kanisa kwa Kristo 12-14.
- F. Kanisa litakombolewa na Kristo 15-20.
- G. Uhusiano wa milele kati ya Kanisa na Kristo 21-22.

III. Ufunuo umeandikwa kwa Makanisa maalumu saba:

- A. Kristo analiulizaje Kanisa? Utetezi wake unaonekana kwa ujumbe wake kwa makusanyiko saba.
 1. Kristo ameelezwa kuwa yeye ni nani katika makusanyiko saba.
 2. Ameendelea kwa kuwaamuru wawe na nguvu zao.
 3. Kisha Yesu anawaambia kile ambacho hakitaki kwao.
 4. Alafu anawaamuru kusikia na kuyashika yale aliyowafunulia.
 5. Alafu Kristo anahidi zawadi kwa wote watakao vumilia.
- B. Yesu alitegemea nini kwa Makusanyiko.
 1. Kanisa la Efeso: Upendo ulitegemewa toka kwao 2:1-7.
 2. Kanisa la Smirna: Walitegemea kupata dhiki 2:8-11.
 3. Kanisa la Pergamo: Ukweli ulitegemewa toka kwao 2:12-17.
 4. Kanisa la Thiatira: Utauwa ulitegemewa toka kwao 2:18-29.
 5. Kanisa la Sadisi: Uhakika ulitegemewa kwao 3:1-6.
 6. Kanisa La Fidelfia: Iitegemewa nafasi toka kwao 3:7-13.
 7. Kanisa la Leokadia: Walitegemewa kuwa na Moyo 3:14-22.

IV. Kitabu cha Ufunuo chaweza kueleweka tu katika mwanga wa msingi saba ya milele.

1. Uwepo wa Kristo katika Kanisa 1:2-12, 20.
2. Imani katika Kristo 2:10;12:4.
3. Mungu anamiliki vyote. Serikali zote za kweli zimewekwa na Mungu na hukomeshwa na Mungu 11:15-18; 15:3-4.
4. Migogoro isiyozuilika kwenye Kanisa huonyesha usalama na ni shangwe.

Mwisho wake ni ushindi. Shangwe kwa Imani ipo. Kifo hakijashindwa 13:10;

14:12-13; 17:14.

5. Kushindwa Milele kwa shetani na uovu 20:10; 11-15.
6. Adhabu ya Milele kwa wakosefu katika jehanumu 21:8.
7. Zawadi ya milele kwa wenye haki mbinguni 22:14.

Hitimisho La Utangulizi:

Maono katika Ufunuo yanatueleza nini? Yanatueleza Migogoro isiyozuilika ndani au nje ya kanisa yanatueleza uhakika wa baadae kwa shangwe iwapo tutafanikiwa. Pia maono yanatufunulia kwamba kanisa ovu linahitaji kutubu na kuelewa kwamba hakuna liwezalo kufichika katika Kristo kanisa lenye mashaka. Lahitaji kuamini kwamba Yesu ni Mshindi na atawala. Nalo Kanisa lenye woga lahitaji kuacha kuogopa

kwakuwa Yesu anakuja. Kwakuwa Kristo anakuja tena kutuchukua nyumbani hivyo twahitaji kwenda kwake 22:17-21. Ndio maana Roho, Bibi Arusi na Mungu wanasema “Njoo.”

Falsafa (Theory):

Kuna aina mbali mbali za tafsiri ya falsafa (theories) katika kitabu cha Ufunuo. Nyingi kati ya hizo hazina msingi wowote. Lakini kadili tunavyojifunza kitabu hiki tunahitaji kuwa na mawazo pevu kwa kuangalia

ujumla katika maandiko. Kama kuna mtazamo tunaoweza kuuamini na mtazamo huo ni tofauti na mafundisho mengine basi hatuwezi kuuacha hivihivi. Hatuwezi kuamini jambo ambalo ni tofauti na maandiko mengine ya Biblia. Lakini tunachopaswa kukumbuka ni kwamba kitabu kiliandikwa kwa Wakristo wa sehemu ya baadae katika karne ya kwanza. Na Imani tuliyonayo ni lazima iwe kwa faida yao.

Yaonekana kuwapo falsafa kuu nne kwenye hiki kitabu. Hata hivyo pengine zipo maelfu ya falsafa ndogo. Moja yajionyesha kuwa ya baadae. Maana yake ni kwamba mambo yaliyoandikwa katika sura ya 4 -20. Bado hayajitimia. Wanaamini kuwa yatatimizwa atakaporudi Yesu. Na Falsafa ya pili na ya kihistoria kwamba mambo yamewekwa kwenye historia ambayo inachukua nafasi mpaka Yesu atarudi tena yanafundishwa zaidi na Wakathoriki. falsafa ya tatu mtazamo wa utimilifu ikiwa na maana kwamba kila kitu kilitimia wakati wa kipindi cha kuandika katika mtazamo ya misingi ya unabii wa kipindi cha mwisho wa binadamu Falsafa (Theory) ya nne ni mtazamo wa kiroho ukimaanisha kuwa maono yote na unabii haukuwa halisi sio kwamba unahusu jambo maalumu.

Hizi Falsafa (Theory) zote zimesomwa kwa miaka mingi na watu wameamua kuzifuata lakini watu pia wamekuta matatizo mengi katika falsafa hizi. Hivyo njia rahisi ya kujifunza kitabu cha Ufunuo ni kujifunza bila kuweka mambo yote katika falsafa tukiwa tunakumbuka kuwa katika kitabu hiki hakikuandikwa kwa ajili yetu kiliandikwa ili kuwasaidia wazee wetu kuwapa imani kwa maswali yao mengi kuhusiana na jinsi walivyoamini kwa muda mrefu.

Zipo pia falsafa (Theory) **tofauti zenye misingi ya utawala wa miaka 1,000** tunayoisoma katika kitabu hiki. Hizo Falsafa tuzisikiazoo kila mara kwenye madhehebu kwanza ni ya umileniam ni falsafa iliyogawanyika lakini pointi yake kuu ni kuwa Kristo alishindwa kuweka ufalme wake wakati wa kipindi cha utawala wa Rumi na, atarudi kutawala kutoka kiti cha Daudi kwa miaka 1,000 kutoka Yerusalem. Pia kuna kipindi baada ya mileniam wanaamini kuwa Yesu atarudi baada ya kuwa ametawala miaka 1,000 na hapo kuna wamileniam wanaamini kuwa miaka 1,000 inaonyesha kipindi kisicho na mwisho.

Tarehe:

Kitabu kinazo tarehe kuu mbili ambazo zimependekezwa na watu siku hizi. Wengine wanadai kitabu kimeandikwa wakati fulani kabla ya kuharibiwa kwa Yerusalem 67 -69 Bk. Na wengine wanaamini kitabu kimeandikwa wakati wa utawala wa Douisian karibu 95-96 Bk.

Twaweza kuona katika kitabu hiki kuwa Wakristo katika Asia Ndogo walikuwa chini ya uangalizi mkubwa - wakati wa utawala wa Kiroma kabla ya kuharibiwa Yerusalem Wakristo walikuwa hawana mateso yoyote lakini Domitian aliyetawala toka 81-96 Bk. Aliwatawala Wakristo kwa ukali akiamini kuwa alikuwa Mungu na anaongea kwa Mamlaka ya Mungu hivyo adha ikatokea Asia Ndogo mpaka mwisho wa utawala wa Domintian.

Namba Za Biblia:

Moja - Umoja, upekee, peke yake angalia Efe. 4:3-5.

Mbili - Namba mbili inaonyesha nguvu na hatari kwa maisha ya kizamani. Wakati fulani Yesu aliwatuma wanafunzi wake wawili wawili. Musa alituma wapelelezi wake wawili wawili. Nuhu aliingiza wanyama wawili wawili. Katika Ufunuo 11 tunaona mashahidi wawili wanasimamia mshahidi mwenye nguvu. Wanyama (Beasts) wawili wanaonekana kama adui mwenye nguvu. Tuangalia Yoh. 15:26-27; Luka 10:1.

Tatu - Ni mfano wa Uungu (Baba, Mwana, Roho Mtakatifu) Mt. 3:13-17; 28:18-20.

Nne - Ni mfano wa ulimwengu au dunia. Tuna majira manne, upepo wa aina nne, na pembe nne za ulimwengu huu. Wale wanne wanaopanda farasi ni mfano wa nguvu za kuharibu kabisa, Yer. 49:36.

Tano - Mara mbili inasimamia ukamilifu wa wanadamu. Amri kumi zilikuwa ni ushahidi kamili kati ya Mungu na Waisraeli. Mnyama na pembe kumi ananguvu zote serekalini. Mnyama mkuu na

mnyama wa kwanza na mnyama mwekundu wote wanapembe kumi zinazoonyesha nguvu zao. Na vizidishi vya kumi vinaonyesha nguvu zaidi. Namba 70 ni muhimu lakini namba 100 ni namba kuu ya ukamilifu (Zab. 50:10; Kum. 7:9).

Saba - Ni mfano wa ukamilifu kwa kujiunga mbinguni na ulimwengu. $70 \times 7 =$ ni msamaha wa uungu, (3&4) maana yake ni msamaha bila kukoma (Dan. 4:2; Mat. 18:22).

Kumi - Kamilifu kabisa. Amri kumi. Wayahudi walimjaribu Mungu mara kumi. Wakristo Waliteswa kwa muda wa siku kumi. Haya ni mambo yaliyofanyika katika ukamilisho.

Kumi na Mbili - Ni alama iliyoonyesha muunganiko wa kidini katika mawazo ya dini ya kiyunani.

Makabila kumi na mbili, mitume kumi na mbili, milango kumi na mbili ya mbinguni 12 $\times 12 \times 1000 = 144,000$. Namba hii ni namba iliyokamili yenye muhali wa Mungu katika hali ya ulinzi wa kimungu. Hivyo ni alama ya watu wote wa Mungu.

Tatu na Nusu - Yaelezea isiyokamilifu. Ina maana matatizo yote yasiyo na maana ambayo hayaja kamilika. Namba nyingine ambazo namba hizi zimetumika kwenye Biblia ni kama hivi; Mlezi 42, Siku 1260, Miaka $3 \frac{1}{2}$, Nyakati na nyakati na nyakati na nusu nyakati.

Sita - Hii namba inasimamia mambo mabaya. Sita kama pungufu kwa saba. Haijafika namba saba, hivyo inapungufu wa ukamilifu..

Ni lazima ukumbuke kwamba hizi namba ni alama au viwakilishi halisi. Hazina umuhimu. Lakini dini nyingi za uongo wamezitia umakini na kuweka mafundisho ya uongo.

Sura Ya Kwanza

Mstali wa Kwanza (1:1)

1. **Ufunuo:** “Apokalupsis” - Maana yake isiyofunikwa iliyowazi usizuie ukweli, Vines Uk. 974.
 - A. Kitabu hiki ni ufunuo wa Yesu kwa Yohana.
 - B. Ujumbe uliotolewa kwanza kwa Kristo na baba yake.
2. **Watumwa**
 - A. Watumishi ni waumini wa Kanisa ambao wamepelekewa ujumbe huu.
 - B. Ujumbe ume tufikia kwa mzunguko - Baba - Mwana - Roho Mtakatifu - Malaika - Yohana - Watumishi.
3. **Kuwako Upesi**
 - A. Yaashiria mambo yaliyomuhimu yenye maadili mema kuja upesi. Kuna uharaka wa kufanyika.
 1. Mark. 1:15 na mwishoni mwa Ufu. 1:3. Akitumia maneno ya Kiyunani kuonyesha kwamba muda ni tayari. Ufu. 22:6,10; Math. 16:21.
 - B. Muda mfupi, Maana yake upesi.
 1. Neno ili liliandikwa katika tungo za kikirosti “aorist” kama alama ya tendo moja.
 2. ENTACHEI, ni maneno ya kiyunani yakiwa na maana ya “ndani au katika, kuondolewa kwa kazi upesi. Vines Uk. 923. Kamusi zingine za Kiyunani zinaelezea kitu kile kile.
 3. Maneno haya yanaonyesha utimilifu uliokaribu (Mdo. 25:4, Rom. 16:20; 1 Tim. 3:14; 2 Tim. 4:9).
 - C. Maneno ya Mungu yanayotuhusuhi tokana na nyakati.
 1. Dan. 8:1, 14, 26 zamani ya wakati ujao baada ya siku nyingi. Siku nyingi zipatazo miaka 386.
 2. Kwa hiyo kwa maneno ya Mungu wenyewe kama miaka 386 ni siku nyingi hivyo “upesi” haiwezekani kuwa zaidi ya miaka 386.
 3. Ufun. 22:10, Dan. 12:4 - Kipindi kifupi hiki kilikuwa cha miaka karibu 400.
 - D. Wale wanaoshikiria kuwa haya mambo yatatokea zaidi ya mwaka 2000, madai yao ni kwamba “muda mfupi nikuwa -----wakati wote.” Unaweza kuangalia tafsiri yoyote pasipokutafsiriwa namna hiyo.
4. **Akamwonyesha Mtumwa:**
 - A. Alionyeshwa kwa njia ya alama. Alifunua ujumbe wa Mungu kwa njia ya alama.
 - B. Lilikuwa na kusudi la Mungu kuwajulisha watu wake kwa njia ya ishara na maajabu. Kama vile alivyofanya kwa Musa na kwa Gidioni. Hata Agano Jipya lilithibitika kwa njia ya ishara na maajabu. Mark. 16:15-18; Ebr. 2:3-4.
 - C. Ishara zilitumika ili kuthibitisha.
5. **Malaika**
 - A. Wapeleka ujumbe.
 1. Math. 11:10; Lk. 7:24, 9:52.
6. **Yohana**
 - A. Mtoto wa Zebadayo, mtume ambaye Yesu alimpende. Math. 4:21.
 - B. Mwandishi wa injili ya Yohana na Yohana wa 1-3.

Mstali Wa Pili (1:2)

1. Yohana ajishuhudia mwenyewe kama shahidi mwema, Mdo. 1:8-13, 21-22.

Mstali Wa Tatu (1:3)

1. Heri

- A. Furaha.
- B. Yapo mambo saba mazuri na yanayopendeza katika Ufunuo.
 - 1. Kwa wale wanaosoma, wenye kusikia na kulinda, Uf. 1:3, Yak. 1:22.
 - 2. Wafao katika bwana, Uf. 14:13, (21:4).
 - 3. Wenye subira, Uf. 16:15, Math. 25:13, Lk. 12:37.
 - 4. Wenye kuitwa kwa Karamu ya bwana zirufi, Uf. 19:9.
 - a. Hata kwa kupitia katika tendo la Kushiriki tunda la mzabibu twaolewa na Kristo kila juma, Math. 26:26.
 - 5. Wenye sehemu katika ufufuo wa mara ya kwaza, Uf. 20:6.
 - 6. Wenye kushika maagizo ya kitabu hiki, Uf. 22:7, Yoh. 12:48, 2 Yoh. 9.
 - 7. Wenye kutimiliza amri, Uf. 22:14 (Yoh. 14:15; 15:14).
 - a. Hawa wenye kufuata haya mambo mazuri saba na Wakristo.
- C. Kitabu cha Ufunuo kimeanza na kutiana moyo katika imani, Yak. 1:22-25.

2. Wakati u karibu

- A. Wakati umekaribia.
- B. Marko 1:15
- C. Uf. 22:6-20 - "Usitie mhuli . . . kwa sababu muda umekaribia."

Yohana Na Mungu Wanasalimia, Mst. 4-8.

Yohana anazungumza kuhusu jinsi walioteseka chini ya Utawala wa Kirumi. Wakristo waliendela kuteseka mpaka 311 BK, wakati walitoa sheria mpya.

Mstali 4 (1:4)

1. Makanisa saba

- A. Tunatakiwa kukumbuka kuhusu namba, kwamba "namba saba" ya simamia ukamilifu. Haya makanisa saba jinsi tuendelea vyo kujifunza, tutaona kama yalikuwa yote saba ya kweli.
- B. Kwa namna moja ama nyingine, zilikuwa zinajaribu kuliandikia kanisa lote kupitia haya makanisa saba.

2. Neema na Amani (Ujumbe aliowapelekea).

- A. Yohana alitoa salamu za kawaida.
 - 1. Neema maana yake shukrani pasipo faida.
 - 2. Amani maani yake upatanisho unaokuwepo kati ya Mungu na mwanadamu kwa njia ya mwana wa Mungu.

3. Aitakazo kwake Yeye (kina maana yupo, alikuwepo, yupo hata milele).

- A. Yehova (Yahuve) ambaye yuko milele yote.
 - 1. Mimi nipo, uwepo binafsi, Kut. 3:14, 6:3.

4. Roho Saba

- A. Kazi saba zilizopo, Isa. 11:2.
- B. Nafsi moja inayojionyesha tofauti, 1 Cor. 12:4.
- C. Kifungu hiki cha maneno kimetumika mara nne katika Ufunuo 1:4; 3:1; 4:5; 5:6.
- D. Pengine ananukuu juu ya roho mtakatifu.
 - 1. Tayari tumejulishwa juu ya Yesu na Yehova na sasa tunaingia sehemu ya tatu ya uungu.

5. Mbele ya kiti chake cha Enzi.

- A. Labda atakakuwahakikishia mapenzi ya Mungu kwa njia ya Roho Mtakatifu.

Mstali 5 (1:5)

1. Shahidi aliye mwaminifu.

- A. Mmojawapo, Yoh. 3:11.

2. Mzaliwa wa kwanza wa waliokufa.

- A. Prototokos ni neno la kiyunani ambalo kufuatana na Vines Uk. 444 aelezea nafasi yake, ukuu juu ya, uumbaji siyo katika maana ya wa kwanza katika kuzaliwa
- B. Mzaliwa wa kwanza, wakwanza kutoka wafu. Kufa hakuna mwingine 1 Kor. 15:20; Kol. 1:18.

1. Wazo latoka Kumb. 21:15-17 haki ya mzaliwa wa kwanza ilikuwa ni urithi mara mbili.

3. Mkuu wa wafalme wa dunia.

A. Mwana mfalme mtawala.

1. Kwa njia ya ufufuo Yesu alipitia utukufu na utawala na usultani na mamlaka (Ef. 1:21, Zab. 2:2-9, 89:27, 110:2, 1 Tim. 6:15).

2. Yesu anatawala kiroho kwa njia ya Kanisa na kimwili kupitia utawala, Math. 28:18-20 (Ramani 2) kielelezo Cha 2.

3. Alitupenda sisi.

A. Pendo hili halijapita bali liliandikwa kwa kuashiria hali iliyopo katika Kiyunani, Yoh. 13:1.

4. Atusafisha

A. Alitukomboza kutokana na dhambi zetu, 1 Yoh. 1:7.

B. Kupotea kwetu kulipatikana pale Kalvari (Katika tungo za kinotiki (aoristic tense) laonyesha tendo la mara moja).

C. Bei kwa ajili yetu tayari imeshalipwa, Mdo. 20:28; 1 Pet. 1:18-19.

Mstali 6 (1:6)

1. Ufalme

A. Ufalme wa kikuhani katika Mungu ni tangazo kutokana Kut. 19:6, na kunukuliwa na Petro kama inavyoonekana hapa chini.

B. Ufalme, neno hili linapambanua juu ya mwili uliookolewa kikamilifu, Kol. 1:13; Mk. 9:1; Math. 16:18-19.

2. Makuhani

A. Inaonyesha nafsi ya Mkristo mmoja mmoja (binafsi).

B. 1 Pet. 2:5-9.

1. Mawe yaliyo hai yako peke yake.

2. Makao ya Roho ni mwili.

3. Ukuhani wa kifalme ulio mtakatifu ni mjumuiko (jamii).

Mstali Wa Saba (1:7).

1. Yuaja na mawingu.

A. Kuja mara ya pili siyo lazima.

1. Tazama aja katika, Uf. 2:5, 16, 25, 33, 11.

B. Ujio hapa ni sawa katika, Uf. 22:7, 20. Ujio ni upesi.

C. Mawingu yaneashiria hukumu, Isa. 19:6; Ezek. 38:16; Math. 24:30; Dan. 7:13-14.

1. Isa. 19:1; Zab. 104:3; 18:7; Zeph. 1:1-7; Nah. 1:1-6; Isa. 13:1-22; Yer. 4:16-31.

2. Ujio huu utakuwa juu ya wote waliowatesa Wakristo kwa maana ya waroma.

a. Mwisho wake ilikuwa ni katika karne ya 15.

b. Atatazamwa na wote kama maanguko ya Yerusalemu, Zek. 12:10-12; Dan. 7:13-14.

c. Mwanguko wa Yerusalemu ulifananiwa na ujio wa bwana katika maeneo Math. 24:30, na ulimwengu mzina.

D. Ni lini hao waliomtesa watamwona? Miaka miwili au mitatu elfu?

1. Hukumu kuhusu utawala wa kirumi ulijulikana

2. Askari waliomwiga Yesu walikuwa wa jinsi gani? (Yoh. 19:32-35). Alikuwa ni Mrumi.

2. Wataomboleza.

A. Yalitimia katika Uf. 18:9, 11,15,17,19.

B. Kumbuka wazo kuu ni kwamba Yesu atawatia faraja na moyo watakatifu.

Mstali wa Nane (1:8)

1. Alfa na Omega

A. A - Z Katika herufi za Kiyunani zaonyesha ukamilifu.

2. Aliyeko na Aliyekuwako.

A. Kut. 3:14 - yaonyesha yeye ni wa miele.

- B. Yaonyesha Uungu wa Kristo (Yoh. 10:33).
- C. Haya maneno yaonyehsa mwenye utawala zaidi (au juu ya yote); 2 Tim. 4:17-19.

Yesu Katikati Ya Taa Saba Za Dhahabu

Mstali wa Tisa (1:9)

1. **Ndugu** - Waliunganika kwa mwito wa kawaida.
2. **Mwenye Kushiriki**
 - A. Washiriki katika mambo mazuri (Fil. 1:7; Lk. 5:10; 1 Yoh. 1:3).
3. **Mateso** (Mazumbuko)
 - A. Msukumo wenye kusafisha kutokana na uharibifu, Yak. 1:2-5.
 - B. Tazama Mat. 13:21; Rum. 5:3; Mdo. 14:22.
 - C. Neno “Mateso/Taabu” na “Ufalme” yanahusiana.
 1. Yakionyesha kwamba kama Yohana alikuwa katika mojawapo vilevile na lingine alikuwa nalo.
4. **Ufalme**
 - A. Yohana alikuwa anawaandikia nani? Aliandikia makanisa.
 1. Hivyo basi Kanisa na Ufalme ni mamoja, Mat. 16:18-19.
 - B. Wengine wanaweza kusema mbingu, iwe isiwe Yohana na wengine hawakuwa mbinguni.
 1. Kol. 1:13 - “Ali” Wakati uliopita.
 2. Ebr. 12:28; Dan. 2:44; 7:13-14.
5. **Subira**
 - A. Aina ya uvumilivu hutokana na ujasiri au kutiwa moyo. Vumilia hadi kushinda, soma Yak. 1:2-5; 1 Pet. 1:7.
 - B. Siyo ya mbali katika Yesu Kristo, Rum. 6:3; Gal. 3:27. Katika Kristo/ndani ya Kristo.
6. **Kwa Ajili Ya Neno La Mungu.**
 - A. Kufukuzwa kwa ajili ya neno.

Mstali wa Kumi (1:10)

1. **Katika Roho, Siku Ya Bwana.**
 - A. Chini ya ushawishi wa Roho katika siku ya Bwana, Lk. 24:1.
 - B. Yaashiria hali, kuzimia/kifo na furaha ya Kiroho.
 1. Eze. 3:12, 8:3; Mdo. 10:10; 2 Kor. 12:1-4.
 2. Maono, ndoto na kifo mara nyingi vilitumika kama kiunganisho cha utakatifu, Eze. 1:1; Dan. 2:19; Mdo. 3:3, 10; 22:17.
 - C. Siku ya Bwana imetumika tu katika Agano Jipya, siku ya kwanza katika juma.
2. **Sauti Kuu**
 - A. Maelelzo “Kama ya” hakuna maelezo yanayoonyehsa sauti kama ya talumbeta.
 1. Pengine inaonyesha kuwa sauti ilikuwa ni kubwa/kali.
 - B. Sauti ilikuwa ni ya Kristo (mst. 11).

Mstali wa Kumi na Moja (1:11)

1. **Uyaandike Katika Chuo**
 - A. Nini?
 1. Vitu vilivyoonekana.
 - B. Kwa nini?
 1. Yenye uthamani na umuhimu kwa makanisa.
 - C. Kufuatana na mashauri ya Wanosiki/Maamuzi yao (Tungo za kinositiki=tendo la wakati mmoja; Kimtazamo=Amri).
 1. Amri ya kuandika ilitolewa mara 12 katika Ufunuo.
 - D. Amri ilikuwa lazima kufuatwa.
2. **Makanisa Saba**
 - A. Yalipelekewa yao lakini inafanya kazi kwa wote.
 - B. Kumbuka namba saba inasimamia ukamilifu.
 - C. Yaliandikiwa makanisa yote kupitia eneo lile la Asia.

Mstali wa Kumi na Mbili (1:12)

1. Vinara Vya Taa Saba Vya Dhahabu.

- A. Vya wakilisha makanisa saba, Ufu. 1:20.
- B. Washiriki wa nuru ya Mungu, Mat. 5:14-16.

Mstali wa Kumi na Tatu (1:13)

1. Mtu Mfano Wa Mwanadamu, Dan. 7:13; Ufu. 14:14; Dan. 7:9, 13; 10:5-6; Eze. 1:24.

- A. Hakuna nakala yoyote toka lugha ya Kiasilia.
- B. Ikithibitisha ama kudhihirisha kazi tatu za Yesu.

2. Vazi Lililofika Miguuni

- A. Ilitumika katika Kiseptuagent kama dera ya kifua.
- B. Ikithibitisha ama kudhihirisha kazi tatu za Yesu.
 - 1. Kama Nabii (Mat. 21:11, 46; Lk. 13:33; 24:19; Yoh. 4:19; 6:14; 7:40; 9:17; Kumb. 18:15-18; Mdo. 3:22).
 - 2. Kama Kuhani (Ebr. 2:17; 4:14-15, 5:5, 6:20. 7:17, 21, 26, 8:1, 9:11, 10:21).
 - 3. Kama Mfalme (1 Sam. 18:4; 24:5, 11; Eze. 26:16; 1 Tim. 6:15; Ufu. 1:5; 17:14; 19:16).

3. Na Kufungwa Mishipi Ya Dhahabu.

- A. Vifuani mwao, Ufu. 15:6.
- B. Vifundo Vifuani, Vincent, Tol. 2, Uk. 427.

Mstali wa Kumi Na Nne (1:14)

1. Kichwa na Nywele

- A. Vinaonyesha utakatifu na usafi.
- B. Nukuu za kitamshi (Dan. 7:9, 13, 22).
 - 1. Mwanzoni - (Mwa. 1:1).
 - 2. Pasipo Dhambi - (Isa. 1:18).
 - 3. Usawa pamoja na Baba - Dan. 7.

2. Macho

- A. Mwenye Kuona - (Kipitishio) maana yake aona na kujua kila kitu - Yoh. 2:25.
- B. Akiwambia Wakristo kutoona hofu kwa kuwa Yesu aona shida na taabu pamoja na majaribu.

Mstari wa Kumi na Tano (1:15)

1. Miguu Kama Shaba Uliyosuguliwa Kwenye Tanuru.

- A. Iliyong'arishwa - ujumbe wa utakatifu, Dan. 10:6.
- B. Pengine yaashiria nguvu (Mst. 16, Mik. 4:13; Eze. 1:7).
 - 1. Inaonyesha nguvu za uharibifu kuwepo katika hasira ya Mungu juu ya Rumi.
- C. Pengine haraka, hivyo Yesu aja upesi kulipa/kutoa maamuzi.

2. Sauti

- A. Eze. 1:24, 43:2 - Hiyo itoa hukumu.

3. Mengi

- A. Watoa maoni mbali mbali.

Mstali wa Kumi na Sita

1. Nyota Saba

- A. Mkono wa kuume alama ya nguvu au uthibilifu halisi, Yoh. 12:28-29; Ayu. 38:31.
- B. 1:20 - Malaika
- C. Malaika wa wakilisha Kanisa (maelezo zaidi mstali 20).

2. Upanga Wenye Makali Kuwili.

- A. Neno la Mungu - Ebr. 4:12-13.
 - 1. Siyo injili au habari njema isipokuwa hukumu, Yoh. 12:48.
- B. Isa. 11:4; 49:2; Hos. 6:5.
 - 1. Maneno ya hukumu, 2 Thes. 2:8.

3. Uso Wake

A. Yaonyesha nguvu, Mat. 17:1-5; 28:18-20.

1. Wazo linalopatikana katika Mat. 17 ni kwamba Yesu ni Mwenye mamlaka na tumsikilize.

Mstali wa Kumi na Saba (1:17)

1. Kama Mtu Aliye Kufa.

A. Ni nani asiyeweza.

1. Eze. 1:28; 3:23; 43:3; Math. 17:6.

2. Usiogope.

A. Hata ukaribiapo utawala wa Mungu usiogope, Mat. 14:27, 17:6-7; Ebr. 4:16; Efe. 3:12; 1 Yoh. 4:17.

3. Wa Kwanza na Wa Mwisho.

A. Isa. 44:6, 48:12; Ufu. 1:8; Mat. 28:18-20.

1. Kama uhalisi wa Mungu.

Mstali wa Kumi na Nane (1:18)

1. Aliye Hai

A. Alikuwepo (aliishi).

1. Yesu hakuishi tu pia alishinda mauti, 1 Kor. 15:23.
2. Ilitabiliwa kwamba atakuwepo siku ya mwisho, Ayu. 19:25.

B. Madai na ahadi.

1. Madai: Ufufuko.
2. Ahadi: Usiogope kifo, 1 Kor. 15:55-57.

2. Mauti na Kuzimu

A. Jehehamu: Kuzimu (Kwa Kiswahili wasema ni “Kaburi” inaponukuliwa juu ya kaburi/pango, kuzimu na sheol (Kiyunani).

1. Kuzimu (Hades) “Sehemu ya Roho zilizokufa - Haimaanishi kaburi, wala siyo sehemu ya milele kwa waliopotea,” Vines, Uk. 528.
2. Kuzimu (Sheol) “Inazungumzia mahali ambapo uzima bado upo baada ya kufariki.” Nelson’s Dictionary of the Old Testament, Uk. 317.
3. Kwa hiyo kuzimu siyo kaburi kama inavyoelezewa na Madhehebu mbali mbali.

B. Vyote Viwili Kuzimu (Hades) (Mat. 16:18) na mauti (Zab. 9:13; 107:18) ni milango yake, Isa. 38:10.

1. Yesu kwa ufufuo wake anao ufunguo wa yote mawili.

3. Funguo

A. Zaashiria nguvu ya kufungua.

Mambo Tuliyoona Hadi Hapa Sababu Kwa Nini Wale Ambao Ni Wake Wasione Hofu.

- 1) Wa Kwanza Na Wa Mwisho Na Aishiye.
- 2) Aliyekufa Na Sasa Yu Hai.
- 3) Funguo Za Mauti

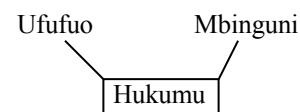
Ujumbe Wa Aina Tatu Katika Kitabu Kwa Wakristo Wa Enzi Zile.

- 1) Mambo Yaliyotokea Tayari - Sura ya Kwanza.
- 2) Mambo Ambayo Yapo.
- 3) Mambo Yajayo Upesi.

Mawazo Ya Msingi Kuhusu Kuzimu

Paradiso au Kifuani mwa Ibrahimu (Lk. 23:43; 16:23)

Shimo Kubwa (Lk. 16:26)



Mstali wa Kumi na Tisa (1:19)**1. Uyaandike Mambo Hayo**

A. Kwa nini? Faida ya watakatifu waliopo.

1. Premillennialists wanadai sura ya 4-22 yahusisha wakati ujao.

a. Kama ni hivyo, nini tofauti kati ya maneno haya “upesii” (1:1; 22:6) na “u karibu” (1:3; 22:10)?

Mstali wa Ishirini (1:20)**1. Siri**

A. Siri iliyofichika sasa imefunuliwa.

1. Haihusu kitu fulani kinachokamilisha patupu kama ilivyozumgumzwa kabla.

2. 1 Pet. 1:10; Lk. 10:21.

2. Nyota Saba (Malaika)

A. Maelezo ya malaika “kwa” siyo “na kwa”, Ufu. 2:1, 8.

B. Kanisa liliwakilisha kama malaika hapa.

1. Kama ni hivyo Kanisa linawakilishwa kwa namna mbili (malaika na vinara vya taa).

2. Ni kawaida kitu mmoja kuelezeka katika namna nyingi, Yesu ni mlango, njia, taa n.k.

C. Picha mbili tupatazo

1. Kinara cha taa chatoa mwanga (nuru), uelewe zaidi ni katika Ufu. 2:5.

2. Malaika kiasilia kisichoonekana cha Kanisa.

a. Malaika: kiasili au kioneshi cha ndani wakati kinara cha taa ni kioneshi cha nje cha Kanisa.

D. Yesu aliwaandikia wale ambao walikuwa na uwezo wa kubadili mambo mabaya katika Kanisa, Kanisa peke yake.

1. Ukitaka kusahihisha kitu, nani unamwandikia? Ni kwa yule tu ambaye yuko tayari kutekebiskika hali yake. Utu wetu wa ndani ni lazima kubadilika kabla ya mabadiliko kuonekana nje.

2. Upanga wenye makali kuwili unasimamia hukumu ijayo.

Yesu katika sura ya kwanza ajionyesha yeye mwenyewe kama ni hai, katika uthibitifu wote, kama nabii, kuhani na mfalme. Kwa kuonyesha hilo yupo katika hali ya uthibitifu halisi akitawala maisha yetu yote. Anaweza kuanza kutoa hukumu kwa makanisa saba. Amehakikishwa kwamba asitahili kwa kazi hiyo.

Sura Ya Pili**Sura ya 2:1-3:22 - Hukumu Kwa Makanisa Saba.**

Sehemu hii inashugulika na ujumbe maalumu kutoka kwa Kristo kwa miji saba maalumu katika jimbo la Kirumi kule Asia. Hii ilikuwa ni miji muhimu ya biashara iliyounganishwa na barabara mashuhuri. Kumbuka Yohana alipeleka taarifa kwa makusanyiko haya kama yalivyoorodheshwa kwenye ramani. Wengi waamini kuwa hii ilikuwa ni barua ya mzunguko. Ikiandikwa na kupelekwa kwanza kule Efeso hadi smina, Pergamo ikifuata barabara hadi Laodikia. Ilipelekwa kwa njia ya barabara.

Ujumbe Kwa Makanisa Kule Efeso

Ufu. 2:1-7.

Mstali wa Kwanza (2:1)**1. Malaika**

A. Kiasilia kilichofichika cha makanisa (angalia mstali 7 “Kwa makanisa”).

2. Efeso

A. Mji mashuhuri katika Asia Ndogo.

1. Makazi ya Washauri wa Kirumi.
2. Mchanganyiko wa Wayunani na Mashariki ya Mbali.
3. Wakijulikana kwa mambo ya uganga na mahekalu ya Dianne, Mdo. 19:19, 35.
4. Efeso mji wa pili kwa kazi ya Paulo baada ya Rumi. Aliishi miaka mitatu pale.
5. Mojawapo ya kusanyiko lililopewa uaminifu/lililokuwa mashuhuri (Mdo. 18:8-19:41).
6. Paulo aliliandikia barua.
7. Paulo alimwandikia Timotheo mara mbili, wakati Timotheo akiishi hapo.
8. Masimulizi ya Kanisa yanadai kuwa baada ya uharibifu wa Yerusalemu Yohana alihamia Efeso.

3. Nyota Saba

- A. Ufu. 1:20 (Kanisa).
- B. Yesu ashikiria uzima na mauti ya Kanisa.

4. Aendaye

- A. Yaashiria mamlaka ya Yesu kwa niaba ya Kanisa.
 1. 1 Tim. 2:5; 1 Yoh. 2:1.

Mstali wa Pili (2:2) (Yesu alianza kwa kutukuza).

1. Nayajua - Yoh. 2:25.

- A. Asingeweza kusimamia (kuangalia) matatizo ama matendo mema.

2. Matendo

- A. Huduma, unganiko la jumla, Efe. 2:8-9.

3. Taabu

- A. Sumbuka, ile inayopatikana na bidii (nguvu) pamoja na maumivu.

4. Subira

- A. Mwelekeo wa uvumilivu katika mahangaiko yenye kuonyesha kazi.
 1. Usitahimilivu, Yak. 5:8; Fil. 1:27-28.

5. Huwezi Kuchukuliana Na Watu Wabaya

- A. Kuchukua mabaya
- B. Angalia Wanikolai (Mst. 6; Mdo. 6:5).

6. Jaribu

- A. Kumb. 18:22; 1Yoh. 4:1.
- B. Paulo aliwaeleza kwamba watu watapotosha injili, Mdo. 20:29; 2 Kor. 11:13-15.

7. Wale Wajiiao Mitume

- A. Pengine walizushiwa kuwa mitume (Warithi) bado walikuwa waongo.
 1. Walikuwa walafi, Isa. 56:9-12.

Mstali wa Tatu (2:3)

1. Subira

- A. Chini ya majaribu.

2. Kuvumilia

- A. Waleta ushindi.

3. Kwa Ajili Ya Jina Langu - Kwa ajili ya Kristo.

- A. Walifanya kazi ili kupata Ufalme wa Mungu.

4. Wala Hukuchoka

- A. Kuona hofu (shaka) limetumika mara tatu katika Agano Jipya, (Ebr. 13:3; Yak. 5:15; Ufu. 2:3). Maana ya kustahimili na kuhofu kutokana na masumbuko.

Mstali wa Nne (2:4)

1. Umeuacha Upendo Wako Wa Kwanza.

- A. Pendo lao jipya limetufikia.
- B. Angalia Mdo. 19:1-20; 26:36-38. Kuna pendo la kwanza.
 1. Ef. 1:15, 6: 23-24 barua kutoka ki fungoni.
- C. Roho halisi au mwelekeo wa dini uliwatokea.

D. Ushahidi kamili ni utiifu kwa amri za Yesu Kristo, 1 Yoh. 2:4-5

Mstali wa Tano (2:5) (Herufi hizi tatu R's za Kiingereza, K's katika Kiswahi).

1. Kumbuka

A. Kumbuka nini?

1. Wapi umeanguka.
2. Mithali ya Mwana Mpotevu - Lk. 15: 11-32.

B. Wafikiri nyuma na kukumbuka moyo na furaha yao ya nyuma.

1. Yasitaajabisha kama wengi wetu twapaswa kufanya hili?!

2. Ukatubu

A. Siyo tu mabadiliko ya kifikra bali mabadiliko ya ndani Mdo. 3:19.

3. Ukayafanye Matendo Yako Ya Kwanza

A. Geuka / rudi matokeo ya toba (Matt. 3:8).

1. Pasipo kugeuka hakuna toba.
2. Usiseme, samahani na kusahau.

4. Lakini Usipofanya Hivyo

A. Jiangalie / chunguza.

B. Kitu kingine / nini tena.

1. Naja upesi.
 - a. Kati ya 2000 au vinginevyo? Bilashaka sivyo!
 - b. Ujio wa pili? Bilashaka sivyo kuja kwake kutategemea kutubu kifo au la. Wanakufa na wamepotea.
2. Upesi linatokana na neno “entaxei” lililotumika katika Ufun. 1:1, lenye maana ya haraka / upesi.
 - a. Hii inatusaidia kuelewa mstali 1.

C. Nakufa ni nini?

1. Kuondoa kinara chako.
2. Kinara chako ni Kanisa (Uf. 1:20) hakitakuwa na umuhimu wa kuwepo kama hakitafanya malengo ambayo Kristo aliyafanya. Asistahili Mwana Kondoo Uk. 111.

Mstali wa Sita (2:6)

1. Wayachukia Matendo Ya Wanikolai.

A. Tazama mistali 2 “... huwezi kuchukuliana na watu na watu wabaya...”

B. Kuchukia “Kujisifia karaha hukutokana na mambo mabaya. Vines UK 538.

2. Wanikolai.

A. Pengine ni kikundi cha madhehebu yaliyofuata Nikolao baada ya kuchaguliwa kuwa mtume.

1. Walikuwa na tabia za kupenda anasa na uzinifu.
2. Waliamini kwamba uhuru wa Kikristo umewapa kibali cha kufanya anasa.

Mstali wa 7 (2:7) - Shahidi kwa kusanyiko.

1. Aliye Na Sikio.

A. Ulinganisha na Mat. 11:15; Mk. 9:9.

B. Wale wanaoelewa mambo ya Kiroho walionywa wasikilize.

2. Roho

A. Roho Mtakatifu, Yn. 14:26; 16:13-15; Ufu. 1:4.

3. Ashindaye

A. Kushinda.

B. Kuwa na ushindi juu ya matatizo mbali mbali (2:26).

C. Neno “Kushinda”.

1. Imetumika mara moja katika vitabu vya Injili.
2. Imetumika mara sita katika barua za Yohana.
3. Imetumika mara kumi na sita kwenye kitabu cha Ufunuo.
4. Na imetumika mara tatu kwa waandishi wengine katika Agano Jipya.

4. Matunda ya mti wa uzima

- A. “Mti uliopotea pamoja na paradiso ya ulimwengu huu, sasa inaonekana tena kwenye mambo ya mbinguni,” *Vincent’s Word Studies In The N. T.*, uka. 441.
1. Angalia Mwa. 2:9; 3:22.
- B. Hapa inaonekana tunaona mambo yanayotunza uzima wa milele mbinguni.
- C. “Paradiso” linatumika kwenye hali mbili kwenye maandiko.
1. Sehemu ya waaminifu baada ya kifo, Lk. 23:3.
 2. Sehemu ya mwisho (mbinguni) 2 Kor. 12:2, 4; Ufu. 2:7; 22:1-2.
 - a) Kwa sababu mti unaonekana katika “Paridiso ya Mungu” na “Yerusalemu Mpya” kwa hiyo majina yale mawili yanasimamia sehemu moja tu; kama mbinguni wa tatu katika 2 Kor. 12:2-4.
 - b) Neno “Paridiso” ni neno la Ki-Ujemi na maana yake ni “Kiwanja cha Raha”.

Kanisa la Efeso kama makusanyiko mengi na Wakristo wengi wanaacha upendo wao wa kwanza. Sisi kama Wakristo wa siku hizi, ni lazima tuwe uangalifu sana ili tusianguke pia. Na katika mkusanyiko wa Efeso tunaona walikuwa mkusanyiko mzuri sana. Lakini walianguka, halafu waliamuru watubu na warudi kwenye kazi zao za kwanza.

Ujumbe Kwa Kanisa La Smirna Ujumbe Kwa Watakatifu Wanaoteswa 2:8-11

Mstari wa 8 (2:8)

1. Smirna

- A. Mji ambao wakati fulani ulitumika kama kituo cha ibada ya mtawala.
- B. Km. 56 kaskazini mwa Efeso ambapo mahekalu mengi yalijitoa kwa Mungu.
- C. Jina Smirna linahusiana na neno “Myrrh” ambalo ni alama ya kifo.
- D. Historia ya miji ni moja wapo ya moto na maanga mizo.
1. Mji ulikaliwa na Wayahudi kijeshi dhidi ya Wakristo ambao walimwua Policarp siku ya Sabato na kukusanya kuni kumchoma moto ili kupinga sheria zake,
 - a) Polycarp alikuwa Mkristo aliyemtumikia Bwana karibu miaka 86.
- E. Historia ya kuanzishwa kusanyiko hili haijulikani.
- F. Mji huu ulikuwa maalufu na mpaka sasa bado ni maalufu huko Uturuki.
2. **Kufa na kuwa hai - 1:18**
- A. NIV: Kifo na kuwa hai tena.
- B. 1 Kor. 15:11-20.

Mstari wa 9 (2:9)

1. Najua dhiki yako na umaskini wako.

- A. Maandiko mengine yanaondoa maneno haya.

2. Mateso

- A. Angalia 1:9.
- B. Mateso, ukandamizaji nje ya msukumo usababishao kukata tamaa.

3. Umasikini

- A. Umasikini ulisababishwa na ukandamizwaji.
1. Hata hivyo walikuwa matajiri.
 - a) Sio wa pesa bali wa roho.
 - b) Utajiri uko katika imani, matumaini, upendo na matunda, Yak. 2:5; 1Tim. 6:18.
 2. Mambo mazuri ambayo Bwana huyaangalia kwanza.

4. Matukano

- A. Labda kuongea vibaya au kuwahudhi Wakristo, Mat. 5:10-12.

5. Wasemao kuwa Wayahudi

- A. Neno kuu hapa ni kusema, kwa maana ya kudai, Yoh. 8:34-41; Rum. 2:28-29; 9:6-8.
- B. Ni Wayahudi wa kuzaliwa sio wa matendo.

6. Sinagogi La Shetani

- A. Kusanyiko au Kanisa la Shetani.
1. Wakidai kuwa na uhusiano na Mungu kumbe wanamhudumia Shetani.

2. Mdo. 21:20-28.

Mstari wa Kumi (2:10).

1. Woga

A. Ukweli hakuna cha kuongopa, Mat. 10:28.

2. Watatupwa

A. Shetani anaenda kuwatumia hawa Wayahudi waliofikili ni watakatifu kuwa mawakala wake.

1. Kama alivyokuwa Sauli/Pauli, Mdo 22:3-4.

3. Gereza

A. Tukio kubwa kwa Warkristo, Mdo. 5:21; 12:3-4; 16:23.

4. Majaribu

A. 1 Pet. 1:6-7.

1. Majaribu, kuwapima kama wako kwa Mungu.

5. Siku Kumi

A. Sio kipindi cha muda kamili.

B. Kumbuka mlolongo wa kitarakimu kuna weza kuwapo maelezo ya aina mbili hapa.

1. Siku kumi zaweza kuonyesha kwa ufupi kipindi cha utawala mgumu, Dan. 1:12-16; Mwa. 31:7; 24:55.

2. Siku kumi zaweza kuwa ukamilifu wa mateso, Num. 14:22-23; Neh. 4:12; Dan. 1:20.

6. Uaminifu hata kufa.

A. Kuwa mwanifu hata wakati wa mauti sio mpaka kufa, Mt. 24:13.

7. Taji

A. Stephano: Taji ya ushindi (1 Pet. 5:4; Yak. 1:12).

1. Alama ya ushindi kama inavyotumika hapa.

B. Tofauti kuliko DIADEMA ambayo ni alama ya ufalme wenye kuheshimika sana (Uf. 12:3; 13:1; 19:12).

C. Taji ya haki ni alama ya ushindi dhidi ya kifo, 2 Tim. 4:8.

Mstari wa Kumi na Moja (2:11)

1. Ashindaye - kushinda

A. Hapa tena ni ulazima wa kuendelea na adha zao mpaka mwisho.

B. Kwa nini hakutakuwa na maumivu?

1. Kama Wakristo watakuwa kama Krsito alafu wataishi tena na kutawala pamoja naye.

2. Kifo cha pili

A. Gehenna, maangamizo ya milele kwa waliodhaifu, Ufu. 20:14.

Kanisa la Smirna kweli lilikuwa linapata mateso mikononi mwa Wayahudi walioamini kuwa walikuwa wanafanya mapenzi ya Mungu kumbe walikuwa mawakala wa Shetani. Lakini kupitia mateso yote waliyokuwa nayo yaliwafanya wawe na nguvu katika imani zao kwa kuwa hatuoni wakilikataa Kanisa la Smirna. Ila ujumbe wa matumaini kuwa endapo wakiendelea katika matendo mema, kwa kuwa tutavuna wakati wa mavuno (Gal. 6:9) wataavuna taji yao wenyewe.

Mataji

1. Ya Uzima - Ufu. 2:10.

2. Ya Wenye haki - 2 Tim. 4:8.

3. Ya Utukufu - 1 Pet. 5:4.

4. Isiyoharibika - 1 Kor. 9:24-25.

5. Ya Weza kuchukuliwa - Ufu. 3:11.

Ujumbe Kwa Kanisa La Pergamo

Kiti Cha Shetani

Ufu. 2:12-17.

Mstari wa Kumi na Mbili (2:12)

1. Pergamo

- A. Upo km. 58 kaskazini mwa Smirna.
 - B. Mji mkuu wa kisiasa kwa miaka 200.
 - C. Mji wa Elimu.
 - D. Ulikuwa na sanamu nyingi na mahekalu Zeus yalikuwepo yakiitwa “Soter Theos” maana yake “Mungu Mwokozi.”
 - E. Kituo maalum kwa wilaya ya Rumi.
 - F. Ulikuwa kiti kwa dini kiserikali kwa hiyo kiti cha mtawala cha ibada.
 - G. Huu mji ulikuwa katikati ya miji saba.
 - H. Mji huu bado upo hata leo.
2. **Upanga mkali** - 1:16; 19:11-16; 2:16; Efe. 6:17; Ebr. 4:12.
- A. Inayonyesha hukumu, Isa. 11:4; 49:2; Hos. 6:5; 2 Thes. 2:8.
 - B. Pia uwezo wake wa kulinda wakati wa kuvamiwa.

Mstari wa Kumi na Tatu

1. Penye kiti cha Shetani

- A. Kituo maalumu kwa utawala wa kirumi.
 - B. Inaonyesha kuwa Pergamum palikuwa kituo cha dini kiserikali.
 - 1. Pia kituo cha ibada ya muungu wa kusikia kwa kuzungukwa na nyoka Asclepius.
 - C. Kiti, vizuri, mamlaka kama unavyomwakilisha Shetani kama mtawala pale, Mt. 19:28; Lk. 1:32, 52; Mdo. 2:30.
2. **Kulishika sana jina langu, wala hukuikana imania yangu.**
- A. Hata katikati ya mateso makubwa bado waliendelea.
 - B. Angalia: “Imani yangu.”
 - C. Waliheshimu na kuliadini jina lake.
3. **Hata siku za Antipas shahidi wangu mwaminifu.**
- A. Anitpa ikiwa na maana, Anti = Kinyume, Pator = Miungu, hivyo maana yake, “Dhidi ya miungu.”
 - 1. Shahidi mwaminifu.
 - 2. Kuonyesha uaminifu kwa kujitoa kufa, Mdo 22:20; Ufu. 2:13; 17:6.
 - 3. Ni kama kifo kama vile katika Mdo. 7:51-60.

Mstari wa kumi na nne (2:14)

1. Mafundisho ya Balaam - angalia Hes. 22.

- A. Hes. 25:1-4; 31:16.
 - 1. Mafundisho ya Balaam.
 - 2. Kufanya matendo mabaya, 2 Pet. 2:15.
- B. Kuna wengine katika Kanisa la Pergamo ambao kama Balaam, waliongoza watu katika ibada ya sanamu kuokana na mafundisho yao. Kwa kufundisha kuwa mambo kama haya sio dhambi.
 - 1. Walibadilisha maisha ya kanisa kuwa matumizi ya mwili, wakitenda uzinzi wa kimwili, 1 Kor. 6:18-20.

2. Jiwe la kujikwaa

- A. Vikwazo vinavyosababisha wengine kuanguka.

3. Vitu vitolewa kwa miungu.

- A. Hivi vinawaongoza Wakristo (Waisraeli wakati wa Balaam) kwenye Miungu.
 - 1. Kwa kuwafundisha Wakristo kuwa hakuna jambo baya kwa kula nyamba iliyotolewa kwa miungu Wakristo wanakuwa wameshiriki katika sherehe ya miungu ambayo ni dhambi.

4. Uasherati

- A. Mambo ya kujamiiana.
 - 1. Kwa tamathari za semi, ni uhusiano wa muungu wa kipagani kwa mafundisha unabii katika imani ya Kikristo, Ufu. 14:8; 17:2, 4; 18:3; 19:2. Wengine wanapendekeza haya kama katika 2:21, Vines, uka. 465.

MSTARI 15 Angalia mstari wa 6 ni sawa na habari ya Baali.

MSTARI WA 16

1. Tubu

- A. Inafafanua mabadiliko ya mawazo kwa mtu au shabaha, mara nyingi kwenye Agano Jipya, kuendelea kuboresha mabadiliko kuwa mazuri, wakati wote isipokuwa katika Lk. 17:3,4 kwamba toba toka kwenye dhambi Vines Ukurasa 961-962.

2. Naja

- A. Kumbuka ujaribu kufaham jinsi ambavyo neno limetumika kwenye kifungu.
B. Naja, hapa inaeleza hukumu katika kanisa la pergamo kama hawahitaji kujisalihisha.

3. Upanga

- A. Walitumia upanga kwa matumizi gani?
1. Vita, hukumu.
2. Katika tamathari za semi, ni kama - kifaa cha kufunulia. Luka 2:35, kwa hukumu Uf. 1:16, 2:12, 16, 19:15, 21 Ki-umbo ni kama kuonyesha matamko ya haki Bwana, Vines Uk. 1123.
a) Matamko hayo ndiyo yangeleta chini hukumu ya Mungu.

MSTARI WA 17

1. Roho

- A. Angalia maelezo katika 1:4; 2:7.
B. Kusikia ni sawa na kupokea, kutii Yakobo 1:22.

2. Kushinda

- A. Kushinda njia za uovu.
B. 2:26; 12:11.
C. Kupiga, kushinda, kuzuia, kupata ushindi - Strong's Greek Dictionary of N.T. Uk. 50.

3. Mana iliyofichwa

- A. Kama vile Mungu alivyotoa mana kwa Israel wa Kimwili (Kut. 16:32-34), hapa anatoa mana iliyofichwa kwa Israel wa kiroho.
1. Wengine waliwekwa gizani Heb. 9:4.
2. Hii mana iliyofichwa ni Yesu (Yoh. 6:31-38, 48-51).
3. Neno Iliyofichwa hapa inamaanisha isiyoonekana.
4. Ushindi utapalikana kwa nguvu isiyoonekana.

4. Jiwe Jeupe

- A. Wapergama walijiingiza kwenye madini ya mawe meupe kwenye matumizi kama zao la biashara.
B. Matumizi ya kipande cha jiwe hili na jina lake vina thamani.
1. Liatolewa kwa mtu aliyejaribu bila mafanikio.
a) Jiwe leusi anapewe mtu aliyahukumiwa kosa.
2. Linatolewa kwa mtu amekuwa huru toka utumwani na anapewa uraia Rum.6 untakaso.
3. Linatolewa kwa Mshindi kuonyesha kuwa ameshinda upinzani.
4. Linatolewa kwa maasikari kuonyesha ameshinda upinzani.
a) Yaweke yote haya pamoja nani? Mkristo!

5. Jina Jipya

- A. Linaongelea kuhusu jina Mkristo.
1. Lilikuwa limewahi kutolewa (Mdo. 11:26, Isa. 62:1-5).
2. Jina Mkristo limetolewa kutokana na suala la utiifu na sio ushindi.
B. Wengine wanaamini kwamba Uf. 3:12 inaelezea hilo.
C. Inaonekaa kwamba maneno ya Jipya "Jina Jipya" yanamaanisha uhusiano ambao mwana wa Mungu anaupata baada ya kushinda.
1. Kwa vyo vyote iwavyo ni yule ambaye ameshinda ndiye atakayelimiliki na kulielewa.

Ujumbe Kwa Thiatira
Mstari 18-29
Shika Sana Hata Ajapo

MSTARI 18

1. Thiatira

- A. Mji dhaifu ambao ulikuwa na matendo makubwa kwakuwa hakukuwa na taabu.
- B. Kila biashara ina muunguwa wake na kila muungano una uungu wake nao ufuasi wako waonyesha unamwabudu huyo muungu.
- C. Biashara ambayo inamjumuisha pergamo.
 - 1. Iitumika kama lango la njia ya sehemu muhimu ya Asia - Ndogo.
 - 2. Iliangaliwa kwa muungano wake hasa kwa biashara yenye matilio ya royal purple na dye.
 - a) Lydia (Mdo. 16:14).
 - b) Lydia alibatizwa kule Filipi na aliporudi alianzisha Kanisa.

2. Macho kama mwali wa moto

- A. Angalia malezo ya 1:14.
 - 1. Kupenyeza - Alijua wote - Yoh. 2:25.
 - 2. Kupitia nguvu hiyo aliona matitizo yote katika Kanisa hata kwa yule asiye na hakika kwa mwingine.

3. Miguu yake mfano wa shaba nzuri

- A. Angalia Uf. 1:15.
- B. Inamaanisha nguvu, nguvu za uangamizo zibebazo hasira ya Mungu kwa Rumi.

MSTARI 19

1. Nayajua matendo yako

- A. Kanisa linalotembea.

2. Matendo yako ya Mwisho Yamezidi yale ya kwanza

- A. Kufanya zaidi sasa kuliko walivyokuwa mwanzoni.
- B. Matendo yao ndio mwonekanao wao wa nje, kinyume na jinsi hasa walivyokuwa.
 - 1. Yesu atamona ukweli

MSTARI 20

1. Nina neno juu yako.

- A. Wote hawakuwa wema katika paradiso.

2. Wamridhia

- A. Kuruhusu

3. Yezebeli

- A. Hasa ni jina la mfano kuonyesha matendo ya uovu kwao wala sio mwanamke aitwaye Yezebeli.
- B. Haya yanatwaa tabia ya Yezebeli, wa Agano la Kale, (1 Wafalme 16:31-21:23, 2 Wafalme 9:7, 22, 30-37).
 - 1. Kanisa lilikuwa mgawanyiko ambao ulielezwa kuwa Yezebel.
 - 2. Waefeso na wa Pergamo walikuwa na mfarakano, inaonekana pengine kuwa ili kuwa tatizo la Thiatira.

4. Ajiitaye nabii

- A. Kudai kufundisha kwa mamlaka ya ki-Mungu, 1 Yoh. 4:1, Math. 7:15.
- B. Inaonekana kwamba lengo lilikuwa ilikuweza kuishi mtu alitakiwa kushiriki katika sherehe ambayo inapelekea kwenye dhambi.

5. Uzinzi na kula chakula cha sanamu

- A. Kama ilikuwa kimwile ama kiroho haijulikana 1 Kor. 6:18-20 labda yote mawili.
- B. Yote mawili ni dhambi katika historia ya Yezebeli (2 Waf. 9:22, 30).
- C. Yatolewayo kwa ibada ya sanamu, yaweza kuliwa kama unawezakula kwa lengo pevu bila kumudhuru ndugu 1 Kor. 8.

Wazo katika Thiatira lilikuwa kwamba ili kuweza kumudu ukristo ulipaswa kujiunga kwenye muungano na kwa kufanya hivyo walijihusisha kwenye uasherati au uzinzi wa kiroho kama Yezebeli Thiatira kama Efeso na Pergamu walishindwa kujifunza toka makosa ya nyuma na hivyo kuendelea kurudia historia ya maovu yao 1 Kor. 10:11 na Rom. 15:4.

MSTARI WA 21

1. Nafasi

A. Muda au nafasi ya kujisahihisha matendo yake lakini ameshindwa kufanya hivyo.

MSTARI WA 22

1. Kitanda

A. Kuwa mgonjwa na kulazwa kitandani wamevuna walichokipanda.

1. Sehemu ya dhambi pia ni sehemu ya adhabu.
2. Kitanda kinamaanisha adhabu.
 - a) Angalia: Dhiki.

2. Kufanya Uzinzi

A. Pengine inahusisha uzinzi wa kiroho

1. Uzinzi wa Kiroho unatekana na ibada ya sanam kama ilivyokuwa Israel ya zamani katika Yer. 3:9, Eze. 16:32.

3. Pamoja Naye

A. Wote wenye makosa yanayoleta mgawanyiko wataadhibiwa pamoja na wale wanaoshiriki katika dhambi hiyo.

4. Dhiki

A. Wote wataadhibiwa kwa matendo yao.

1. 2 Cor. 5:10.

5. Isipokuwa wakitubu

A. Toba ingebadilisha hali yote hiyo. Angalia Maelezo mstari 16.

MSTARI WA 23

1. Kuwaua watoto wake kwa mauti.

A. Kwa kuwa ameshindwa kutubu ategemea adhabu.

B. Ndio kusema, “watauawa kwa mauti”

1. Kwa maneno mengine, “kuwaangamiza toka uso wa dunia.”
 2. Chini ya sheria waliadhibiwaje?
 - a) Mauti (Walawi 20:10)
 3. Labda kusema kuwa kifo cha kimwili kingekuwa kwa mapigo, njaa ama upanga.
- C. Watoto watakuwa wake ibilisii (Yoh. 8:44, Isa 57:3)

2. Mekanisa yote watajua.

A. Kwa nini?

1. Angalia Mdo 5:11.
 - a) Uongo - Math. 10:28; Zab. 111:10.
2. Mekanisa yote wataona na kujua hayo yalikuwa yatokee haraka.

3. Viuno na Mioyo

A. Inahusu mawazo ya ndani ya mtu.

1. Inamaana hakuna kitu kizuri au kibaya kiwezacho kufichwa kwa Mungu Ebr. 4:13.

4. Matendo

A. Mt. 16:27; Rum. 2:6, 2 Cor. 5:10, Uf. 20:13, Rom. 14:12, Yakobo 2:17.

MSTARI WA 25

1. Shika Sana

A. Shika sana nini?

1. Injili, upendo, imani, huduma na uvumilivu.

2. Mpaka Nitakapokuja

A. Shika, tunza imani, nitakuwepo miaka miwili au miaka elfu tatu hapana!

1. Kuja kungekuwa “Mkononi” Karibuni 1:3.

MSTARI WA 26

1. Hata Mwisho

A. Mpaka mwisho ni lazima wakae hivyo hivyo.

2. Mamlaka Juu ya Mataiifa

A. Imeelezwa Mstari 27.

MSTARI WA 27

1. Kuchunga / Kutawala

- A. Kristo na utawala wake baada ya ufufuo, Mdo. 13:13; Eb. 1:5.
1. Mitume kama mabaluzi, 2 Kor. 5:18-20.
 2. Utawala wa Wakristo wote waaminifu kwa kuwa mafano wa sheria yake Rum. 5:17.
 - a) Haijatajwa kutokuwapo mamlaka juu ya mataifa.
 - b) Ana wangelishika ofisi na kumwamini kwa utawala binafsi katika dunia.
 3. Tunapaswa kutambua kuwa Yesu tayari amekurisha kupokea hiyo nafasi ya ufawala.
 - a) Hiyo aliipata baada ya kifo chake kabla ya kupaa Mt. 28:18-20.
 - b) Alipopata mamlaka hiyo basi wote wanao tawaliwa walipokea mamlaka, Lk. 22:29.
 - c) Kumbuka Paulo alivyosema kuhusu Milki 1 Kor. 4:8.
 - d) Hamu yake ni kuwa wange milki kama makuhani na wafalme pamoja na Bwana.
 4. Bila shaka wangejumuika naye katika utukufu wake wa baadae, Rum. 8:17; 1 Kor. 6:2-3.
 - a) Tutajadiri zaidi hii mwisho wa sura ya tatu.

2. Fimbo ya Chuma

- A. Imara, ya uhakika, na utawala usiopinda.
1. Watapata madhara ya fimbo ya chuma ipondavyo vyombo vya mfinyanzi.

MSTARI WA 28

1. Nyota ya Asubuhi

- A. Angalia Uf. 22:16.
1. Kristo ni nyota ya asubuhi
 2. Nyota ya asubuhi ni ile kaayo mpaka nyingine zote zimeondoka.
 - a) Hapa ni ahadi ya ufufuo na Maisha ya Milele.
- B. Aliyitoa mwenyewe kwao wote wanaoshinda maana yake ni kuwa shirika nao, 1 Yoh. 1:7.

MSTARI WA 29 - Angalia maelezo katika 2:7.

SURA YA 3

UJUMBE KWA SARDI MSTARI 1 - 6 ASHINDAYE ATAVIKWA NGUO NYEUPE.

MSTARI WA 1

1. Malaika

- A. Nyota saba, uhalisi wa Kanisa lisihoonekana (2:1).

2. Sardi

- A. Mji mkuu wa Lidia.
B. Km 48 kusini mwa Thiatra.
C. Ilikuwa ngome kubwa dhaifu iliyokuwa kwenye kilima cha mwinuko wa fut. 1,500 juu ya mwamba.
 1. Kwenye kilele cha mlima.
 2. Vigumu kuufikia.

D. Ilikuwa kituo cha mambo yasiyo safi / haki.
E. Ilikuwa kituo kikuu cha biashara lakini ukawa unapoteza umaarufu wake.
F. Jiji ambalo halipo tena isipokuwa kundi dogo la wa namadic (watu wanao hama hama).
 1. Katika minaka wa 1850 hakukuwa na mtu yeyote anayeishi pale.

3. Roho saba

- A. Roho Mtakatifu (angalia 1:4, Yoh. 3:34).
 1. Alihaidiwa kutumwa, Yoh. 15:26 Roho alikuwa amawafunulia na bado anafanya hivyo.

4. Nyota Saba

A. Kanisa (Angalia 1:16, 20) labda yaliwekwa kwa ushirika wa Paulo.

5. Matendo yakuwa na jina hai.

A. Hili ni Kanisa lilikuwepo hapo kabla na sasa linafanya kazi kwa utukufu.

B. Kumbuka hapa kwamba Yesu amebadiri utaratibu wa kawaida.

1. Badala ya kwanza kwa maangizo na kumaliza kwa lawama hapa ameanza na lawama.

6. Kufa.

A. 1 Tim. 5:6.

B. Kufa kiroho, wamekuwa wakristo bandia.

C. Inaunganishwa na Efeso kusanyiko lililopoteza upendo wa kwanza.

MSTARI WA 2

1. Kesho

A. Ki-mantiki, “kuwa macho na kukesha angalia Mark 13:35; 1 Pet. 5:8.

Word Studies in the N.T. Pg. 461.

2. Kuimarisha

A. Kuimarisha mambo yote yaliyokuwa karibu kufa.

1. Inaonekana kuwa wachache walikuwa bado wameshikilia lakini walikuwa tayari kuacha (Mstari wa 4).

B. Wengi walikuwa tayari wamekufa na wengine walikuwa bado wana haki.

1. Kazi zao zilikuwa na mapungufu.

C. Kazi ilikuwa nzuri lakini sio katika kwango anachotaka Mungu.

MSTARI WA 3

1. Uliyopokea

A. Tendo la wakati uliokamili jambo lililo kamilika yalikuwa yameshapokelewa.

2. Tubu

A. Walilitaji kukumbuka waliyokuwa wameyapokea na kuyaacha.

1. Sio kukumbuka tu bali wayarudie.

2. Walikuwa wameuacha upendo wa kwanza na sasa wanaambiwa waurudie.

3. Nitakuja kama mwizi.

A. Kumbuka kutumia neno “kuja” litumie vizuri katika kipendeleo hiki.

1. Kama wasingaji salihisha basi Yesu angeleta hukumu juu yao.

B. Angekuja kama mimivi.

1. Sio tu kama mnyamganyi bali kama mtu aibaye kwa nguvu 1 Thes. 5:2-4, 2 Pet. 3:10.

2. Ni maana ileile kama katika 2:5, 16 hukumu itakuwa karibu.

4. Saa

A. Haikutangazwa - Hapa kanisa halihesabiwi makosa kama ya thiatira na Efeso bali wamepoteza hamu katika neema ya huduma yao.

MSTARI WA 4

1. Majina machache

A. Kutakuwa na watu wachache watakao amriwa.

B. Katika ya Mstari wa 3 na 4 maandiko mengi yanaweka neno “lakini”.

2. Wasiochafua Mavazi Yao.

A. Sio nguo halisi, Yuda 23; Uf. 7:14.

B. Hawajayauza maisha yao dhambi, Math. 7:13-15.

1. Havana doa, Yakobo 1:27.

3. Kutembea

A. Matembezi ya Mkristo (pia inaonyesha wokovu wa milele).

1. Kuonyesha mzunguko mzima wa matendo katika maisha ya mtu; Vines Uk. 1218

B. Mkristo anapaswa

1. Kutembea katika upya wa maisha Rum. 6:4.

2. Kutembea kwa roho Rum. 8:4.

3. Kutembea uaminifu Rum. 13:13
4. Kutembea kwa imani 2 Cor. 5:7.
5. Kutembea katika matendo mema - Ef. 2:10.
6. Kutembea upendo - Ef. 5:2
7. Kutembea busara - Kol. 4:5.
8. Kutembea ukweli - 2 Yoh. 4:5.
9. Kutembea katika amriza za Mungu - 2 Yoh. 6.

4. Nyeupe

- A. Alama ya usafi wapo mtu akitembea katika watindo kama ilivyoelezwa basi atakuwa safi.
 1. Kanzu ya usafi na ushindi.

5. Kustahili

- A. Haina maana ya kuokolewa (Ef. 2:8-9).
 1. Inaonyesha tu kamba wanaonyesha sifa zao.

MSTARI WA 5

1. Ushindi

- A. Waliokolewa; wokovu hunategwea ushindi wao.
 1. Inaonyesha uwezekano wa ufalme.

2. Kitabu Cha Uzima

- A. Kitabu ambacho kinayo majina yote ya wale waliokuwa Wakristo na kubaki waaminifu mpaka mwisho.
 1. Kutoka 32:32; Zab. 69:28; Dan. 12:1; Fil. 4:3; Luk. 10:20; Eb. 12:23.

Uf. 13:8; 17:8; 20:12; 21:27; 22:19.

3. Kukiri

- A. Mt. 10:32-33; Lk. 12:8
 1. Ufahamu, kwa kuwa wafuasi

4. Malaika

- A. Watumishi, Lk. 12:8-9
 1. Pengine ni toba kama huko mbinguni

Ujumbe Kwa Filadelfia Kusanyiko Jipya 3:7-13

Mstari wa 6 - angalia maelezo katika 1:7

Mstari 7

1. Filadelfia

- A. Kilometa 48 kusini mwa Thiatra.
- B. Mji tayiri sona uliojulikana kwa zabibu na mvinyo.
- C. Uliaminika kuwa mwaminifu kuliko makusanyiko yale mengine sita.
- D. Hapa akuwepo na lawana kwa kusanyiko hili.
- E. Uliitwa jina kutokana na Attalus Filadelfus Mfalme wa Pergamo.
 1. Ulikuwa mji wa biashara na kituo cha kueneza lugha ya kiyunani, Mila na maadili.

2. Ufunguo wa Daudi

- A. Ufunguo unapendekeza nini?
 1. Nguvu au Mamlaka, 1 Sam. 22:22.
 - a. Maneno katika Isaya Yamamhusu Eliahim aliyeondoa mamlaka ya mfalme.
 - b. Kiroho mameno yanamhusu Kristo
- B. Angalia jinsi mambo yalivyokaa kuhusu kama Yesu alikuwa au hakuwa katika kiti cha Daudi.
 1. Angalia na sivyo kwamba atakuwa na funguo ili ana funguo - 1:18.
- C. Kukamilisha sheria ya Kristo ilitakiwa awe mwana Daudi - Isa. 9:7; Lk. 1:3-33; Math. 22:41-43.

3. Mwenye kufunga, hapana afunguaye

A. Yesu alidai haki bila kujali wahusika wa Kanisa Yohana 14:6; Math. 16:18-19.

Msitari wa 8 (3:8)

1. Mlango uliofunguliwa.

A. Kazi ya Mungu katika nafasi wazi ya kuhubiri injili (Mdo. 14:27, 2 Cor. 2:12, Col. 4:13).

2. Hakuna mtu wa kuufunga.

A. Hakuna mtu aliyenamamlaka ya kufunga kile ambacho Mungu amefungua.

3. Nguvu kidogo.

A. Ni dhaifu kwa idadi, umaarufu, lakini bado wamakuwa na imani.

Mstari wa 9 (3:9)

1. Walio katika sinagogi la Shetani

A. Jinsi inanyoonekana kwa macho ya wayahudi.

2. Wayahudi

A. Wanaangalia roho (Rum. 2:28, 29; 9:6, 7)

B. Filadelfia labda walikuwa mataifa kwa hiyo wanapingana na wale waliokuna wanafikili walikuwa Wayahudi.

3. Kusujudu

A. Yaani kuonyesha kuwa Yesu analipenda Kanisa la Filadelfia.

B. Lakini sio kusujudiana wao kwa wao (Mdo. 10:25-26).

Mstari wa 10 (3:10)

1. Kwa kuwa.....mitakulinda utoke katika saa ya majaribu.

2. Majaribu

A. Sio kulinda kutoka ila kulinda katika ndani ya (Math. 6:13, Yak. 1:12).

B. Angalia msitari wa 11 kama alikuwa anawalinda.

3. Ulimwengu wote

A. Ni kama ulimwengu wote wa wakati ule.

4. Kuwajaribu

A. Maana kamili hapa haijatajwa.

Mstari (3:11)

1. Upesi

A. Miaka 2,000

2. Shika sana

A. Kushika kwa kufunga (Mdo. 16:24)

3. Asije mtu akatwaa taji yako

A. Kuwa mwangalifu ili mwingine asikunyanganye zawadi yako - (Kol. 1:18).

B. Taji linatwaliwa kwa nguvu.

1. Hawakuwa katika nafasi ya taji hilo kama taifa kazi ilihitaji kukamilika (1 Kor. 9:24, Ebr. 12:1).

2. Taja (la Stefano) ushindi - Fil. 4:1, 1 Thes. 2:19, 2 Tim. 4:8, Yak. 1:12, 1 Petr. 5:4.

Yesu Anakuja

2:25 - Atakuja

3:3 - Atakuja kama mwivi

3:11 - Aja upesi

Mstari 12 (3:12)

1. Nguzo katika Hekalu

A. Kwa msemu

1. Kukomaa, ugumu, imara na isiyoyumba.

2. Huko ndiko kukomaa
 - a. Mji wenyewe ulikuwa unasumbuliwa na matetemeko hivyo walipokuwa wanajenga walitumia nguzo nyingi ili kuimarisha majengo.
 - B. Hekalu, Kanisa duniani (1 Kor. 3:16, 17; 2 Kor. 6:16).
 1. Au mbinguni (Uf. 7:15) angalia . . . hatakwenda nje tena.
 - a. Hata hivyo, Gal. 2:9 -ia in ajadili nguzo
2. **Mungu wangu (andika mara 3)**
- A. Kuandika jina katika kitu chochote ni hali kawaida katika maelezo ya Kiebrania kuonyesha kuwa hiyo ni mali ya mwenye nayo.
 1. Siyo sahihi kuandika katika mali ya mtu mwingine, Kut. 28:36-38.
 2. Inamaanisha mmoja ambaye anamiliki yaani Mungu.

**Ujumbe kwa Kanisa la Laudikia
Ufunuo 3:14-22
Una Uvuguvugu**

Mstari wa 14 (3:14)

1. Laudikia

- A. Km. 18 magharibi mwa mji wa Kolosai.
- B. Uligunduliwa na mfalme wa Selucid ambaye aliupa jina kutokana na Mke wake Laudiki.
- C. Kusanyiko hapa lilitajwa na Paulo katika barua yake kwa Wakolosai.
 1. Labda lilianzishwa na Epafraasi aliyeambatana na Paulo.
- D. Mji ulifananihwa na maji wakati wa majira ya joto kwamba uko sawa na maji ya vuguvugu.
- E. Shule mashuhuri ya madawa ilikuwapo pale.
- F. Ulikuwa unafunikwa pia kituo cha mitindo.
- G. Kulikuwa kituo cha Pesa.
- H. Mji huu haupo tena siku hizi.

2. Amina

- A. Yesu anakamilisha yote ambayo Mungu aliyaongelea kwa makanisa, (Yoh. 1:1, 14).

3. Uamifu na shahidi wa kweli.

- A. Uf. 1:5, 2 Cor. 1:20

4. Mwanzo wa kuumba kwa Mungu

- A. Haelezi kuwa Yesu aliumbwa na Mungu.
 1. Wakati ambapo uumbaji ulianza.
- B. Arche
 1. Yaani ambavyo kila kitu kilianza kuwa kilivyo, asilia, kufanyika. Thayer Pg. 77.
 2. Mwanzilishi au Mtunzi: Vincent's World Studies in the N.T. Vol. 2 Pg. 469.
- C. Mwanzo 1:1; 2:6; Yohana 1:1-3, 7, 14; Kol. 1:16; Heb. 1:2; Uf. 1:8.

Mstari wa 15

1. Matendo

- A. Haya ni matendo lakini hayakuwa mema kwao.

2. Baridi

- A. Ni kama inaonyesha kuwa wametawaliwa na ulimwengu na kukataa Kanisa.

3. Moto

- A. Mchapakazi.

Mstari wa 16 (3:16)

1. Uvuguvugu

- A. Wapo katikati kutoka kwenye moto kwenda kwenye baridi, siyo kutoka kwenye baridi kwenda kwenye Moto (2 Pet. 2:20-22).

2. Tapika

- A. Emeo: Kutupika: Vines Pg. 1084.

Mstari Wa 17 (3:17)

1. Kwa kuwa

- A. Hapa tunayo sababu ya Bwana wetu kukasirika na hili Kusanyiko.
 - 1. . . . Unasema, mimi ni tajiri na kuongezeka kwa bidhaa, na huitaji kitu chochote.
 - a) Je, ni sambamba na Kut. 12:16-21? (Mfano wa Tajiri mpumbavu) 1 Yon. 2:15-17.
- B. Waliweka macho yao kwa vitu vya mwilini kuliko vitu vya kiroho, tegemea mambo ya Kiroho Rum. 8:4.

2. Nawe hujuhi

- A. Kweli walikuwa hawajuhi nafasi yao kwa Mungu.

3. Mnyonge

- A. Mtu mnyonge.
- B. Hawa ambao hawajabarikiwa.

4. Mwenye mashaka

- A. Kuwa na wasiwasi.
- B. Kwa nini kuweka macho kwenye vitu vibaya?

5. Masikini

- A. Japo ni matajiri lakini siyo kweli.
- B. Walikuwa matajiri wa vitu vya kimwili lakini masikini wa Kiroho (Mt. 6:19-20)

6. Kipofu

- A. Siyo kipofu wa macho
- B. Kimwili wanaona kwa macho yao lakini Kiroho ni vipofu.
 - 1. Mboni za macho yao hazivasaidii.

7. Uchi

- A. Walikuwa matajiri katika hii dunia, lakini walikuwa na matatizo kiroho na mbele ya macho ya Mungu.
 - 1. Mavazi yao hayawezi kumficha Mungu kuona ukweli.

Msitari wa 18 (3:18)

1. Nunua

- A. Je, Yesu atafanya biashara na laudikia?
 - 1. Angalia Mt. 13:44-46 (mfano wa hazina iliyofichwa).
- B. Vitu vya ki-Mungu vinatolewa bure rum. 6:23, hata hivyo vina gharama yake.
 - 1. Kujisafisha mwenyewe na dhambi (Lk. 9:23).

2. Dhahabu

- A. Siyo dhahabu halisi, Landikia walikuwa tayari matajiri.
- B. Lakini huu ni mtazamo katika kumpokea Kristo, Ukristo wa kweli Wakol. 2:3.
 - 1. Ni wazi kuwa dhahabu itapotea ina matatizo (1 Pet. 1:7, 18).

3. Tajiri

- A. Kiroho

4. Mavazi meupe

- A. Weupe ni alama ya nini? Usafi, Math. 22:11-13 - Nguo za harusi.
- B. Baadaye, nguo nyeupe zinasemwa kuwa ni matendo ya wenye haki ya watakatifu (19:8).
 - 1. Matamano yake ni kuwa itavalishwa katika haki.

5. Dawa ya macho

- A. Inaonyesha kwa uangalifu wa neno la Mungu linavyofundisha kwenye maisha yao ili waweza kuona katika hali ya kiroho.
 - 1. Math. 13:13-17 (Isa. 6:9-10).

Mstari 19 (3:19)

1. Upendo

- A. Hapa anatoa sababu ya kuwakemea.
- B. Kukemea na kuwarudi.
 - 1. Kuongezeka (1 Tim. 5:20, Tit. 1:13; 2:15, Eb. 12:4-13).

2. Tubu.

- A. Kurudishwa kwa kukemea (1 Cor. 5:1-5; 2 tim. 3:16-17).

Mstari wa 20 (3:20)

1. Mlango

- A. Sio wa mlango kweli, pengine ni mlango wa moyoni.
 - 1. Yesu anabisha, ni lazima akaribishwe ndani (Mt. 11:28-30).
 - 2. Hatajilazimisha mwenyewe, Neema ya Mungu itamwoko kila mtu.

2. Kubisha

- A. "Kubisha kwa kugongagonga kwa vidole." Vicents, 473.

3. Kusikia kufungua.

- A. Sikia ni tii (Yak. 1:22; Lk. 8).

4. Kula

- A. Kunugama katika chakula inaonyesha ushirika - 1 Yoh. 1:7.

Mstari wa 21 (3:21)

1. Kuketi nami katika kiti cha enzi.

- A. Enzi inaonyesha mamlaka, utawala, nguvu.
 - 1. Yesu amepewa heshima kubwa kwa kukaa Pamoja na baba kama kiongozi, Mfalme na kuhani mkuu, Efe. 1:19-23, Ebr. 8:1, Fil. 2:7-11.
 - 2. Yesu ana mamlaka kwa nani? Utawala na nguvu.
 - a. Math. 28:18-20 - Kwa Kanisa.
 - 3. Kwa hiyo yeye anayeshinda anaungana na Kristo katika nafasi ya mamlaka, utawala na nguvu juu ya Kanisa.
 - a. Yesu anatomika kama mfalme siyo katika Kanisa tu bali katika ufalme wa kimwili pia, ulimwengu (Mt. 27:37; 1 Tim. 6:14-15; Uf. 17:14; 19:16).
- B. Kwa hiyo Wakristo waaminifu wanatawala kwa kufundisha na kushika sheria za Mungu.
 - 1. Nuhu alihukumu ulimwengu kwa kujenga safina (Ebr. 11:7).
 - 2. Habili japokuwa amekufa ananena, Ebr. 11:4.
- C. Huu sio mwisho wa wakati.
 - 1. Wakristo ni sehemu ya utawala wa kikuhani ambao wanatawala kwenye Maisha pamoja na Kristo, Rum. 5:17; 1 Pet. 2:5.
 - 2. Angalia, Uf. 5:10; 2:26.
- D. Inaonekana kwamba Wakristo wapo katika utawala pamoja na Kristo wakati wa kipindi cha Ukristo.
 - 1. Wanafunzi wa Kristo ni chumvi ya dunia, Mt. 5:13.
 - 2. Sisi tu wafanyakazi ambao wanaongozwa kwenye wokovu, 1 Tim. 4:16.
 - 3. Angalia, 1 Kor. 6:2-3.
 - 4. Lakini hii haimaanishi kuwa tunatawala naye sawasawa.
 - 5. Kutawala kwa kiti cha enzi cha Daudi, Lk. 1:32.
 - 6. Enzi ni sehemu ya Mwisho ya Mungu na Mwanakondoo, Uf. 22:1.
 - a) Kisha utawala wake utarudishwa kwa Baba, 1 Kor. 15:24-28.
- E. Hii itatusaidia kuelewa sura ya 20 tutakapofikia hapo.

Zawadi ya Makanisa Saba

- 2:7 - Mti wa uzima
- 2:10 - Taji ya uzima
- 2:17 - Mana iliyofichwa, na jiwe leupe lenye jina jipya
- 2:26 - Nguvu juu ya mataifa
- 3:5 - Atavikwa mavazi meupe na jina lake halitafutika.
 - 3:12 - Nguzo katika hekalu la Mungu.
 - 3:12 - Majina mapya matatu yataandikwa.
 - a) Jina la Mungu
 - b) Jina la Mji mpya.
 - c) Jina jipya
 - 3:12 - Ataketi pamoja naye kwenye enzi.

3:21 - Ataketi pamoja naye kwenye enzi.
3:21 - Kuketi pamoja na Baba yake.

Sura Ya Nne

Utukufu wa Baba

Maono kama yale kwenye sura ya 4 yameruhusiwa mwanzoni mwa kazi ya Ezekiel (Eze. 1) na Isaya (Isa. 6) Wote wawili wanaruhusiwa kubeba utukufu wa Mungu. Sasa hata katika kitabu cha mwisho katika Biblia, Yohana anapata maono yale yale. katika hayo yote maono matatu wote wameona kiti cha enzi kikiabudiwa - Isaya aliona kwenye kiti cha enzi. Maserafi mwenye mabawa sita akilia "Mtakatifu," Mtakatifu, Mtakatifu, ni Mungu wa Miungu. Ezekiel aliona kiumbe hai kwenye kiti cha enzi mwenye macho mengi yenye mbawa nne na mikono miwili. Sasa Yohana anaona viumbe wanne wenye macho mengi na mabawa sita wakilia, Mtakatifu, mtakatifu, Mtakatifu, Bwana Mungu mwenyezi.

Mstari wa 1 (4:1)

1. Mlango ukafunguka

- A. Siyo mlango halisi, kumbuka alikuwa kwenye maono (1:10).
- B. Sasa anaanza kuona kukiwa kumefunguliwa ili aweza kujua (Eze. 1:1; Math. 3:16; Mat. 5:56, 10:11).

2. Sauti ya kwanza

- A. Hili ni ono la kwanza 1:10, 12.

3. Tarumbeta

- A. Angalia: Jinsi ilivyokuwa labda inaonyesha sauti ilivyokuwa kubwa na inasikika 1:10.

4. Ikionyesha mambo ambayo hayana budi kuwako.

- A. Angalia 1:1, 19.
- B. Siyo baada ya kipindi cha kanisa kama wasemavyo wa - premillennialist.
 - 1. Kutoka wakati huo na kuendelea.
- C. Inaonyeshesha ulazima wa moyo.

Mstari wa 2

1. Katika Roho

- A. Kuja ulimwenguni kwenye sehemu ya utakatifu wa Mungu (Eze. 3:12; 8:3 angalia pia maelezo ya sura 1:10).

2. Kiti cha enzi.

- A. Imetumika mara 38 katika Ufunuo.
- B. Enzi inamaanisha ni nini?
 - 1. Mamlaka ya kifalme ya Mungu, Eze. 1:26-28.
 - 2. Ujumbe ni kwamba usiwe na wasiwasi na utawala wa Mungu.

3. Mmoja akaaye kwenye kiti cha enzi.

- A. Neno, "mmoja" sio neno la asili hata hivyo linamaanisha.
 - 1. Mungu ndiye atakayekuwa mmoja kwenye kiti cha enzi, Eze. 1:28; Uf. 4:8.

Jiwe la Thamani linalotajwa kwenye kiti cha enzi - Msitari wa 3

1. Yaspi

- A. Jiwe lenye rangi nyingi (Uf. 21:11, safi).
 - 1. Inaonyesha haki na utakatifu wa Mungu.
 - 2. Jiwe lenyewe lilikuwa na rangi tofauti tofauti rangi nzuri kuliko ni papuri papuri Vincent 476.
 - 3. Nyingi kama 14, I.S.B.E. Vo.. 4. 2860
 - 4. Yaspi inasemwa kuwa almasi Halley's Bible Handbook, 709.

2. Sadonika: AKIKI

- A. Inawakilisha hukumu na haki.
- B. Kuna aina mbili tofauti, moja njano, nyingine rangi nyekundu angaru.
- C. Rangi ya machungua Vincent 476.

D. Aina tatu za kiindia, yote angavu moja nyekundu nyingine rangi ya asali, I.S.B.E. Toleo 4, 2861.

E. Nyekundu kitabu cha mkononi cha, Halley 709.

3. Upinde

A. Kuzunguka kiti cha enzi.

1. Ukitumika kama ishara ya huruma ya Mungu.
2. Kwa hapo zamani upinde ulitolewa na Mungu kama ishara ya agano (Mw. 9:14-15) ilionyesha mwisho wa Gharika.
3. Ahadi ya kutunza agano (Mw. 9:13).

4. Jiwe Angavu (Zumaridi).

A. Maelezo ya upinde wa mvua, Angavu, kitu angavu cha kijani.

B. Maana halisi ni kukua.

1. Hii inaonyesha kwamba ni katika uvumilivu wokovu hupatikana.

Mstari 4 (4:4)

1. Viti ishirini na nne.

A. Viti vya enzi.

2. Wazee ishirini na nne.

A. Kwa njia moja ama nyingine tunaweza kujua au kutambua namba 24 inaonyesha nini au wazee gani?

B. Kuna mawazo ya aina sita kuhusiana na wazee.

1. Viongozi 12 wa makabila, sambamba na wanafunzi 12 wa Yesu.

a) Tatizo hapa ni kwamba kulikuwa na wanafunzi wa Yesu zaidi ya 12.

2. Kanisa, Wakristo walioshinda waliopokea taji la ushindi waliookolewa.

a) 24 waliovaa mavazi meupe (2:4, 5, 19:9).

b) Wakivaa mataji ya ushindi.

1) Stepheno: "Taji la ushindi, alama ya ushindi katika michezo:

Inasimamia kama alama ya uzima, furaha,

zawadi na utukufu (Fil. 4:1; 1 Tess. 2:19;

Yak. 1:12; Uf. 2:10; 3:11;

4:4, 10) . Vines, 260.

3. Hesabu ya makuhani na kazi zao 1 Ny. 247 - 18.

a) Hawa wazee 24 ni makuhani.

b) Makuhani katika zamu zao za kufukiza uvumba (Uf. 5:8).

c) Tupo katika ukuhani wa kifalme ambalo ni Kanisa (1 Pet. 2:5-9; Zek. 6:9-15).

4. Hesabu hiyo (24) inahusiana na unganiko la dini X2 = Wayahudi = wapagani, zaidi au kidogo inahusu mataifa yote yaliyookoka (Kimsingi Jawa na 2).

5. Viumbe vyenye uhai.

a) Zab. 148:7-13; Uf. 5:13.

6. Inahusisha viumbe vinne na malaika.

a) Inadaiwa kwamba hawa 24 hawathubutu kumsifu Mungu kutokana na ukombozi waliopata, ukijumwisha na ibada za kila siku na wale

viumbe wenye uhai wanne, hivyo inawezekana ni viumbe wa malaika na Mbinguni, 4:11,

5:9, 5:14, 7:9-12; 7:13; 8:9; 11:17.

b) Vincent's anadai kwamba taji lao ni la utukufu na kifo (mauti),

siyo la kifalme wale ushindi.

c) Kutokana na Maneno ya kiyunani juu ya taji ni vigumu kwa wasomi

kukubalianan na maana yake halisi. Hivyo haiwezekani

kwetu kutambua maana halisi kuhusiana na wazee hao 24

kwamba watinamaanisha nini. Kama hawa wasomi

wangekubahana ni aina gani ya taji, kwa Hiyo

kusema 24 ni viumbe waliookolewa au

ingekuwani rahisi

kundii lingine la

Mbinguni N.K.

Mstari wa 5

1. Kukatoka radi, umeme na sauti kutoka kiti cha enzi.

A. Ishara ya uweza wa Mingu, hukumu na hasira dhidi ya watu wabaya (Kut. 19:16; Uf. 8:5).

1. Unaona uweza na nguvu zake.
 - B. Kutokana na radi, nguvumo na umeme vinavyoelezwana Biblia, ni Kithibitisho cha haki na hazira ya Mungu.
2. **Vinara saba vya taa:**
- A. Kazi ya taa ni kutoa nuru kama alivyofanya Roho Mtakatifu (Uf. 1:4).

Mstari 6

1. **Bahari ya kioo bilauri kama kito cha thamani (jiwe Lathamani).**
 - A. Pengine inaelezea mtengano kati ya Mungu na watoto wake na madhebahu ya duniani.
 1. 2 Ny. 4:2-6, Bahari inyokuwa kati ya makuhani na mahali patakatifu yalikuwa ni maskani ya Mungu.
 2. Katika Uf. 21:1, “Bahari kuna tena” inaonyesha Wakristo walielekeza ushirika wao na Mungu mbele ya kiti chake cha enzi.
2. **Wanyama 4 wakiwana macho mbele na nyuma.**
 - A. “Wanyama” tafsiri nzuri ni “viumbe hai” (Ezek. 1,2).
 1. Neno la kiyunani lililofauti linaonekana hapa kuliko 13:1,11,13 hapa limetafsiriwa vizuri zaidi.
 - B. Linganisha na Ezek. 1-10.
 1. Kwa hali yoyote viumbe hivi vinaitwa “viumbe hai” Ezek. 1:5; 4:6.
 2. Kwa hali yoyote tarakimu ya ishara ni moja 4 - Ezek. 1:5; Uf. 11:5
 3. Kwa hali zote mwonekano wa sura zao zinalinganishwa na binadamu, simba, ndama, tai - Ezek. 1:10, Uf. 4:7.
 4. Kwa hali zote wanahusiana na kiti cha enzi, Ezek. 1:26; Uf. 4:6.
 5. Kwa hali zote moto ukiwazunguka pande zote mbele na nyuma juu chini kati ya hao viu mbe wenye uhai, Ezek. 1:13, Uf. 4:6.
 6. Kwa jinsi yoyote ile “viumbe hai” ina semekana wameenea macho sehemu zote, Ezek. 1:1, Uf. 11:8, Ezek. 1:21; 10:12.
 7. Kwa namna yoyote ile “Viumbe hai” mahali pare waupo maandiko yaonyesha kwamba upinde pia ulizunguka kile kiti cha enzi - Ezek. 1:28; Uf. 4:3.
 - C. Ezek. 10:15-21, Tunaambiwa kwamba haya ni makerubi ambapo malaika wapo kwa lengo la kulinda vitu vitakanifu vya Mungu, Mwa. 3:24, Kut. 25:18-20.
 1. Macho mbele na nyuma yanaonyesha uwezo wa kuona kila kitu wa viumbe hai hao waliokuwa nao.
 2. Uwezo wa kutambua utukufu wa Mungu.
 3. Kutoa mapenzi na ibada kamili.
 - D. Siyo kama sura ya dhahabu baadhi ya viumbe wa mbinguni ambapo wanadam na kumwabudu Mungu.

Mstari 7

1. **Mnyama wa kwanza.**
 - A. Kama nguvu za simba.
 1. Kama kabila ya Yuda.
2. **Mnyama wa pili.**
 - A. Ndama - Hyduma
 1. Sadaka na matoleo.
3. **Mnyama wa tatu.**
 - A. Binadamu - Akili
4. **Mnyama wa nne.**
 - A. Tai - uwepesi / kasi
5. **Wasifu wote huu upo kwa malaika.**
 - A. Nguvu - Zab. 103:20,21.
 - B. Huduma - Zab. 103:20, 21; Ebr. 1:14.
 - C. Akili - Lk. 12:18; 15:10, Inaashina kwamba malaika wana ufahamu (1 Pet. 1:12, Efe. 3:10, 11) wanatamani zaidi.
 - D. Wepesi / Kasi, Dan. 9:21

E. Kwahiyo kuna wazee 24, Roho Mtakatifu (Roho saba), na malaika mbele ya Kiti cha Enzi na yeye aketiye juu yake.

Wanyama Wanne Wanasimamia Matabaka Manne Ya Wanyama:

1. Binadamu
2. Wanyama mwitu
3. Wanyama wa nyumbani
4. Ndege

Kila mmoja anawakilishwa na kile Waebrania wali cho amini kama mnyama mwenye nguvu katika au kutoka katika tabaka lake.

Mstali 8

1. Mabawa Sita

A. Inaonyesha uwezo wa kuruka kwa upesi, Yamkini inaonyesha utayari na mwendo katika kutumika kwa Mungu, Isa. 6:2.

2. Macho Mahali pote (Pande zote):

A. Uwezo wa kuona kile kitu.

**Kufafanuliwa kwa Ibada ya Mbinguni
8b-11**

3. Pasipokupumzika usiku na mchana:

A. Wakimsifu Mungu wakati wote.

4. Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu.

A. Imetumika mara tatu kuonyesha ukunjufu kamilifu wa Mungu.

B. Kwa kuona hapa haura viumbe wakieema na kumtukuza Mungu, inaonyesha walikuwa na akili.

Mstari 9

1. Mstari huu ni mwendelezo wa mawazo yanayopatikana mstari wa 8.

Mstari 10

1. Wakitupa mataji yao mbele ya kiti cha enzi.

A. Ishara ya kutambua kwamba mafanikio yao yote yametokana na Mungu.

B. Kutupa mataji ni tendo la kujinyenyekeza na kujishusha ni ishara ya heshima Vincent 185.

1. Kilichosababisha viumbe hai ndicho kilichopelekea wazee 24 kutupa mataji yao chini.

Mstari 11

1. Astahili

A. Maana yake astahili utukufu N.K.

2. Utukufu:

A. Heshima ni matokeo ya tabia na mweneldo mzuri (fikra nzuri)

3. Nguvu

A. Inahusisha nguvu kubwa iliyosababisha uwepo wao.

4. Kwa mapenzi yako.

A. Waliumbwa kutokana na Mapenzi ya Mungu

Aina Nne Za Kuabudu

- 1) Walimsujudia Mungu - 8
- 2) Walianguka chini - 10
- 3) Kutupa mataji yao - 10
- 4) Wakimtukuza 8-11

Sababu Kuu Tatu Kutokana na Sura 4

1. Mungu yupo juu ya Kiti Cha Enzi na anatawala.
2. Mungu anatawala ulimwengu, matarifa, matukio na watu.
3. Mbingu na nchi ni lazima kumsujudia yeye.

Umuhimu wa Aina Mbili

1. Kwa kuwa viumbe vyote vya mbinguni vinamwabudu Bwana tunapaswa nasi kufanya hivyo.
2. Inaonyesha nguvu, ukuu na uwepo wa umilele, inathibitisha kwamba Mungu atayatupilia mbali yote yanayoonkana.

Sura Ya Tano

Wazo kuu katika sura ya tano ni "utukufu wa Mwana kondoo." sura hii ni mwendelezo wa sura ya nne. Pia kuhusu heshima kwa Mungu. Kama vile sura 4 inavyoonyesha uwezo wa Mungu kama mwumbaji, Sura ya 5 inaonyesha uweza wa Kristo kama mkombozi kufunua yale yajayo.

Ni Nani Awezaye Kukifungua Kitabu Na Muhuri Zake?

1-4

Mstari 1

1. **Yeye aketiye juu ya kiti cha enzi.**
 - A. Nani huyo? Mungu Baba.
2. **Kitabu**
 - A. Uhalisi wake ni gombo la chuo, Yer. 36:2, Ebr. 10:7
3. **Kikiandikwa ndani na nyuma.**
 - A. Kikiwa na maana na umuhimu mkubwa.
 1. Kikijaa mapenzi ya Mungu.
 2. Pengine kikiwa na mapendekezo ya Mungu kwa Kanisa lililoumia na kupitia dhiki.
 - B. Kikiwa na mafunuo na sura zilizothibika.
4. **Kikichapwa muhuri kwa mihuri saba.**
 - A. Tarakimu 7 inashiria nini? Ukamilifu!
 - B. Kukamilika kwa muhuri.
 1. Yasiyofunuliwa bado, bado kutokea

Mstari 2

1. **Malaika mwenye nguvu.**
 - A. Nguvu Pengine inashiria tabaka la juu pamoja na manukuzi ya sauti kuu ya malaika.
 - B. Pengine huyu malaika ahihusika na agizo kuu kati ya malaika wakuu.
 1. Siyo malaika wa kawaida.
2. **Astahili**
 - A. Utu wema - Yoh. 1:27
 - B. Swali hili lilikuwa ni changamoto kwa viumbe vyote.
3. **Kitabu**
 - A. Kitabu cha mwisho cha Ufunuo.

Mstari 3

1. **Binadamu (Mtu) (Haipatikani katika lugha ya asiri).**
 - A. Uhalisi "Hakuna awaye yote. . .) ona NIV, RSV, Etc.
 - B. Mbinguni inafananiwa na malaika.
2. **Ulimwengu**
 - A. Juu ya.
3. **Chini ya nchi**

A. Kuzimu - Rum. 10:7, Mdo. 2:27

4. Hakuna aliyethubutu hata kukitazama

A. Kutazama japo kwa mara moja yale yaliyomo.

B. Hivyo hakuna hata mmoja katika ufalme wa aina yoyote ule (Mbinguni, Duniani au kuzimu) Aliyestahili kukifungua. Mambo Yaliyofichwa ya Baadaye

1. Mambo hayo matatu yanayotawala ni yale yaliyo umbwa na Mungu na ni vigumu ufanya kazi hiyo.

Mistari 4

1. Mimi

A. Yohana

2. Alilia sana

A. Kulia kwa uchungu kama matokeo ya kushindwa au maumivu kama ya mtoto kutokana na kutokuwepo wa kukifungua.

1. Alilia pengine alifikilia kwamba malengo ya Mungu Yamezimika.
2. Pengine yote aliyoahidi hayawezi kuja - 4:1.
3. Kuwa kifungoni alihofia hali ya baadaye ya kanisa kwamba inawezeka kuharibika.

Kristo Pekee Ndiye Aliyekuwa na Uwezo Wa Kukifungua Kile Kitabu (Gombo la Chuo).

5-7

Mstari Wa 5

1. Wazee

A. Uhalisi mmoja kati ya wazee.

2. Simba wa kabila la Yuda.

A. Mwa. 49:9, 10; Isa. 11:1; Ebr. 7:14

3. Shinna la Daudi

A. Uzao wa Daudi, Isa. 11:1,10; Rum. 1:3.

B. Kama shina ni mbele - Mti, Yesu ailikuwa zaidi ya Daudi, 2 Sam. 7:12, Zab. 89:28, 35, 36; Yer. 23:5; Lk. 3:31; Mdo. 2:30.

4. Kukaribia Kukifungua kitabu.

A. Uhalisi ni kushinda - Uf. 5:9.

1. Inajumuisha kazi ya kuokoa ya Kristo.
2. Ushindi (NIV).

B. Alikaribia juu ya nini?

1. Nguvu (Uweza). Kol. 2:14, 15; Mw. 3:15.
2. Kifo - Uf. 5:6; 1 Kor. 1:5.
3. Dhambi - Ebr. 4:15

C. Wapi alikaribia?

1. Msalaba - Kol. 2:14, 15

Mstari 6

1. Katikati

A. Siyo juu ya kiti cha enzi.

B. Mwanakondoo akizunguka katikati ya kiti cha enzi na alipita katikati ya zile taa saba za dhahabu, Uf. 1:13; 5:6.

1. Hii inapendekeza ni wapi kiti cha enzi kilipo na nini kinachotawala juu yake.

2. Mwana kondoo

A. Yohana alisimama kutazama simba na kabila la Yuda (Mw. 49:10) badala yake aliona mwanakondoo mdogo.

1. Imetumika katika Yoh. 21:15 na katika kitabu cha Ufunuo katika Agano Jipya.
2. Neno Mwanakondoo kama lilivyotumike 1:29, 36 na mahali pengine ni neno lingine.

- a) Neno Mwanakondoo lililotumika katika Yoh. 21:15 na katika kitabu cha Ufunuo linashughurika na sadaka zake, zikihitaji ukuu heshima na mamlaka na nguvu.
- b) Wakati neno Mwanakondoo linalopatikana mahali pengine linasimamia sadaka zake.
- c) Yohana alijua kwamba simba ni mwanakondoo aliye sikiwa kwanza na Yohana mbatizaji, Yoh. 1:36.

3. Alikuwa kana kwamba amechinjwa.

- A. Ilisimama, Kama ingekuwa mfu isingesimama.
 - 1. Inakazia Ufufuo wa Yesu Kristo.
 - 2. Hakuna Mapendezo juu ya kuonekana kana kwamba imechinjwa, Uf. 5:9.

4. Pembe saba:

- A. Pembe zinasimamia uwezo au nguvu, Kumb. 33:17; 1 Waf. 22:1; Yer. 48:25; Zek. 1:18, Lk. 1:69.
 - 1. Bila kusahau Mt. 28:18-20.
- B. Inashiria ukamilifu (7) nguvu au uwezo.

5. Macho saba

- A. Roho takatifu zikiwa mbele - Yoh. 14:26, 16:13, Mdo. 2:33, 1 Kor. 12:6-11.
- B. Inaonyesha Ukamilifu (7) ufahamu.

Mstali 7

1. Yeye

- A. Kristo.
- B. Kwanini Kristo aliweza?
 - 1. Alikuwa wa kwanza kumshinda shetani, Ebr. 4:15.
 - 2. Alikufa kwaajili ya dhambi za watu, 2 Kor. 5:1.
 - 3. Alifufuka kutoka wafu, Rum. 4:25.
 - 4. Sasa akikaa mkono wa kuume na anasitahili na aneweza, Fil. 2:7-11.

2. Alichukua

- A. Yesu alichukua kitabu kutoka kwa Mungu kikiwa na mapenzi ya Mungu.

Mstili 8

Kama vile Mungu baba alivyokuwa akiabudiwa ndani na nje ya kiti cha enzi katika 4:8-11, sasa katika 8-14 katika sura hii tumeona ibada ya mbinguni ikiwa ni juu ya mwanakondoo.

1. Walianguka chini

- A. Ishara ya kusujudu
- B. Waliookolewa (4:4) na malaika 4:6-11 wamsujudia mwanakondoo.

2. Vyombo vya musiki.

- A. Je, ndivyo ilivyo? Haidhuru!
 - 1. Cha kujali ni kwamba haya maono yalitoka mbinguni, hakuna lolote la kufanya juu ya kile kilichothibitishwa kuhusiana na ibada za dunia.
 - 2. Tukijikita kwenye meno “vyombo,” Je, si vyema pia tukajikita na kufungu hiki cha “kuanguka chini?”
 - a) Kama ndivyo sivyoye, kwa nini sivyoye?
- B. Vyombo vifaa, vinashiria majisifu.
 - 1. Hakuna kielezo, kama kuna uhalisi wa vifaa vile kutumika katika ibada hapa duniani.
 - a) Kama upo, kwanini iwe ni vifaa tu?

3. Vitasa vya dhehabu vilivyojaa manukato.

- A. Siyo maombi ya wazee, au wanyama isipokuwa watakatifu.
- B. Kiwakilisho cha neno “uvumba” (manukato KJV) viko pamoja na haya yafuatayo, Law. 16:12, 13; Zab. 141:12, Mdo. 10:4.
 - 1. Yalipelekwa kwa Mungu kama sehemu ya ibada.
 - 2. Inaonyesha ni jinsi gani Mungu mkuu anavyokumbuka sale zetu.

Wimbo Mpya
9-10

Mstali 9

1. Wimbo Mpya

- A. Wimbo ambao haujapatwa kuimbwa hapo kabla.
- B. Maneno haya ya fufanane na mawazo yanayopatikana katika 1:5-6

2. Astahili

- A. Mwanzo wa wimbo na unaendelea hadi mstari 10.
- B. Mwenye uwezo
 - 1. Kwanini?
 - 2. Aliyechinjwa

3. Kana kwamba amechinjwa,

- A. Rum. 5:8.

4. Waliokolewa

- A. Walinunuliwa - Rum. 3:25, 1 Yoh. 2:2, 4:10, Mdo. 20:28, 1 Pet. 1:18, 19.

5. Sisi

- A. Siyo katika baadhi ya vitabu / maandishi.

6. Damu

- A. Uhalisi, kwa damu yake, Mdo. 2; 10; 20:28; Dan. 7:14.

Mistali 10

1. Sisi

- A. Uhalisi wao - Waliokombolewa

2. Falme

- A. Ufalme - Ufu. 1:6.

3. Makuhani

- A. 20:6; 1 Pet. 2:5.

4. Sisi

- A. Wao - Waliokombolewa

5. Watatawala

- A. Inawakilisha tensi / tungo, utawala kwa wakati huu wa maono.
 - 1. Haungii swala la utawala ujao wa hapa duniani.
- B. Utawala "juu ya dunia" ni wa kiasiria, kwa kuwa kanisa lipo duniani.
 - 1. Kama vile ukuhani ni wa Kiroho vilevile na utawala.
 - 2. Mwisho wa wimbo.

Mstali 11

1. Malaika wengi

- A. Majeshi ya malaika wa Mbinguni yasiyo na hesabu wakiungana katika kumsujudia - One NIV

2. Maelfu kumi . . .

- A. Hilo ni kundi kubwa la watu!
 - 1. 100,000,000 ongeza 1,000's X 1,000's

Mstali 12

1. **Nguvu:** mamlaka Mt. 28:18, 20.
2. **Utajiri:** Utajiri usiopimika Ef. 3:8.
3. **Hekima:** yeye ni hekima - Mungu - 1 Kor. 1:24, Kol. 2:3.
4. **Uweza:** uwezo wa kufanya mambo yote Mt. 28:18-20.
5. **HESHIMA:** Unyoofu - Yohana 8:54
6. **UTUKUFU:** Ukamilifu wa tabia yake - Yoh. 17:24
7. **BARAKA:** Yesu anastahili sifa, heshima na shukrani kwa kuwa aliveza kutwaa kitabu na kufungua yaliyomo.

Malaika wanatoa sifa hapa: Linganisha Dan. 7:13,14 mpaka mstari wa 12, 13.

MWANA WA ADAMU

Siku za kale (Alikiya kwake)
Dan. 7:13-14.

ALIYEPEWA:

Utawala - Utukufu - Ufalme

SIMBA WA KABILA LA YUDA

Aketiye katika kiti cha enzi - Ufu. 5:12-13.

ALIYEPEWA:

Nguvu - Utajiri - Hekima - Uweza
Heshima - Utukufu - Baraka.

UFALME - ULIOFANYWE NA:

Watu
Mataifa
Lugha

Huu “Hauna Mwisho”

UFALME NA MAKUHANI ULIOFANYWA NA:

Kabila
Lugha
Mtu
Taifa

Huu ni “Milele na milele”

MSTARI WA 13

1. Kiumbe

A. Kitu kilichoumbwa, vitu vyote vilivyoubwa vinajumuishwa kuabudu, Zab. 148:7-13.

2. Nalivisia

A. Ina maana, “Nilivisia msemu.”

3. Kiti cha Enzi

A. Mungu aliketi juu ya kiti cha enzi, kwahivyo vitu hivi vilinenwa juu ya Mungu na Yesu.

MSTARI WA 14

1. Amina

A. Na iwe hivyo

2. Wenye uhai wanne na wazee ishirini na nne.

A. Baadhi ya maandiko yameondoa hili.

3. Wazee walianguka chini na kusujudu.

A. Wanaonyesha kukubali kile kilichokuwa kinatukia.

4. Yeye aishiye milele na milele.

A. Baadhi ya maandiko yameondoa hili.

B. Picha ni: Mungu katika kiti cha enzi, Kristo yu hai na yote ni mema kwa ulimwengu.

1. Yohana hukusoma kitabu.

2. Kitabu kiliancikwa kwa mifano na kadiri laya muhuri ulipovunjwa maono na siyo maneno yangetokea.

SURA YA SITA

MSTARI WA 1.

1. Muhuri

A. Ilitumika kutunza kitu kilichofungwa.

2. Sauti ya Ngurumo

A. Labda kiwango cha sauti: au kielelezo cha hukumu na vitu vya kiasi.

1. Zaidi sana ni kama hapo kuanza.

3. Njoo na tazama

A. Labda aliaambiwa Yohana kumweka tayari kwa tukio linalokiya - Angalia: “na nikaona” Mst.

2.

B. Maandiko mengine hayana “na tazama” hivyo kutoa nafasi ya wazo la kwamba farasi na aliyempamda ndio walioambiwa waje.

MSTARI WA 2

1. Farasi Mweupe

A. “Mweupe au nyeupe, au cheupe” limetumika mara 16 katika Ufunuo na mara zote likimaanisha: usafi, utakatifu, au ushindi.

1. Kama limetumika kuonyesha uovu, kama wengine wasemavyo, basi hapa ni mahali pekee katika Ufunuo ambapo limetumika kwa namna hii.
- B. "Farasi" hukutumika kamwe kama mnyama mbeba mizigo.
 1. Alitumika kwa "Vita tu." - Rejea: - Ayubu 29:25, Zab. 76:6, Mithali 21:31, Yer. 8:6, Ezek. 26:10

2. Naye aliyempanda

- A. Labda Si "Mpinga Kristo" kama wengine wasemavyo.
 1. Kuna uthibitisho mdogo wa kakubaliana na hilo wazo.
 2. Kumbuka ". . . eupe" haikutumika kamwe katika Ufunuo kuelezea uovu.
- B. Mpanda farasi bila shaka ni Kristo anayefungua swala lote kwa maana ndiye mwendeshaji wa jambo zima.
 1. Farasi mweupe mwingine anatolewa na Yesu ndiye aliyempanda - Ufu. 19:11.

3. Upinde

- A. Hapa tunaona Yesu anawashinda watu kwa ajili ya ufalme wake.
 1. Mishale ni sehemu ya silaha zake.
 2. Anawashinda watu kwa kuwachoma mioyo yao na injili, lakini anawashinda adui zake kwa upanga wa kinywa chake - Ufu. 19:15.

4. Taji

- A. Ya - Stefano - Taji ya ushindi.
- B. Haikusemwa kwamba mpanda alivaa taji ila alipewa tu.
 1. Kama ingevaliwa kabla ya kwenda kushindana basi isingeonyesha kuwa atashinda.

5. Ali akishinda

- A. Vile vile inatafsiriwa "shinda" - Ufu. 3:21, 5:5, Yoh. 16:33.

MSTARI WA 3

1. Muhuri ya pili

- A. Utangulizi kwa muhuri wa pili.

MSTARI WA 4

1. Farasi Mwekundu

- A. Yamkini inaelezea hatari inayoendana na umwagaji wa damu au vita pamoja na mateso.

2. Naye Aliyempanda

- A. Nguvu iliyotolewa kuondoa amani katika nchi hilo ndilo Shetani angefanya kuzuia ushindi wa watu katika injili.
 1. Alipawa nguvu hiyo ingawa hakuweza kufanya hivyo mpaka alivyoruhusiwa na Mungu - 1 Kor. 10:13, Yak. 1:13.

3. Kuondoa Amani

- A. Amani hii iliondolewa kwa njia ya watu kuana wao kwa wao.

4. Upanga Mkubwa

- A. "Machaira, upanga mfupi au sime" Vine's, uk. 1123.
- B. Aina hii ya upanga mdogo uliokunjwa ilitumika kukata kitu upesi; na ni bora zaidi kusakuma kwa nguvu kuliko upanga ulionyooka - Math. 10:34, 2 Tim. 3:12.

MSTARI WA 5

1. Muhuri ya 3

- A. Ilifunguliwa hapa.

2. Farasi mweusi

- A. Njaa na halingumu kiuchumi, ni kielelezo cha ukandamizaji wa kiuchumi. Tena shetani akijanbu kwa kila njia kuzuia Ukristo usiendelee.

3. Mizani

- A. Vyombo vilivyotumika kupima chakula - Ezek. 4:10,16.
 1. Upimaji wa chakula ni kielelezo cha dhiki - Mwanzo 41:25-57.

MSTARI WA 6

1. Sauti

- A. Haijulikani
- 2. **Kibaba**
 - A. Kipimo cha unga wa nafaka (kisichozi robo) kilitumika kama kukadiria mlo wa mtu kwa siku.
- 3. **Nusu rupia**
 - A. Shilingi - dinari - sarafu yenye thamani ya pence (sarafu ya kiingereza) 81 au kadiri ya Sh. 16.75.
- 4. **Shayiri**
 - A. Ngano au shaijiri - walikuwa na uchaguzi lakini chochote kilichochaguliwa hakiku tosheleza familia.
- 5. **Mafuta na Divai**
 - A. Hivi hauikuathiriwa kabisa.
 - B. Hivi vilisimamia faraja katika maisha, zaidi ya baa la njaa tuna matatizo ya kiuchumi, - Ufunuo 13:17.

MSTARI WA 7

- 1. **Muhuri ya Nne (4)**
 - A. Litangulizi wa mahuri ya nne.

MSTARI WA 8

- 1. **Farasi wa Kijivu**
 - A. Kijivu - rangi ya mtu aliyepigwa na hofu ya kifo.
- 2. **Mauti**
 - A. Mauti, inasimamia utawala dhalimu, ni lugha ya umbo inayopatikana mara nyingi katika maandiko. Rumi - 5:14; 6:9, 1 Kor. 15:55.
 - B. Ni vigezo vya mauti - kwa vita, njaa, magonjwa, hayawani wa nchi - sio watu watauwa (watu wa Mungu).
 - C. Matatizo yanayosababishwa na shetani akijambu kushinda vita yake.
- 3. **Kuzimu**
 - A. Kuzimu - Ufuno 20:13.
 - B. Mauti - hutisha ambapo kuzimu huvuma.
- 4. **Walipewa Nguvu**
 - A. Mamlaka - Haikuchukuliwa.
 - B. Mauti ingeenea sana, wengi wangekufa na kwenda kuzimu.
- 5. **Robo ya nchi**
 - A. Idadi kubwa ya watu.
- 6. **Dunia**
 - A. Wanafunzi wengi wanaafika kuwa hii ina maana ni dola ya Warumi.
- 7. **Kuua kwa upanga.**
 - A. Hapa ni upanga wa vita (Rhomphia) hapatanani na mstari wa nne (4).
- 8. **Njaa**
 - A. Njaa hii si sawa na ile ya mstari wa 6 iliyonyesha uhaba au upungufu.
- 9. **Mauti**
 - A. Maradhi mabaya ya kuambukiza.
- 10. **Hayawani**
 - A. Labda ni watawala wakatili wenye kumwaga damu.

MSTARI WA 9

- 1. **Madhabahu**
 - A. Anjalia Ufunuo 8:3.
 - B. Wakati wa ibada hekalumi sadaka za wanyama zilitolewe hapo - Lawi 4:7.
 - 1. Na hawa waliuawa kwa sababu ya kuwa waaminifu kwa Neno la Mungu, walione kama chini ya madhabahu kwami damu zao zilimiminwa chini ya madhabahu.
- 2. **Nafsi (roho)**
 - A. Nafsi ni uhai - Lawi 17:11, Mwa. 2:7.

1. Waliouawa katika muhuri ya 4 hawa kuwa wamekuta baki wakikuwa katika hali kama ya kulala wakisubiri kuunganishwa na miili yao mipya - 1 Kor. 15.

3. Waliochinjwa

- A. Watu wa Mungu kwa sababu ya imani yao.
- B. Ushuhuda ambao uligharimu maisha yao.

MSTARI WA 10

1. Wao

- A. Nafsi hai.

2. Muda gani

- A. Walidai malipo ya taabu yao, si utetezi - Ebr. 10:30.
 1. Walilia wakidai hukumu.
 2. Inaonyesha maombi yalizidi kuliko madai.
- B. Swali ni kwamba “ni lini tutakapokea thawabu yetu?”

3. Kisasi

- A. Walidai kisasi kwa waliowatesa lakini zaidi ni kama thawabu yao.
- B. Kisasi si kwa ajili ya waovu tu, “kupata malipo yao” 2 Tim. 4:14.

MSTARI WA 11

1. Mavazi meupe mareru (Majoho)

- A. Inaonyesha kuwa haya. yalikubaliwa na Mungu.

2. Mapumziko ya muda mfupi

- A. Mapumziko ya amani mpaka ujio wa mara ya pili.

3. Hata

- A. Mateso yalikuwa hayajaisha, wengi watapata kama hawa walivyopata.

MSTARI WA 12

1. Tetemeko la ardhi (Nchi)

- A. Labda ni alama ya kuonyesha baadhi ya masumbufu makubwa.
- B. Zaidi inaelezea hukumu ya Rumi - Yoeli 1:15, 2:1,2,10,11,28-32, Sefania 1:14,15, Isa. 13:6-11.
 1. Siku ya Yehova ilikuwa ni hukumu juu ya taifa ovu kwa wakatiwake, Mt. 24:29-31.

2. Juu kugeuka kuwa jeusi

- A. Hapa jua linakuwa giza, chafu, mwonekano wa huzumi kama vile liko kwenye maombolezo yanayotokana na misiba mikubwa.

3. Mwezi kuwa kama damu

- A. Wekundu kama damu pia unahusiana na misiba (adha).

MSTARI WA 13

1. Nyota za mbinguni

- A. Yawezekana ni watawala wakuu - Hesabu 24:17, Isa. 14:13.
- B. Au nyota halisi - Mt. 24:29.

2. Mtini

- A. Kuondolewa ni tendo lenye maana kutenganishwa.
 1. “Kuhamishwa”
- B. Mbingu - anga - 2 Pet. 3:10-12, Isa. 14:13
 1. Wazo hapa ni kwamba kungekuwa na mabadiliko kwenye ngazi za juu za tawala duniani kwa wale wanaoshikilia madaraka.
 2. Hapa tuna mabadiliko katika serikali.
- C. Milima - Mt. 24:35.

MSTARI WA 15

1. Wafalme

- A. Tazama madaraja saba yamewakilishwa.

1. Saba inaonyesha ukamilifu, hivyo inajumuisha wote wenye mwili.
2. **Mapango**
 - A. Mapango
3. **Tazama hakuna aliyecumia; bado mbele yetu kuna tangazo la hukumu ijayo.**
 - A. Tuna adha inayotokana na mapinduzi ya serikali ambayo inaonyesha wanakaribia mwisho wa ulimwengu.
 - B. Hasira ya Bwana ilikuwa juu ya wale wanao tesa watakatifu.

MSTARI WA 16

1. **Wakaiambia Milima.**
 - A. Hosea 10:8, Lk. 23:30
2. **Kiti Cha Enzi**
 - A. Nani aliyekaa juu yake? Angalia Ufu. 4:2,8
3. **Hasira**
 - A. 2 Thesalonike 1:7-9.

MSTARI WA 17

1. **Siku kuu ya hasira yake**
 - A. Yoeli 1:15; 2:12, Mdo. 2:20, Yuda 6.
2. **Nani atakayeweza kusimama?**
 - A. Majibu katika sura ya saba.

SURA YA SABA

Sura ya saba ni mwendelezo wa muhuri ya 6 iliyofunguliwa katika 6:12, Hivyo katika 6:17 sura inamaliza kwa swali “Ni nani atakaye simama?” Kwa hiyo katika sura ya 7 jibu limetolewa. Kumbuka sura ya 7 ni mwendelezo wa muhuri ya 6 na inaendelea mpaka mwisho wa sura hii.

Yamkini sura hii iliandikwa kwa mfano wa Eze. 9.

1-8

144,000 Juu ya Dunia (Nchi).

MSTARI WA 1

1. **Baada ya hayo**
 - A. Baada ya kufunguliwa muhuri ya 6
2. **Malaika**
 - A. Viumbe walioumbwa
3. **Pembe nne**
 - A. Namba nne ni namba ya kidunia inayosimamia ukamilifu.
 1. Kwa hiyo yafuatayo yataathiri dunia nzima.
4. **Pepo nne**
 - A. Upepo mharibifu
 1. Husababisha matunda mabichi kuanguka, 6:13.
 2. Hii ndiyo sababu “malaika” wanashikilia pepo, Yer. 49:34-36 - Kuharibiwa kwa Elamu. Yer. 51:1,2 - Kuharibiwa Babeli kwa upepo. Dan. 7:2, 10 - Tangazo la hukumu.
 - B. Pepo zilishikiliwa kwa muda ili kutimiliza kazi fulani - Mstari wa 3
 1. Hivyo baadaye zitaachiliwa.

MSTARI WA 2

1. **Malaika mwingine**
 - A. Ni mjumbe kwa malaika wale wanne.
2. **Anapanda Kutoka Mashariki.**
 - A. Kutoka mawio ya jua.

- B. Malaika huyu alikiya kutoka kule ambako mwanga huanzia, kwa hiyo ni mjumbe wa nuru au furaha mwenye ujumbe wa Mungu.

3. Muhuri

- A. Hapa muhuri inaonyesha umiliki.
B. Lazima iwe halisi?
1. Angalia Ezek. 9, Pia Ezek. 21:3,4
2. Utahamu kwamba kwa vyovyote vile maono yapo.
3. Inaonyesha kwamba kile kinachotokea ni kile ambacho tunaweza kutumia lugha ya kiumbo kuonyesha kuwa haya yamethibitishwa na Mungu kwa sababu ya utiifu wao.
C. Tunapotumia muhuri katika Biblia inamaana au inabeba dhana tatu.
1. Kujilinda dhidi ya majaribu - Mt. 27:64-66, Ufu. 5:1.
2. Kuonyesha umiliki - 2 Tim. 2:19
a) Ilitumika hapa kwa dhana hii.
3. Inaonyesha uhalisi / ukweli - Esta 3:12.

4. Msiidhuru

- A. Walipewa nguvu lakini hawakuruhusiwa kuzitumia.

MSTARI WA 3

1. Msiidhuru.

- A. Wasiharibu au kukidhuru kitu chochote mpaaka jambo fulani lililoamriwa lifanyike likamilike.

2. Vipaji vya nyuso - Ezek. 9:4, Ufu. 13:16.

- A. Ni kielelezo kwamba injili imekubaliwa au kupo kelewa kweli katika akili zao.
B. Kwa nini ibuniwe nadharia hii ya muhuri halisi kutiwa katika vipaji vya nyuso?
C. Wale 144,000 katika sura ya 14 wameandikwa jina la Baba (Mungu) katika vipaji vya nyuso zao.
D. Wakazi wote wa Yerusalemu mpya wana chapa kama hiyo katika vipaji vya nyuso zao.
E. 21:12, makabila 12 ni pamoja na waamini wote.
F. Chapa ya shetani ni kwa wafuasi wake wote bila kuwa na tofauti, 13:16-17, 14:9, 16:2, 19:20, 20:4.

MISTARI YA 4-8

1. 144,000

- A. Namba 12 ni alama ya Mungu kufanya kazi katika ulimwengu au dini.
B. Namba 1,000 ni alama ya namba kamili zaidi, Zab. 50:10-11.
1. Kwa hiyo Mungu alipotaka kueleza idadi jumla ya waliokombolewa alichagua namba 144,000 (watakatifu wote wapo chini ya uangalizi wake na 1 maanyake wote!)

2. Wa-makabila ya wana wa Israel.

- A. Ulichonacho hapo ni njia ya Mungu kuonyesha kwamba kanisa limetiwa muhuri - Efe. 1:13-14, Rumi 8:16, 2 Kor. 1:22, Efe. 4:30, 1 Yoh. 3:1-3, Ebr. 13:5-6, 2 Thes. 1:6-10, Rumi 8:31, Fil. 3:20-21, Kol. 3:1-4.
B. Sasa kwanini wanaitwa Waisraeli?
1. Kwa nini siyo? Kumbuka tuko katika kitabu cha mafumbo.
a) Katika sura ya 14:4 kwanini waitwe “bikira”?
2. Ufahamu kwamba maana asilia ya meno “Israeli” ilikuwa “aliyeshinda kwa uweza wa Mungu.”
a) Sasa kwa nini wasiitwe hivyo? Inanipa maana kwamba kuwa Mkristo nimeshinda kwa uweza kwa uweza wa Mungu.
b) Wakristo sio “Mzao wa Ibrahimu”?
c) Sisi leo si “Israeli” wa Mungu? - Mt. 19:28, Gal. 6:16, Rumi 2:28-29.
C. Yohana anaona kanisa katika dunia, na anataka kuliangalia kwa upande mwingine, kwa shangwe.

3. Wa Kabila La

- A. Sioni sababu ya hili kueleweka kama Israeli halisi lakini kama tulivyokuisha onyeshwa, ni namna Mungu anavyolifafanua Kanisa.
B. Tazama nafasi ya kabila ya dani ilichukuliwa na kabila la Lawi.

1. Walawi hawakuru husiwa kurithi nchi ya kaanani lakini hayo yote yamebadilika.
 2. Walawi wanachukua nafasi badala ya dani kwa sababu Wadani walianguka na kuabudu sanamu.
- C. Tazama kabila la Yuda limetajwa mwanzoni kwa sababu ya uhodori wake.
 D. Tazama kabila la Efraimu linaitwa kabila la Yusufu (Manase alitunza jina lake.)
 E. Lakini jambo la muhimu ni kwamba wale kumi na mbili bado wapo duniani na siku moja wataiona njia yao ya kwenda mbinguni.

Mkutano Mkubwa Sana Mbinguni
9-17

Baada ya Yohana kuona watu wa Mungu duniani, sasa anaona matokeo ya mwisho ya mkutano mkubwa mbinguni. Yeye na wengine waliweza kufarijiwa kwa njia hii wakijua kwamba makao ambayo Yesu anaandaa yameonekana katika maono, kwa njia ya mtume aliyependwa sana na Kristo.

MSTARI WA 9

1. Mkutano / umati mkubwa.

- A. Usio kuwa na idadi.

2. Wa mataifa yote

- A. Yohana sasa anamwona Mkristo katika upande mwingine wa mapigano.
 1. Hawawi salama tu duniani (kutiwa muhuri) lakini pia kupata furaha kwa upande mwingine.
 B. Hawa walikuwa waaminifu katika mataifa yote. Dan. 7:14, Ufu. 5:9

3. Kiti cha enzi

- A. Hapa walikuwa mbele hasa ya kiti cha enzi cha Mungu na mwana - kondoo - Ufu. 4:2.

4. Wamevikwa mavazi meupe

- A. Walisimama imara katika wokovu - 19:8.
 B. Weupe unaonyesha “ushindi”
 1. Labda walikuwa wanaimba “ushindi katika Yesu”

5. Mitende

- A. Matawi ya mitende,” Vincent's uk. 502
 B. Hapa inaonyesha furaha au ushindi - Yoh. 12:13, 7:2.

MSTARI WA 10

1. Wakilia kwa sauti kuu.

- A. Inaonyesha walikuwa wakiimba wimbo wa wokovu.

2. Wokovu kwa Mungu wetu.

- A. Walikuwa wakiadhimisha wokovu wao kwa Mungu - Ufu. 5:9.

MSTARI WA 11

1. Na wote

- A. Wote walianguka mbele ya kiti cha enzi cha Mungu.
 1. Walifanya hivyo ili kumwabudu yeye. Lk. 25:10.

2. Wazee

- A. Angalia Ufunuo 4:4.
 B. Kwa hiyo tuna kila kitu cha kanisa lililopo, malaika wa kawaido na agizo kuu la malaika lipo.

MSTARI WA 12

1. Amina

- A. Kubaliano na maneno yatasema sasa hivi.
 1. Tazama Ufu. 5:12.
 2. “Amina” = “Na iwe hivyo”.

2. Baraka

- A. Hali halisi ne Mazungumzo Mazuri, Majisifu ni kwa Mungu na Kristo, Uf. 5:12,13; 7:12
Vines 135

3. Utukufu

A. Kwanza kabisa inaonyesha mawazo, ushawishi, pia heshima ambayo ni matokeo ya mawazo mema, Vine 493

4. Hekima

A. Uelewe, ufahamu, ujuzi, adabu kufaatana na kamusi ya Smiths Bible Dictionary, Uk. 782.

5. Shukurani

A. EUCHARISTA kutoa kwa moyo inaonyesha kutoa shukurani au asante Vines uk. 144

6. Heshima

A. Heshima, hadhi inachangamua ibada kua Mungu, Vines uk; 570.

7. Nguvu

A. Uweza, nguvu, mamlaka Smiths uk. 714

8. Uweza

A. Inaonyesha uweza, nguvu Asili yake Mungu Vines uk. 748.

Mstali 13

1. Jawabu la mzee

A. Swali liko wapi?

1. Hapa haimanishi kwamba mzee alikuwa anajibu swali liloulizwa na Yohana.

2. Lakini inaonyesha kwamba mzee alikuwa anajibu swali lililokuwa ndani ya fikra za Yohana. Kwa kufanya hivyo alimsaidia Yohana.

A. Inashiria usafi na moyo, mbali na dhambi.

2. Mavazi meupe

Mstali 14

1. Wajua mwenyewe

A. Mzee amajua jawabu la swali lake.

2. Wale waliotokakatika dhiki kuu.

A. Hali halisi “wanaophia au toka katika dhiki kuu”

1. Aitika “the” inawakilisha asiliya.

2. Kwahiyo, ni kitu cha wakati uliopo.

3. Tunaona dhiki katika kanisa.

3. Wamefua mavazi yao meupe kwa damu ya mwanakondoo.

A. Hii ni tungo iliyopita.

1. Kwa hiyo wanaweza kusimama mbeke ya Kristo kwavile hawana dhambi, Mdo 20: 28; 1 Pet.1:18, 19.

Mstali 15

1. Kiti cha enzi

A. Kuna sababu za aina mbili za wao kuwepo mbele ya kiti cha enzi; mstri 14

1. Walikuwa waaminifu hata kufa Uf. 2:10

2. Mavazi yao yamefuliwa kwa damu ya Kristo sababu hizi mbili zinatoa mwangaza wa nini cha kufanya ili kuokolewa.

B. Kuwepo mbele ya kiti cha enzi inaashiria ushirika na urafiki wa kweli ukamilifu.

2. Wanamtumikia

A. Hii ni huduma kamili.

1. Wayahudi walimtumikia Mungu katika hekaru tangu wakati wa Agano la Kale.

2. Wakristo wanamtumikia Mungu katika Kanisa -likiiitwa hekaru-1 Kor. 3:16.

3. Atatanda hema yake juu yao.

A. Uhalisi akitanda hema yake juu yao ona Rsv. etc.

B. Inaashiria ulirizi kamil.

Mstali 16

1. Hawataona njaa wala kiu.

A. Ni ishara ya kutopungukiwa kitu chochote.

B. Baraka za mwisho kwa waaminifu Uf. 21:3-5

2. Jua

A. Ulinzi au kinga kutokana na madhara.

Mstali 17

1. Kwa Mwana Kondoo

A. Kwa mkwanakondoo aliye katikati ya kiti cha enzi atawachunga.

B. Mungu atawaangalia na kuwachunga, Yoh. 4:10, 14.

1. Hawataona kiu kamwe kwakuwa mchungaji atawaongoza kwenye chemichemi za maji, Zab. 23:2 chemichemi za maji ya uzima.

2. Hawataona njaa kwa sababu mehungaji atawalaza katika malisho ya majani mabichi - Zab. 23:2.

3. Jua halitawachoma kwakuwa mchungaji atawapa kuvuli.

C. Yote yanakusanyika katika swala zima juu ya ulinzi na hali ya mafanikio mema Isa.25:8; 40:11; 49:8-10; Zab. 121:5, 6.

Sura ya 8

8:1- 9:21

Sura ya 8 ni jibu la maombi na sara za Wakrito zinazopatikana katika sura ya 6:10 waliteswa na kumwomba Mungu atoe hukumu kwa watesi wao. Hukumu hii ni matokeo ya maombi na sara zao.

Mstari 8:1 - 11:10 (Mwendelezo wa kufungaliwa kwa muhuri ya saba.)

1. Ukimya;

A. "Kimya" hali halisi pasipo kutoa sauti.

B. Zak. 2:8-13 jawabu laule ukimya.

1. Ulimwengu wote unaaswa kuwa kimya kamavire anakuja kuhukumu.

2. Ona pia Zak. 1:7-12, Hab. 2:20.

3. Wakati Mungu anaongea watu wanapasura kuwa kimya.

2. Nusu saa.

A. Siyo kweli nusu saa lakini ni kipindi cha muda fulani.

B. Utulivu kabla ya sauti ngurumo kama ujio wa tukio

1. Kuchelewa kwa hukumu Uf. 10:6.

Mstali 2

1. Malaika Saba.

A. Malaika saba wenye baragumu saba.

2. Baragumu saba.

A. Hajulikani waliwapewa na nani.

1. Pengine na Mungu au kwa mamka yake.

B. Hukumu inakuja kamainavyoelezeka na neno "baragumu."

C. Hesa 10:1-10, kuna matumizi ya aina nne kuhusu barangumu.

1. Kuita mkusnyiko - mst. 2.

2. Kusafiri kwa makambi - mst. 2.

3. Kupigana vita- mst. 9

4. Piga mayowe mst. 9.

D. Yoel. 2:1 -3, Sef. 11:4 -8, Yer. 4:5 - 9, Am.3:6 ili kupata maagizoya msingi.

Mstali 3

1. Malaika mwingine akasimama mbeke ya madhabahu.

A. Madhabahu iliyojaa uvumba.

1. Katika hema ilikuwda katikati ya patakatifu na pafakatifu - Kut. 25:17-22.
2. Ni ishara ya uwepo wa ibada tazama wayahudi walivyotumia ili mikate ya wanoyesho katika huduma ya ile hema. (Ebr. 8:2; 9:1-11)

2. Chetezo

- A. Mara nyingi imetafsiriwa “chetezo” na mara nyingine “Meko”, na mara tatu imetafsiriwa (Kut. 25:38; 37:23; Hes. 4:9) “Vishani.” Ni kama bakuli na ilikutumika kwa kazi nyingi. 1) Chetezo, ambamo uvumba uliunguzwa Law. 10:1. 2) Mabakuli / meko yaliundwa kwa shaba safi. Zikitumika pamoja na madhebahu ya kutolea sadaka ya kuteketezwa. (Kut. 27:3) I.S.B.E. Toleo 1 Uk. 587.

3. Uvumba

- A. Uvumba ulitiwa pamoja na maombi ya watakatifu, Uf. 5:6.
- B. Wazo hapa ni kwamba wakati kuhani alipokuwa ndani ya hekalu akifukiza uvumba watu walibaki nje wakiomba - Lk. 1:9, 10.
1. Kwahiyo, uvumba ulikuwa ni kiwalishi cha maombi kisafinishi cha maombi ya wataketifu kwa Mungu.

Mstali 4

1. Moshi

- A. Moshi na maombi ukepande kwa Mungu.
1. Inamoanishe kwamba maombi yanepokelewa na Mungu.
- B. Angalia kielelezo hapa chini:

Mungu

Moshi wa Uvumba na Maombi

Madhabahu

Roho, 6:10

Maombi ya watakatifu wote, 8:3; Zab. 141:2
Malaika mwenye uvumbe mwingi 8:3.

- C. Tunaona sababu ya hukumu, kulio cha watakatifu, Chunga Uvumbe Mwingi. Kitu kilichoongezwa katika maombi ya watakatifu. “Mpatanishi.”
1. Upatanisho huchukui nafasi ya maombi, unashirikiana na maombi.

2. Mpatanishi sana (Mpatanishi - kwa niaba ya mwingine - 1 Tim. 2:1).

- A. Mpatanishi Yesu - Ebr. 7:25; 1 Yoh. 2:1.
- B. Mpatanishi Roho Mtakatifu - Rum. 8:26, 27.
- C. Upatanisho kwa ajili ya Wakristo wote - 1 Tim. 2:1, 2.
1. Tambua kwamba maombi ya watakatifu wote yalikuwa mikononi mwao, upatanishihuu ni kwa wateswaji, waliopitia shida nyingi.

3. Maombi ya Watakatifu.

- A. Kutia moyo Wakristo yaoni kuendelea kusali kwa kuwa Mungu anajua uthamani wa maombi yetu.

Hukumu Ya Ulimwengu

Ufu. 8:5; Eze. 10:2

Mstali 5

1. Moto kwenye madhabahu

- A. Mawazo ya aina moja yanapatikana pia katika Ezek. 10 kuhusiana na Yerusalemu.
- B. Kama jibu la maombi ya watakatifu, walipokeo neno juu ya kuja kwa hukumu.
1. Pengine inaunganika na Uf. 6:9-11.
- C. Wazo ni kwamba “watu wangu walioteseka na kupita dhiki.”

2. Sauti, umeme, radi na tetemeko.

- A. Zinzungumzia ujio wa hukumu, Uf. 6:12.

3. Nchi.

- A. Pengine anezungumzia sehemu ya nchi iliyokuwa chini ya Waroma.

Mstali 6

1. Mapigo

- A. Mwanzo wa baragumu 4
 - 1. maafu ya asili yatarajiwayo kuja.
 - 2. Lengo la kutoa onyo kwanza ni kuwataka watu waovu kutubia ovu wao.
- B. Chunga: ikiangalia hukumu, ni sehemu wale siyo mwisho au yote.
 - 1. Theluthi moja ndiyo iliyoathirika.

Mstali 7

1. Mvua ya mawe . . . juu ya nchi.

- A. Nyota iliyosababisha maafa juu ya nchi.
 - 1. Linganisha maafa haya na yale yaliyotokea juu ya nchi ya Misri - Kut. 7-11; 9:23 - 26.

2. Theluthi tatu:

- A. Sehemu ya tatu, kama ni hivyo, theluthi tatu basi ni nchi nzima.
- B. Chakula kinatoka wapi?
 - 1. Tezama umuhimu wa jambo hili, sehemu zote zinazosababisha uwepo wa chakula zimepigwa.

3. Miti . . . Magani.

- A. Wakati fulani wanahusishwa binadamu / watu, 2 Wafal. 19:21-33; Dan. 4:20-22; Isa. 40:7.
- B. Kwa kuwa mabaragumu manne ya mwanzo yamehusika na kuharibu vitu asilia, hivyo ni sehemu tu ya hukumu iliyotarajiwa, siyo kuja kwa mara ya pili kwa Yesu Kristo.

Mstali 8

1. Mlima mkubwa.

- A. Inaweza kuwa ni mlipuko wa volkano Ukitoa maji na mwonekano wa damu.

2. Bahari

- A. Maafa kwa vitu vya baherini, Ufu. 8:8, 9; Kut. 7:19-24.
- B. Kwanza vyakula na sasa biashara inaharibika.

3. Theluthi - - ikawa damu.

- A. Uhai wa vitu vingi uliharibiwa na Mungu, Kut. 7:20, 21.

Mstali 9

1. Viumbe

- A. hapa ni thibitisho la uharibifu wa biashara.
- B. Theluthi ya vyote vilivyomo katika bahari viliharibiwa.

Mstali 10

1. Nyota Kubwa

- A. Mwaliko wa utakatifu, Uf. 6:13; Mt. 24:39.
 - 1. Haidhuru ni alama ya Kuadhibiwa.

2. Taa

- A. Tochi - Uf. 4:5.

3. Mito

- A. Chakula, biashara na chemi chemi za maji zimeharibiwa.

Mstali 11

1. Pakanga:

- A. Mmea wenye uchungu na mbaya (Mchungua au unaodhuru afya RWS)
 - unastawi sehemu kame picha halisi hapa ni kuhusu maafa Maomb. 3:15 na mambo yasiyofaa (Amos. 5:8). . "Vines. Uk. 1257.
- B. Bali shaka unahusiana na mateso makubwa.

1. Pia ulitumika kama kiwakilishi cha Mungu sanamu ya Waisrael katika Agano la Kale, Kumb. 29:18, Yer. 9:15, 23:15 1Kihusisha majanga na huzuni au Machungu.
2. Maji siyo tu machungu pia yamechafuliwa.

Mstali 12

1. Jua

- A. Tatizo hili limesababishwa ile maumbile hayo ya asili yasifanye kazi yake ya kawaida.
- B. Maumbile hayo yamedhurika, Isa: 12:4, 5, Yoel 2:10, Kut. 10:21-23.
 1. Bila shaka yanaashina hukumu, Amos. 9:8, Yoel 3:15, Yer. 15:9.
- C. Wengine wanafikiria kwamba maumbile hayo ya mbinguni (jua, nyota) yanawakilisha watawala wanamfalme au watu wenye mamlaka.

Mstali 13

1. Malaika

A. Kwa Maana ya tai:

1. Kwa Malaika . . . tai, uhalisi tai mmoja, tai ni ishara ya kiasasi, Kumb. 28:49, Hos. 8:1; Hab. 1:8: Toleo la Vincent No. 2 Uk. 507.
2. Tai mmoja; pengine . . . inatumika kama kitu kitu, kisichojulikana kabla (indefinite article) 9:13, 18:21, 19:17 wakati fulani ni alama ya au ishara ya kisasi. katika, Word Studies In The N. T. Vol. 6 Uk. 360.
3. Tai anatajwa mahali fulani katika Agano Jipya Ufu. 4:7; 8:13 (RV); 12:14 Vines Uk. 349.

Angalia

- B. Maana inaonekana kana kwamba ni wakati ambapo hawa ndege wanapokusanyika wakile mizoga. Kwahiyo hukumu ya Mungu itakuja juu ya kile mtu afanyaye uharibifu, Mt. 24:28.
 1. Pengine unasema haiwezekani kuwa na tai anayeongeza kwanini sivyo?
 2. Kumbukumbu zinaonyesha kwamba hata punda aliwahi kusema - Hes. 22:28-30.

2. Ole! Ole! Ole!

- A. Kama kimshengao inatumika kama, kutahadhalisha juu ya hali fulani isiyo nzuri.
- B. Hadhari imewekwa wazi juu ya nchi.
 1. Maelezo yake yanapatikana / tokeamera nyingi, Uf. 3:10, 6:10, 8:13, 11:10, 12:12, 13:8, 12, 14, 14:6, 17:8.
- C. Ikizungumzia kwa watu wasio wake Mungu ikionyesha baragumu tatu zilizosalia, bado hamjaona kitu chochote.
 1. Mambo yanakwenda kuharibika kabla ya mazuri.
 2. Kwa hiyo baragumu hizo tatu zinajiulikana kama baragumu tatu za OLE.

Baragumu Nne tayari zimepigwa hatujaone mambo isipokuwa maafa juu ya maumbile asilia. Hii inatukumbusha juu ya hali ya karne ya kwanze jinsi ilivyokuwa. Upinzani ulikuwepo kwa Mungu uliosababishwa na Shetani. Shetani alitumia watu na vitu kakamilisha malengo yake. Mnamo karne ya kwanza shetani alitumia utawala wa Kirumi ambapo ulipinga kabisa Kanisa. Mungu anaanza kuangusha utawala wa Kirumi na katika sura ya 8 anatumia maafa asilia kukamilisha hukumu yake. Ambapo akilini ni juu ya kisasi dhidi ya Rumi kutokana na mateso waliyofanya dhidi ya wafuasi wa Kristo, Ufu. 7:1-17.

Sura Ya 9

Tayari imeonekana kwamba "Mabaragumu" malaika wamegawanyika katika makundi mawili. Malaika wa tatu wanaobaki wanahusika na Ole zile za malaika, ambao kazi yao itakuwa ndio chanzo cha Ole kuu kwa wakazi wa nchi kwa wakati huo.

Baragumu ya tano - Uozo na uhalibifu

Mstali 1

1. Malaika wa tano

- A. Maana yake - tai.
- B. Mwingiliano wa malaika wa tano - akapiga baragumu
 - 1. Ole zimeanza (Mstali wa 1 ole ya kwanza 1-11).

2. Kuanguka kwa nyota

- A. Hali yenyewe - imeanguka.
 - 1. Wakati uliopita
- B. Neno "NYOTA" inaonekana kumzungumzia shetani - Lk. 10:18, Ufu. 12:9.
 - 1. Kana siyo shetani - pengine kuna maanisha kuwepo kwa upekee au mtu au kitu fulani.
- C. Uf. 22:16 inazungumzia nyota ya asubuhi inayong'aa:
 - 1. Inaleta Nuru, ikiwa na funguo za mauti na kuzimu, Ufu. 1:18.
 - 2. Hapa, ijapokuwa nyota iliyaanguka inazofunguo za kuzimu.
 - 3. Angalia 2 Kor. 14:4 ambapo Shetani ni Mungu wa watu wabaya Ufu. 9:11 ambapo ni mfalme wa nzige.

3. Akapewa ufunguo

- A. Mmoja alimwezesha yeye kuwa na funguo.
- B. Kwa kutumia ufunguo ule alileta maumivu juu ya nchi.

4. Shimo la kuzimu

- A. Kuzimu 11:7
 - 1. Makazi ya shetani - Uf. 20:1-3.

Mstali 2

1. Moshi

- A. Mosi unatia giza na kuondoa nuru.
 - 1. Ni ishara ya hali mbaya na mafundisho potofu.
 - 2. Moshi utatia giza kiasi cha kutoona ukweli.
- B. Ulimwengu unasumbuliwa na upofu wa kiroho.
 - 1. Ukiletwa juu ya nchi kana adhabu.
 - 2. Mungu akiadhibu wapagani kwa maovu yao ". . . akiwa toa juu . . ." Rum. 1:24-28.
 - 3. Mataifa mengi waonesumbuliwa kwa sababu ya maovu yao na upofu wa kiroho - 2 Kor. 4:4, Kol. 1:12, 13.
 - A. Linganisha na Mw. 19:28, Kut. 10:21-23, 19:18, Mt. 13:42, 50.

Mstali 3

1. Nzige

- A. Kutoka kitaka ule moshi wakatoka panzi na kuenea juu ya nchi, "Wuests fanuzi zaidi ya Agano Jipya uk. 600.
- B. Nzige ni wadudu wenye tamaa sana ya kula wanehusiana na panzi. Mateso makubwa katika mashariki ya mbali. Barnes Agano Jipya Uk. 212.
 - 1. Kwahiyo siyo Nzige halisi tazama Mst. 7-11.

2. Nguvu

- A. Walipewa nguvu nyingi lakini zilikuwa na mipaka - Mst. 4.
- B. Nguvu kama kuuma kwa nge.

3. Nge.

- A. Kumb. 8:15; Ezek. 2:6, Lk. 10:19, 11:12.
- B. Mnyama mdogo kama mnyama fulani wa habarini, mkie mlefu, mwisho ndimo mna sumu ile inayodhumu maumivu, hali ya kuuma na madhera yako katika Uf. 9:3, 5, 10 Vines Uk. 1009.
 - 1. Nguvu ya nge (nzige) ni maumivu kutokana na mambo ya giza au (mambo maovu).

Mstali 4

1. Majani 8:7

- A. Kwa kawaida panzi wanaharibu mimia.

1. Hawa waliambiwa wasidhuru minea bali binadamu.
- B. Maafa ya mwanzoni yallilenga vitu asilia (Mazingira).
 1. Sasa yanalenga vitu mbalimbali.
2. **Watu . . . wasio na muhuri wa Mungu.**
 - A. Mashambulizi yalilenga wale wasio na muhuri wa Mungu.
 1. Wenye muhuri - ni wa Mungu - Ufu. 7:3 Ezek. 9.
 - B. Kuhusiana na hukumu ya Mungu kwa wamisiri, alifanya utofauti kati ya Waisrael na Wamisri, Kut. 8:22; 9:4, 6, 26; 10:23; 11:7.
 1. Kitu kile kile kinafanyika hapa.
 2. Rumi ni kati ya wenye kuumia.
 - C. Wenye muhuri wa shetani, 13:16-17, 14:9; 16:2, 19:20; 20:4.
3. **Vipaji vya uso**
 - A. Ona maelezo katika Uf. 3:12.
 1. Hakuna swala la kujiuliza kuhusiana na “Muhuri” juu ya vipaji vya uso wa binadamu.

Mstali 5

1. **Msiwaue**
 - A. Nguvu ina mipaka Ay. 1:7-12, 2:2-6.
2. **Wateswe**
 - A. Maumivu kama Mt. 8:29, zaidi katika Uf. 11:10; 12:2; 14:10, 20:10, Neno uwakilishi katika Agano Jipya Tol. 6 Uk. 362.
3. **Miezi mitano**
 - A. Uwezekana wa aina tatu.
 1. Nzige wa kawaida huisha baada ya miezi mitano.
 - a) Nzige wanaozaliwa wakati wa kipupwe hufa miezi sita baadaye wakati wa kiangazi.
 2. Pengine inazungumzia siku za unabii (Ezek. 4:6) hivyo miaka 150.
 3. Inaonyesha kipindi kamili cha wakati.
4. **Mateso ya nge**
 - A. Maumivu yalikuwa makali yasiyosababisha kifo.
 1. Kwa kawaida jeraha la nge halisababishi kifo pamoja na ukweli kwamba maumivu yake ni makali au zaidi nano la uwakilishi katika Word Pictures In The New Testemant, Tol. 6 Uku. 362, 363.
 2. Watu waliteseka kama vile Wakristo wa mwanzo walivyoteseka.

Mstali 6

1. **Watu watatafuta kufa:**
 - A. Mateso yatakuwa makali kiasi cha kwamba watu watatamani kifo, Ay. 3:21; Yer. 8:3.
2. **Kutamani.**
 - A. “Nguvu kubwa hamu zaidi neno linalopatikana katika Agano Jipya Toleo 2 Uk. 508.
3. **Kimbia.**
 - A. Kifo hakitakuja ili kuondoa mateso.

Mstali 7

1. **Farasi (Nzige kama farasi).**
 - A. “Kama - Hasemi kwamba walikuwa farasi.
 - B. Wakijitayanisha kwa vita. Vita vya farasi, Yoel. 2:4-11.
2. **Mataji kama ya dhahabu**
 - A. Chunga “. . . Kama / Mfano wa. . .”
 1. Siyo mataji halisi bali mfano wa mataji.
 - B. Ushindi - Uf. 4:4, 6:2, 12:1, 14:14.
 - C. Kwa vile shetani ni mfalme wa ulimwengu, amepewa taji, taji ya uharibifu, wengi wanatanganywa na ile taji.
3. **Sura (Nyuso)**
 - A. Mwonekano wa binadamu - Zikifananafanana na nyuso za binadamu.

1. Bilashaka zinasimamia akili au uzuri.
2. Kama nziye watakuwa kama viumbe wenye uzuri wenye kutawala, wataonekana wema machori pa binadamu na watu watadanganywa na kuwafuata.

Sura 9 Mstali 8

1. Nywele za binadamu

A. Nywele ndefu zinaashina nguvu au uzuri.

2. Meno ya simba

A. Nguvu ya uharibifu, Yoel 1:6.

1. Nguvu ya uharibifu ikinyeshe pia upole.
2. Mchanganyiko wa wenye haki na watu wabaya na nguvu za maangamizi.

Mstali 9

1. Diriikifuani

A. Kwa ajili ya ulinzo - Ef. 6:14, 1 Tes. 5:8, Uf. 9:9, 17.

2. Kama dirii za chuma.

A. Chunga “. . . kama za . . .”

1. Zikifanana na chuma, hivyo ni uwezo wa kujilinda.

3. Sauti za mbawa zao.

A. Kama sauti za farasi wengi.

1. Bila sheka idadi kubwa.

Mstali 10

1. Mikia

A. Ishara ya nguvu ya uharibifu.

2. Maumivu

A. Wenye kudhuru.

3. Miezi mitano

A. Angalia maelezo katika mstali wa tano.

Mstali 11

1. Mfalme

A. Katika mithali 30:27 inazungumza kwamba nziye hawana mfalme.

1. Hapa tunaona nziye wa kishetani waneye mfalme.

2. Malaika

A. Maelezo ya upekee, kutokana na “The” kwa kiingereza.

1. Wanemtii mfalme.

B. Bila shaka - Uf. 20:1-3.

1. Mwenye uwezo juu ya kuzimu.

3. Chini kabisa (Kuzimu)

A. Kuzimu Uf. 9:1, 11; 11:7; 17:8; 20:1-3.

1. Makazi ya shetani.

4. Abaddoni - Apollyon

A. Majina yote mawili yana maana ya muharibifu, Ay. 26:6; 28:22; 31:12; Zab.

88:11; Mith. 15:11; 27:20.

Sura 9 Mstari 12

1. Ole moja imepita

A. Maana yake kamilisho la Ole ya kwanza.

B. Kumbuka kwamba nyota ni shetani (Lk 10:18, Uf 12:9)

Mwenye kutoa moshi (maovu na mafundisho mabaya)

1. Nziye ni ishara ya uharibifu
2. Moshi huu haudhuru Kanisa - isipokuwa utawala wa KIRUMI.

kwa sababu watoto wa Mungu wanaweza kuishi ulimwenguni pasipo kufuatisha mambo ya ulimwengu, Rum. 12:1-2.

3. Rumi ikaanguka kwa sababu ya uongo wa shetani na ikaanguka kutokana na maovu yake.
4. Mungu anatumia kazi za shetani kuwaonya watu wabaya pamoja na kuwadhibiti.
 - a. Hapa ametumia maafa asilia na hali kuharibu maovu/utu wa ndani.
 - b. Itakayofuata ni nguvu za nje.

OLE YA PILI 9:13 - 11:14
MUNGU ATAWASHUSHA CHINI KWA NGUVU

Mstali 13

1. Malaika wa sita

A. Baragumu ya sita

2. Sauti

A. Ni wazi ilisikika kwa uzuri na kueleweka.

3. Pembe nne za madhabahu ya dhahabu

A. Kumb. Uf. 8:3 - 5

1. Katika hekalu madhabahu ya dhahabu ilikuwa ni madhabahu ya uvumba mbele ya pazia, Kut. 40:26.

B. Kwa hiyo sauti ilikuwa ni sauti yenye mamlaka kutoka katika kiti cha enzi.

1. Usisahau ni nani aketiye juu ya kiti cha enzi.

Mstali 14

1. Kufunguliwa kwa malaika wa mauti

A. Waachilie (tendo la kuwajibishwa - amri) Ufu. 7.1

B. Malaika wanapewa nguvu za kuharibu.

2. Wali fungwa kwenye Mto Mkuu Efrati

A. Hali yenyewe “..... Kufungwa kwenye Efrati”

1. Inaashiria vitisho vya Jeshi

B. Hii ilikuwa ni nchi ya adui au watenda maovu Yer. 1:13

1. Ikiliwa ni kupitia Efrati ambapo Waashuru na Wamakabayo walikuja kupigana na Wayahudi, Isa. 7:20, 8:7, Yer 46:10, Hab. 1:6 - 11.

C. Malaika kuwa katika vifungo hii inaonyesha utayari wa kutimiza amri pindi muda ukiwadia.

Mstali 15

1. Wakiwa tayari

A. Inaonyesha Mungu bado yupo kazini

1. Malaika wakisimama tayari kwa vita, wanaweza kusonga mbele pale tu Mungu akisema.

B. “...kuwa tayari..... ni hali ya utayari iliyoamriwa na Mungu 12:6, 16:12, Mt 25:34, zaidi katika A. J. Tol. 6 Uk . 367.

2. Kwa ile saa mwezi

A. Maana yake ni kwamba malaika wako tayari kwa muda ule uliowekwa na Mungu, na ambao sasa ndio wakati wake yaani siku, mwezi na mwaka.

1. Nguvu ya uharibifu iliyoruhusiwa kuutupilia mbali utawala wa Kirumi kwa muda barabara saa - siku, mwezi na mwaka - uliotolewa na Mungu. Maoni Na Kaitka Kitabu Cha Ufunuo. kurasa 139, 140.

Mashauri

3. Theluthi ya binadamu/watu

A. Hukumu ambayo haijakamilika

1. Ikiwadhuru watu mbali na ilivyofanyika awali ambapo viumbe asilia vilidhulika.

Mstali 16

1. Wapanda Farasi

A. Hii ina maana ya mateso kama aliyopata Yesu pale Calvari.

2. Eلفu ishirini mara elfu kumi

A. Mashaka milioni 200

1. Siyo malaika - isipokuwa wapanda farasi

B. Maelfu kwa maelfu (idadi kubwa)

1. Bila shaka kila mmoja alikuwa tayari

2. Hakuna kifungu cha kuthibitishia idadi hii kama ilikuwa ni namba halisi.

Mstali 17

1. Dirii kifuani

A. Ulinzi kwa farasi na mpanda farasi

2. Nyekundu (wekundu)

A. Moto

3. Samawi

A. Bluu

4. Kiberiti

A. Njano

5. Vichwa

A. Ukatili/Ukali

6. Moto, Moshi na Kiberiti

A. Angalia Mwa. 19:24 - 28

1. Maangamizi ya watu wabaya Ay. 18:15, Zab 11:6

Mstali 18

1. Kwa haya matatu mapigo

A. Hali yenyewe, maafa haya matatu - Mk 3:10, Lk 10:30 angalia Ezek. Sura ya 38 na 39.

Mstali 19

1. Vinywa

A. Moto, Moshi na Kiberiti

2. Mikia

A. Nguvu ilikuwa mikiani

1. Pengine nguvu ya maumivu

Mstali 20

1. Sehemu ya watu waliobaki

A. Theluthi mbili, lakini hawakutubia uovu wao.

B. Waliendelea kusujudia miungu yao - Mdo 19:26

Mstali 21

1. Hawakutubia maovu yao ya

A. Orodha ya dhambi zaidi zisizotubiwa.

Kwa hiyo watu wataendelea kudanganywa na mambo mabaya na kupofushwa na shetani kwa muda wote. Watageukia sanamu zao na Miungu yao badala ya mwakozi wao. Pindi watakapotafuta utukufu wao wa awali hawatauona kwa sababu ya kutotubu.

Sura ya Kumi

MALAIKA MWENYE KITABU 1 - 7

Kama, kwa ile mihuri saba, kulikuwa na ukimya kabla ya kupigwa baragumu ya saba. Wakati huu tunaona mambo muhimu mawili. Kwanza katika sura 10 Yohana anaona malaika mwenye nguvu

akisimama juu ya nchi, akimpa Yoahana kitabu ili akile na kutoa Unabii. Tunaweza kutambua kwamba kitabu chenyewe ni INJILI. Mdomoni mwa Yohana ni kitamu lakini tumboni ni kichungu. Wakati wa mateso waumini wengi wanapata machungu haya. Wanaweza kufurahia na kuyapenda mambo ya dunia hii lakini yanaweza kuwaletea shida na ugumu. Tena katika sura 11 Yohana anaambiwa kupima Kanisa au kupima wale waliopigwa muhuri katika sura 7. Hii inaonyesha kwamba pindi muda ukiwadia watu wabaya waliko nje watateseka zaidi.

Mstali 1

1. Malaika

A. Malaika Mkuu mwenye mamlaka.

1. Wengine wanafikiria kwamba ni Yesu

a. Kwa namna yoyote ile hakuna mahali katika Biblia ambapo panahusisha zile nafsi tatu au uungu kuwa mojawapo kuwa ni malaika

2. Uwakilishi wa Yesu Kristo ulikuwa katika hali fulani Kut. 16:10; 33:9, Hes. 11:25, Zab 18:11, Mt. 17:5, Lk. 21:27.

2. Wingu

A. Limeonekana mara saba katika kitabu cha Ufunuo 1:7, 10:1, 11:12, 14:14 (mara mbili) 14:15, 16.

B. Akivaa kama nguo

1. Siyo msamaha wa ile hukumu

2. Zaidi akijiweka sawa kwa kazi yake

a. Maelezo yanayofanana juu ya mavazi maalumu Kut. 4:34 - 35, Law 16:2.

3. Upinde wa mvua

A. Ishara ya Agano jema Mw. 9:12 - 17

1. Ishara ya kuondolewa hukumu, ahadi ya msaada na hali njema.

Ezek. 1:28, Ufu 4:3, 10:7

B. Hivyo ni ishara ya kwamba huyu malaika alikuwa ni malaika wa huruma.

4. Uso wake kama jua

A. Jua ndilo linaloangaza ulimwengu wote

1. Malaika afananisha mwokozi na “jua la haki” ... Mal 4:2

B. Hapa malaika ni kama jua la haki ambaye atabadilisha mateso kuwa ushindi, 2 Kor. 4:6.

SURA 10

Mstali 1

1. Miguu kama nguzo za moto.

A. Ishara ya mjumbe - Rom 10:15, Zab 119:59, Ef. 6:15

B. Waliiongoza na kuangaza kwenye njia njema Lk 1:79

Mstali 2

1. Kitabu kidogo kikafunguliwa

A. Akakabidhiwa Yohana

1. Angalia Ezek. 2:8, 3:3 nani alipewa jukumu la kula

B. Kitabu kimepigwa muhuri (Uf 5:2) na sasa kinafunguliwa

1. Kilifunguliwa na “simba wa kabila la Yuda” Uf 5:5

2. Mguu wa kulia juu ya bahari wa kulia juu ya nchi

A. Ikithibitisha kwamba ujumbe wenye nguvu ulikuwa ni kwa ulimwengu wote

1. Pia inaonyesha uwepo popote pale au juu ya kila kitu kwa malaika mwenye mamlaka.

Mstali 3

1. Sauti kubwa kama ya simba aungurumaye

A. Inaashiria nguvu ya ujumbe

1. Ikijumlisha kila mtu kuwa tayari

2. Ngurumo saba zikatoa sauti

- A. Ngurumo inaashiria kuwa hali mbaya ya mitetemo na mitikisiko imekaribia - hivyo ni onyo
 1. Kutoka wapi?
- B. Bila shaka kwa Mungu - Ay. 37:2, Zab. 18:13, 81:7, Isa 30:31, 32, Kut 19:16; Yoh 12:29; 2 Sam 2:10, 22:14, Isa 29:6.

Mstali 4

1. Alikuwa njiani kuandika

- A. Alitaka kufanya kazi aliyokabidhiwa Uf. 1:19

2. Nilisikia sauti

- A. Bila shaka sauti ya Mungu kutoka katika Kiti cha Enzi Uf 9:13

3. Tia muhuri ... na usiandike

- A. Kwa nini kutia muhuri?

1. Je, inawezekana hapo baadaye

a) Sifikiri hivyo

2. Kwa vile siyo sahihi?

a) Sifikiri hivyo?

- B. Maandiko/Kitabu/Yanatoa maana halisi

1. Hukumu imetangazwa (muhuri wa sita) onyo limetolewa (kwanza mabaragumu sita).

2. Hivyo hakuna cha kuchelewa - Mst 6

a) Wazo, kuchelewa kwa hukumu juu ya Rumi ni karibu.

Mstali 5

1. Akainua mkono wake mbinguni

- A. Hii inafanyika wakati wa kula kiapo - Dan 12:7

1. Malaika mbele ya mbingu anakula kiapo mst 6.

Mstali 6

1. Akila kiapo yeye na

- A. Ikionyesha kwamba kile akifanyacho ni kwa mamlaka ya yeye aliye wa milele.

2. Mumba ... kila kitu kilichomo

- A. Angalia Mwa. Sura 1, 2

1. Pia Kol 1:16, 17

3. Muda haupo tena

- A. Siyo kusema kwamba muda wa mwisho wa ulimwengu umefika kikomo

1. Hukumu haichelewi

a) Chunguza mistali mingine ya kusoma

- 1) Katika Uf. 10:6, Muda/Wakati unatafsiriwa kama

kuchelewa/kawia katika RV marg. na inachukuliwa kama halisi, Vines Uk 289.

- 2) "hakutakuwa na wakati wa kukawia"

Agano jipya katika fafanuzi zaidi Uk 602D

- 3) Lakini hii haimanishi kuwa wakati . utakoma, isipokuwa

hakutakuwa na kukawia kutimizwa kwa ile baragumu ya

(mst. 7). Picture za Maneno Ya Agano Jipya Toleo 6, Uk

maana

saba

372.

Mstali 7

1. Siku za sauti za malaika wa saba

- A. Ina maana muda wa kupigwa baragumu ya saba Uf. 11:14 - 19

1. Ni wakati ujao

- B. Malaika wa saba ana vitasa (mabakuli) hata muhuri wa saba una mabaragumu saba

1. Kutoka kitasa cha kwamza (bakuli) hata la mwisho ni muda

uli okamilishwa na baragumu ya saba.

2. Siri ya Mungu ni lazima imalizike

- A. Itakwisha
- B. Siri gani hiyo?
 - 1. Kile kilichofunuliwa kwa Yohana katika kitabu hiki
 - a) Ukorofi wa Kanisa na Rumi

3. Kwa jinsi alivyowahubiria manabii

- A. Ushindi unatarajiwa kuwa ndio nguvu ya kitabu
 - 1. Ilifunuliwa kwa watumishi wake Uf 1:1
- B. Kumbuka haya mambo ambayo yanafunuliwa kwa watumishi wake ni yale mambo ambayo hayana budi kuwapo upesi. Uf 1:1, 22:6
 - 1. Kudai kwamba sura 4 - 22 hayajaanza kutimilika kwa sasa ni kutokuelewa kitabu kizima.

KULA KITABU 8 - 11

Mstali 8

1. Sauti

- A. Angalia maelezo mstali 4

2. Nenda kachukue

- A. Malaika hampatii
 - 1. Ni lazima Yohana aombe mst. 9

Mstali 9

1. Chukua na kula

- A. Alikula
 - 1. Chote
 - 2. Maelezo Ezek. 2:8 - 3:14
- B. Wazo hapa ni kupokea injili yote - Zab 119:1, Mt. 4:4, 1 Pet 2:2

2. Uchungu tumboni

- A. Habari mbaya
 - 1. Kitabu kilijaa ole, n.k
- B. Rudi Ezek. 2: 8, 3:14
 - 1. Ezek. 2:10 kitabu kikawekwa mbele ya Ezek. (fungua kitabu)
 - 2. Kilichoandikwa mle - maombolezo, vilio na ole

3. Mdomoni kitamu kama asali

- A. Angalia Zab. 19:10, 119:103, 104
 - 1. Chungu mdomoni lakini tamu kama asali ikisomwa na kufundishwa (jifunze)

Mstali 10

- 1. Kutimilika kwa unabii wa malaika - mstali 9

Mstali 11

1. Unabii mwingine

- A. Ukamilifu wa kazi iliyokuwa imetolewa
 - 1. Ni lazima afundishe yote

Sura ya 11

Mwanzi wa Kupimia

1-2

Mstari 1

- 1. Mwanzi kama fimbo

- A. Fimbo kama ya muwa (mwanzi) ulitumika kupimia Ezeki. 40:3, 5, 42:20, Uf 21:15, 16.
- 2. Malaika**
- A. Uf 10:1
1. Kama tulivyosema hamna sababu ya kuamini maneno haya yanahusu Yesu isipokuwa ya malaika.
- 3. Kipimo**
- A. Inatumika hapa kama kuweka mbali, kutenganisha mambo matakafu na ya kawaida au safi na yasiyo safi
1. 2 Sam 8:1, 2.
 - a) Aina mbili ya makundi - moja kwa uharibifu - moja kwa ulinzi
 2. Ezek. 40:2, 42:20
 - a) Taarifa ya mtengano kati ya matakafu na yale ya kawaida Ezek. 22:26, 44:23
 3. Zak 2:1 - 5
 - a) Mtengano wa ulinzi
 4. 2 Wafalme 21:13, Isa 28: 16
 - a) Ishara ya uharibifu au kitu fulani kibaya I.S.B.E. Tol. 3 uku 2016
 5. Mawazo ya aina mbili
 - a) Ulinzi kwa ajili ya watakafu
 - b) Kukataliwa kwa ulimwengu hata Kanisa la duniani
- B. Yohana yupo tayari kupima vitu vya aina tatu
1. Hekalu
 2. Madhabahu
 3. Na ale waabuduo ndani yake.
- 4. Hekalu**
- A. Wakati kitabu cha ufunuo kilipokuwa kinaandikwa kulikuwa na hekalu moja
1. Kanisa I Kor 3:16,17; Ef 2:19 - 22; 4:4,
- B. Makanisa Saba (sura 2 na 3) tayari yametenganishwa.
- 5. Madhabahu**
- A. Je, katika Agano la Kale madhabahu ilimaanisha kitu gani?
1. Ibada
- B. Hivyo ibada imetupiliwa mbali
- 6. Wale wasujudiao humo**
- A. Neno hekalu ni “naos” ikiwa na maana ya sehemu ya ndani ya kufanyia ibada siyo Jengo lote. Vines uk. 1138
1. Wale wasujudiao humo wanaweza kuwa ni makuhani ambao wao tu ndio walikuwa wanaingia sehemu hizo za ndani Lk 1:9, 21, 22, Ebr. 7:13; 14:8:11
 2. Wasujudiao ni wale tu wenye uwezo wa kuingia kwenye hekalu.
 - a) Kwa maana ya wakristo, 1Pet 2:5, 19
 - b) Namba inayopimwa ni moja na wale waliotiwa muhuri Uf 7:4, Waisraeli wa kweli (kiroho)
 3. Kipindi cha manabii kutoa ushuhuda Uf 11:3
 4. Kipindi cha mwanamke kulishwa kule jangwani, Uf. 12: 6, 14
 5. Kipindi cha pembe ile ndogo kuwatesa wakristo, Dan 7:25

Mstali 1 - 2 ni muhimu sana kujifunza na kuitenda katika Kanisa la leo. Tunaona Yohana amepewa mwanzi wa kupimia. Mwanzi huo umetoka kwa Mungu na kupewa mfuasi aliyesalia kupima. Kwa hiyo mwanzi na kupima havitokana na mitazamo ya watu - isipokuwa na Mungu. Kwa kuona kwamba Yohana hakutengeneza mwanzi, kile alichokifanya alikifanya kwa ujuzi na kiwango alichopewa na Mungu. Ikituonyesha sisi leo kwamba hatuwezi kutengeneza mwanzi au kipimo/kiwango Hekalu la hapo kale Ezk. 40 lilipimwa ili kuona kama kila chumba kilikuwa sawa na vile Mungu alivyotaka. Sasa Yohana anapima hekalu la leo. I Kor 13:16 kanisa! alipimaje? na ni jinsi gani tunaweza kupima, kwa kipimo na kiwango tulichopewana Mungu? Agano Jipya. tukitaka kanisa zima kuponu ni lazima tufuate neno. Mwishoni unaweza kuona wote tuna Bwana, Imani, ubatizo, roho, tumaini, jina, matendo katika hali ya umoja. Pia angalia ameambiwa asipime nje, isipokuwa kanisa peke yake. sisi leo hatutakiwi kuwapima wale wanaotuzunguka na kuwalinganisha nasi hakuna ulinganifu kama tukifuata kiwango na kipimo cha Mungu. lakini tukianza kufuata kipimo chochote kile kilitengenezwa na binadamu, hakutakuwa na tofauti yoyote na madhehebu au masinagogi ya Sheatani.

Mstali 2

1. Behewa ... usiipime

- A. Inawezekana ni watu wachafu , wasiookolewa, wasio na imani
 - 1. Nje ya hekalu - Kanisa
 - 2. Hawako kati ya wale walipigwa mihuri ya Mungu

2. Walipewa mataifa (wapagani)

- A. Yaani wapagani yaani mataifa
 - 1. Akionyesha nini cha kufanya dhidi ya wasiomjua yeye
 - a) Walipewa Ulimwengu (nchi)

3. Mji mtakatifu

- A. Yerusalemu ukiwa mji mtakatifu hapo kabla Mt 4:5, Isa 48: 2, Neh. 11:1
 - 1. Lakini sasa sivyo , Mt. 23:37. 38
 - a) Bila shaka inahusisha kanisa
- B. Inaonekana Kanisa litaendelea kushambuliwa na ulimwengu kwa mateso, mafundisho ya uongo, au vya kidunia
 - 1. Kwa namna moja ama nyingine Mungu atakuwa pamoja nao.

4. Miezi Arobani na mbili

- A. Siku 1260 sawa na wakati, nyakati na nusu wakati Uf 12:6, 14
 - 1. Je, ni kweli?
 - 2. Hakuna kifungu cha kuthibitisha hilo
- B. Ilikuwa ni miaka 1,000 ya ufunuo 20 ni kipindi cha muda - kikizungumzia mambo fulani
 - 1. Kipindi cha wanyama wenye mamlaka Uf 13:5
 - 2. Kipindi cha kukanyagwa kwa mji - Uf 11:2

Mashahidi Wawili

3 - 14

Mstali 3

1. Mashahidi wawili

- A. Kanisa kama likifuata Neno la Mungu
 - 1. Angalia Zek. 4: 1- 14
 - a. Hapo kuna maono ya mti wa mzeituni ukitoa vinara vya taa pamoja na mafuta.
 - b. Miti miwili ya mizeituni inatambulishwa kwa nabii mstali 11 - 14 kama wawili waliopakwa mafuta wanaosimama mbele ya Bwana Mungu ulimwengu wote.
 - c. Walipakwa mafuta/tiwa mafuta ni watawala (Zerubabeli - sehemu ya ufalme) na Kuhani Yohua mwana wa Yazadeki).
 - d. Ni kwa njia ya hawa wawili Mungu aliongoza mataifa kwa kuwa walitiwa mafuta tayari kwa huduma. Law 8:1; Sam10:1-8, 16:1 -10
 - 2. Inasemwa kwamba ilikuwa ni miti ya mizeituni miwil.
 - a. Katika Ufunuo 11, mashahidi mawili ni “miti ya mizeituni miwili na vinara viwili vya taa visimama mbele ya Mungu wa dunia,” - mstali 4
 - 1) Mungu alitawala ulimwengu kupitia Zerubabeli na Yohua
 - a) Kupitia kwa ulinzi wa kiroho ulitolewa.
 - b. Kupitia nini leo tunapata ulinzi wa kiroho?
 - 1) Kanisa ni ukuhani wa kifalme I Pet 2:5, 9
 - 2) Linawakilishwa na vinara vya taa Uf 1:12,13, 20
 - 3) Wakristo ni wafalme (wanatawala) Ef. 2:6. Uf 5:10. Rum 6:12 - 14.
 - c. Kwa hiyo ililengwa kwenye kanisa.
- B. Wazo la pili lilikuwa ni kwa ajili ya uthibitisho - 1 Tim 5:19, Yoh. 5:31, 8:14, Mt 18:16
- C. Kuna maoni mengi yanayohusiana nahawa mashahidi wawili kuwa ni nani.
 - 1. Enoki na Elisha - hawakuona kifo.
 - 2. Musa na Eliya kugeuka sura pale mlimani.
 - 3. Agano la Kale na Jipya.

4. Musa na Yesu.
5. Petro na Paulo.
6. Wayahudi na Wakristo wapagani
7. Kanisa la duniani la mbinguni

3. Wakiwa wamevaa nguo za magunia

- A. Nguo za magunia kwa kiebrania asilia ni ishara ya bahati mbaya
 1. Nguo za maombolezo katika mauti/nguo za kuonyesha unyenyekevu na toba, nguo za mateso na maafa Ay. 16:15, Zab 30:11, Yer. 4:8, Isa 20:2, Zek.

13:4

- B. Yalikuwa ni mavazi ya wahubiri wenye kuona toba
 1. Wazo la unabii hapa ni juu ya mahubiri yaletayo toba.
- C. Kwa hiyo kanisa ni lazima kuhubiri toba kwa walimwengu.

Mstali 4

1. Miti miwili ya mizeituni vinara viwili vya taa.

- A. Vyenye kufanana
 1. Viwakilishi vya kanisa

Mstali 5

1. Mtu akitaka kuwadhuru.

- A. Maana ya kuwapinga aliuawa.

2. Moto ukitoka adui

- A. Mtu akitaka kuwapinga wako tayari.
 1. Wako tayari kuwaadhibu wale wanaowapinga
- B. Unachooni ni kuondolewa kwa viziwi vya kanisa
 1. Injili inahubiriwa kwa nguvu na kwa mafanikio
- C. Pengine inahusisha kipindi cha mitume cha miujiza
 1. Hakuna swala la kuongezea kuhusu utimilifu wenyewe wa /juu ya mambo hayo au yale mambo yanayopatikana mstali wa 6.
 2. Kumbuka, tuna haki kuwa upande huu au upande ule wa maono (katikati).

Mstali 6

1. Nguvu

- A. Kwa kanisa hakuna nguvu isipokuwa nguvu za Mungu
- B. Swala moja tu ni kwamba mbingu imefungwa” ni kwa wale wasiohitaji injili au wale wasiotaka kutii injili - Rum 10:17, Mt 16:18.

2. Mvua isinyeshe

- A. Hii inakukumbusha nini?
 1. Eliya, 1 Fal. 17:1; 18:41; Yak. 5:17-18.

3. Amri juu ya maji...damu...mapigo yote.

- A. Hii inakukumbusha nani?

Musa na Aroni - Kutoka sura 7 - 10.

Mstari 7

1. Kumaliza Ushuhuda wao.

- A. Walimaliza siku elfu na mia mbili na sitini.
 1. Kumbuka, hii inazungumzia hali ya mambo siyo muda wenyewe.
- B. Kwa hiyo tulichooni ni nguvu isiyoshindikana ya mashahidi (kanisa), Lakini ni katika hali ya kuzoelea misukosuko. 1 Kor. 10:13; Yak. 1:2 Uf; 3:12.

2. Mnyama Kutoka kuzimu atawashinda.

- A. Hii ina maana ya mnyama kutoka lindi kuu.
- B. Kwa nini mnyama yule hawezi kupigana vita na kuwashinda kabla ya siku 1260 isipokuwa hadi mwisho wa siku?

1. Hiyo ingeweza kupotosha wazo la kwamba kanisa haliwezi kushindwa au kusimamishwa, ambalo ndilo lengo kuu.
- C. Tuonacho hapo ni mjadala wa aina mbili katika habari moja wenye taswira mbili zinazopingana.
 1. Kwa hakika habari hii inahusiana na kanisa wakati ambapo shetani naye alifanya au anafanya vita.
 - a. Hapa inaelezeka katika namna mbili.
 - 1) Kwanza ushindi wa kanisa.
 - 2) Pili mnyama anaonekana kushinda.
 2. Hii moja kwa moja inaambatana kwa uzuri na maono mengine yanayolandana na hili.
 - a. Mji ulipigwa wenye kuhifadhi watakatifu - Uf. 11:2.
 - b. Mwanamke nyikani na alivyolishwa huko. - Uf. 12:14.
- D. Vizuri, je, tena huyu mnyama ni nani?
 1. Roma!
 - a. Tutaangalia hili baadae.
 2. Kwa wakati huu roma ilionekana kwamba inapata ushindi lakini bado halikupoteza ushindi.
 - a. Angalia Dan. 7:25 - 27.

Mstari 8

1. Mizoga.

- A. Ikaonekana kana kwamba mnyama ameshinda.
 1. Weka akilini kwamba ni kwa kitambo kidogo.
 2. Katika kipindi cha uandishi wa kitabu cha ufunuo kanisa lilipatwa na mateso sana.
 - a. Mambo yalibadilika.
 - b. Linda imani (ndicho kitu ambacho kitabu kinazungumzia, TUNZA/ LINDA IMANI).

2. Mji Mkuu - imetumika mara 8 katika kitabu cha Ufunuo na siyo Yerusalemu.

- A. Hapa inawezekana kuelezeka katika hali tatu. (Uf. 17:18).
 1. Sodoma - ulimwengu - dhambi - uliokosa uadilifu.
 2. Misri - Utumwa - Dini za uongo - ukandamizaji.
 3. Yerusalemu - (mahali aliposulibiwa Yesu Kristo) - Mateso - mahali penye dini zenye kupotosha.
 - a. Hivyo Mji Mkuu (Mkubwa) ni Roma.
- B. Kitu kingine hapa
 1. Mashahidi hawa (kanisa) walipatwa na vifo kama Yesu.
 - a. Walikufa katika mji ule ule - Yerusalemu.
 - b. Walikufa Yerusalemu kama ilivyokuwa Misri.
 - c. Walikufa Yerusalemu kama ilivyokuwa Sodoma.
 2. Kwa vyovyote vile, ukweli ni kwamba mashahidi walikufa kati ya mahali hizo.
 - a. Hakuna makala zozote za mateso yaliyofanywa na Rumi juu ya kanisa katika Yerusalemu, kwa hiyo ni wazi kwamba Mji mkuu unaozungumziwa ni Rumi.
 3. Pia amri ya kifo cha Yesu Kristo ilitoka wapi?
 - a. Roma! - Mdo 4: 25-28.

Mstari 9

1. Na watu wa hao jamaa.

- A. Kumbuka kanisa jumuiya ya watu - Dan. 7:14; Uf. 5:13.

2. Mizoga siku tatu na nusu.

- A. Usisahau kwamba huu ni mwisho wa kazi yao.
- B. Mnyama anaonekana kuwaua mashahidi.
 1. Hapa tunaona ushindi baada ya siku 1260.
 2. Uf. 13:5 - 8 ni kwa siku 1260
 - a. Hii inaonyesha taswira za aina mbili tulizoona tayari.
- C. Katika ono mashahidi wanaonekana kama vile wamekufa.
 1. Katika maono mengine tunaona ushindi wa mnyama.
- D. Siyo kana kwamba wamekufa - lakini waleawa wafu kwa siku tatu na nusu (3 ½).
 1. Huu ni muda mrefu au unaotoshereza kwa mwili kuoza.

- a. Kwa vyovyote vile 3 ½ inavunja wazo lote la kwamba wataendelea kuwa wafu.
 2. Isipokuwa ni kwa kipindi cha muda fulani.
3. **MizogaKaburi**
- A. Bila shaka inaelezea ubaya.

Mstari 10

1. **Nao wakaao humo..... wafurahiwapeana zawadi wao kwa wao.**

- A. Wale walikuwa wanawasumbua kwa injili waliharibiwa
 1. Adui wa Kristo.
- B. Wanasherehekea kwa vile kanisa halipo tena kazini.
 1. Lakini Mungu bado hajasema imekwisha!

2. **Manabii wawili.**

- A. Mashahidi wawili.
- B. Waliwatesa.
 1. Hawajui mateso yaliyosalia.
 - a. Lakini yaja!.

Mstari 11

1. **Baada ya siku tatu na nusu.**

- A. Angalia, nini ijayo!
 1. Tunajua kinachokuja, ama sivyo!
- B. Kwa kweli ni uzuri ulioje kuwa upande wa Mungu!
 1. Kumbuka tulichozungumzia katika mstari wa tisa kuhusu siku tatu na nusu.
 - a. 3 ½ kuvunjika mawazo yale saba ikionyesha kwamba hawataendela kuwa wafu.

2. **Roho ya uhai kutoka kwa Mungu ikawaingia**

- A. Wamefanywa hai tena.
 1. Mungu amewafufua kutoka “wafu”
 2. Hapa ni ufufuo unaoelezea ushindi wa kanisa dhidi ya adui zake.
- B. Kuja / Matokeo yake - tu ni baada ya siku 3 ½.
 1. Wakasimama kwa miguu yao.
- C. Matokeo yake - kuharibiwa kwa jeshi la Farao Kut. 14:23 Ebr. 11:29.
- D. Matokeo yake - Meshaki, Shadrack na Abednego walitoka motoni - Dan. 3:19-26.
- E. Matokeo yake - Kinywa cha simba kulifungwa na Danieli aliishi - Dan. 6:10 - 23.
- F. Matokeo yake - kaburi likawa wazi kama Yesu alivyosema - Mt. 28:6; Mk. 16:6, Lk. 24:3,
- G. Matokeo yake - Kanisa litaendelea na kujengwa Mt. 16:18,19.

3. **Hofu Kuu**

- A. Pasipo utayadi ama sivyo! Mdo. 5:11.

Mstari wa 12

1. **Njoni huku juu na wakanyakuliwa.**

- A. Walinyakuliwa kama vile Bwana - Mdo - 1:9,10.
 1. Hii inazungumzia utetezi wa kanisa.
 - a. Waliuliza - Uf. 6:10.
 - b. Wamepata jibu.

2. **Adui wakiwatazama.**

- A. Wakati wakristo (mashahidi wawili, manabii wawili) wakitoka katika mateso ya Dominishani nguvu ya Mungu ilionekana.
 1. Ujumbe wao ni juu ya utetezi.
- B. Uthibitisho mkubwa juu ya ufufuo wa Yesu ni kuishi kwa kanisa.
 1. Lina Bwana aliye hai ambaye analilinda.
 2. Kichwa mfu ni matokeo ya mwili mfu na kichwa hai ni matokeo ya mwili hai.

Mstari 13

1. Tetemeko kuu.

A. Ishara ya hukumu.

2. Sehemu ya kumi ya mji

A. Sehemu ya palipo, sehemu nyingine baadae.

3. Wanadamu elfu saba wakauawa.

A. Uhalisi - Majina ya watu - Inazungumzia watu.

B. "Saba" inasimamia nini?

1. Ukamilifu.

a. $7 \times 1,000 =$ nini? ukamilifu kamili.

C. Tulichoona ni watu elfu saba kuuawa kama sehemu ya kumi ya mji

1. Inaonekana kana kwamba sehemu yote ya kumi katika mji iliawa.

2. Lakini mji ni nini?

a. Ukirudi nyuma mstari wa 8 utaona kuwa mji ni Roma.

D. Je, una nini tena?

1. Roma imepiga Kanisa

a. Wanalia kwa ajili ya malipizi.

b. Yanakuja - Uf. 10: 1 - 11:13

2. Yote yakiisha, ukristo utakuwa umetetewa Uf. 11:3-13.

4. Waliobaki.

A. Wengine "9/10".

5. Wakaingwa na hofu na kumtukuza Mungu.

A. Siyo watiifu, siyo waongofu, ni swala tu la woga na kutambua kuwa yaliyofanyika yametokana na Mungu.

Mstari 14

1. Ole ya pili imepita.

A. Hii inatufikisha hadi kwenye baragumu ya saba - ole ya tatu.

1. Hukumu ya mwisho juu ya Roma.

2. Pigo la sita linaturudisha katika Uf. 9:13.

B. Yote yaliyofanyika hadi hapa kutoka baragumu ya sita - tunafaraja - kindugu - mtengano.

1. Lakini bado hayajakwisha.

2. Ono hili linaendelea hata katika sehemu nyingine iliyobaki ya kitabu.

Pengine kuna migawanyiko kuhusiana na hawa mashahidi wawili kuwa ni nani kuliko sura zingine za kitabu. Kuna mafundisho mbalimbali kuhusiana na mistari hii michache. Lakini ukweli ni kwamba usambazaji wa injili unaonekana kushindwa na adui kufurahia. Lakini ukweli bado utaendelea na kusimama kidete na mashahidi wapo pale kuthibitisha.

Ukweli kuhusu mashahidi

1. Wako wawili.

2. Kazi yao ni kutoa ushuhuda kwa mambo ya kweli.

3. Bwana anasema ni mashahidi wangu.

4. Wamepewa nguvu na Mungu.

5. Watashuhudia hata katika dhiki / huzuni.

6. Watafanya kwa siku 1260.

7. Wanafananiwa ni miti ya mizeituni na vinara viwili vya taa.

8. Wanazo nguvu za kuharibu adui zao.

9. Na pia kutoa baraka.

10. Baada ya siku 1260 watauawa.

11. Watabaki pasipo kuzikwa na watafufuka.

12. Ni manabii na wanatoa unabii kwamba wanayosema yamevuviwa.

13. Nguvu kuu na utukufu na wakanyakuliwa mbinguni.

14. Mji wa dhambi utatupwa.

Baragumu ya saba au Ole ya tatu inaanzia katika Uf. 11:15.

Ujumbe wa baragumu ya saba ni rahisi. Ujumbe huu unaweza kufupishwa katika mafungu aina ndogondogo tatu.

1. *Mungu anahukumu dhambi na wasioamini Yoh. 16:7-8.*
2. *Mungu anaonya kabla ya hukumu Itim. 2:4; Rom. 11:32, 2 Pet. 3:9.*
3. *Wengine watafanya toba wengine siyo, Moyo wa Farao ulikuwa mmgumu.*

Mstari 15

1. Malaika wa saba akapig`a.

- A. Malaika wa saba inaonyesha mwisho wa kitu fulani.
1. Angalia nyuma katika Ufu. 10:7.

2. Sauti Kuu.

- A. Ikasikika na kupanda mbinguni- Mungu ameshinda.
1. Ufalme wa Mungu umeshinda.

3. Ikisemafalme.....na Mungu

- A. Ufalme - umoja.
1. Hapa tuna zaidi ya kanisa, kanisa lilihusiana na ufalme.
2. Najua kanisa ni ufalme - Mt. 16:18, 19 Col 1:13.
a) Najua mara nyingi neno ufalme kama lillilvyotumika katika Agano Jipya linamaanisha Kanisa tu!
3. Lakini natambua kuwa neno ufalme lina maana nyingine kwa kiasi fulani.
B. Je, Siye Kristo mfalme wa wafalme - I Tim 6:15, Ufu. 17: 14 19:16?
1. Kwa hiyo Yesu ni Mfalme wa kitu, ni Mfalme wa Ufalme Wake.
C. Pindi siye Kristo anayemiliki “mamlaka yote mbinguni na duniani,” Mt. 28:18?
1. Zaidi ya Kanisa? Upuuzi!
D. Kwa hiyo Yesu adhihirisha nguvu na uwezo kwa kumwaga hasira yake dhidi ya utawala na Rumi uliokuwa unanyanyasa watu wake.

Mstari 16

1. Wazee 24

- A. Wanawakilisha kanisa likiinama na kumsujudia yeye Mungu.

Mstari 17

1. Uweza gani

- A. Inaonyesha ubora na umilele alionao Mungu

2. Uweza na nguvu kuu zatoka kwako na kutawala.

- A. Maelezo mengine ya yale ambayo tayari tumeona.
1. Wakati wote Mungu anatawala.
2. Sasa ukweli wa wazi kuhusiana na jambo hili
a) Rumi ilitambua kwamba Mungu atawala na wala siyo wao.
B. Bila shaka wazee walijua kuwa Mungu anatawala na kumiliki Ufu. 4; 5:13, 14.

Mstari 18

1. Mataifa wanakasirika.

- A. Chunga hapa - Ibada zaendelea.
1. Ikitrudisha nyuma kuhusiana na kile kilichokuwa kinaendelea katika sura hii.
2. Rumi ilikasirika.

2. Ghadhabu yao yaja.

- A. Kwa sababu Mataifa wamechukia, hukumu ya Mungu yaja.
1. Ilikuwa ni zaidi ya hasira walijaribu hata kuharibu kanisa.
a) Ghadhabu ya Mungu ikaja na kuweka mambo sawa.

3. Wakati ukaja wa kuwahukumu waliokufa.

- A. Hawa ni wale waliochinjwa katika mabakuli pamoja na wale waliokufa huku wakimpinga Bwana Ufu. 11:13; 8:11, 9:13,14.
1. Kumbuka kupigwa kwa baragumu ya saba (yataendelea sawa ukianzia mstari 15) ni pamoja na kumwagwa kwa vitasa saba

2. Hii inatuelekeza katika vita vya Armageddon [16:12 - 21, 19:11- 21 (Tutaangalia baadaye).

4. Ili wahukumiwe.

A. Hii ni hukumu ya Ufu. 20:11-15.

1. Kumbuka kwamba tumesema Ono hili linaendelea katika sehemu nyingine ya kitabu mstari 14.

2. Bado hatujaona matokeo ya baragumu ya saba.

5. Zawadi kwa watumishi (watumwa) manabii kuharibu waharibuo nchi.

A. Hapa ni Furaha ya kutambua nani ni mshindi.

1. Angalia Daniel 7:17- 22,23-27.

B. Ufalme unahusika na watakatifu.

1. Lakini adui wanaonekana kushindwa.

2. Imetokea nini?

a. Mungu anaonyesha nani anatawala kwa kuwahukumu watesaji.

C. Hii iko katika hali ya kutukumusha nyuma kama wazee 24 wanaimba juu ya kile kilichotendeka.

1. Umepata zawadi - kwa wale waliomcha na kumtii Mungu.

a. (Phobeo) maana yake kuwa katika uchaji (furaha) kwa maana ya kulinda ama kuchunga. Kamusi ya Kiyunani toleo jipya Uk. 76.

bau (b) kuonyesha hofu au uchaji Vines Uk. 4.

2. Umepata uharibifu - juu ya wabaya - hukumu dhidi ya Rumi.

a. Bila shaka inatoa picha kuhusu hukumu ya mwisho Zab. 9:17.

Mstari 19

1. Hekalu la Mungu.

A. Kwa nini iwe kweli?

1. Kumbuka bado uko katika maono.

B. Kwa nini hekalu?

1. Kwa nini sivyo, hasa ukijua kwamba Mungu alitaka Yohana aelee kuhusu agano ambalo ameweka na Kanisa.

2. Sanduku la Agano.

A. Sanduku la Agano lake

1. Tayari kanisa limepata sababu ya ushindi - I Kor. 10:13

B. Siyo kama Sanduku la Agano.

1. Lakini ni Sanduku la Agano lake.

C. Wakati wote agano lake liko mbele yake.

1. Agano lake ni mbele wake kila wakati.

2. Tunaweza kufanya agano na kusahau.

a. Lakini Mungu hasahau kamwe.

3. Radi na Mvua ya Mawe.

A. Hukumu ya Mungu.

B. Kwa hiyo tupo katika baragumu ya saba.

1. Ushindi wa mwisho - 15

2. Kushinda na kushindwa kwa mataifa - mstari 18.

Katika mistari michache ya sura ya 11 tunaona ushindi wa Rumi na wengineo waliolitakia mabaya kanisa, huu ni kama mwanzo tu wa ole tatu, lakini Kristo na waamini watadumu.

SURA YA 12

Mstari 1

1. Ishara

A. Ishara kuu.

2. Mwanamke, Jua, Mwezi

A. Ni halisi?

1. Kwa nini iko hivyo?

B. Mwanamke anawakilisha watu wa Mungu.

1. Akivaa mawili yanayotoa mwanga - Mwa. 1:17, 18
 - a. Kwa hiyo ni mtoa nuru kati ya ulimwengu wa giza.
 2. Yeye siye kanisa wala waamini katika agano la kale.
 - a. Baadaye atatumika katika kanisa lakini hapa siyo.
 - b. Kwa ufupi amesimamia wateule - Isa. 50:1, 54:1, Hos. 2:2, 7; Mik. 4:9 - 13; Mal. 2:15; Fil. 3:3, Gal. 6: :16.
 3. Ataongea na mwanamke mwingine baadaye.
- C. Unaweza kuangalia katika Mw. 3 kama ishara hii imetoka

1. Mwanzo 3

Nyoka
Mwanamke
Mtoto wa Kiume
Uzao wa Mwanamke

Ufunuo 12

Nyoka
Mwanamke
Mtoto wa Kiume
Uzao wa Mwanamke.

- D. Pengine Jua linawakilisha agano jipya na Mwezi agano la kale.
1. Kwa nini mwezi uko chini ya miguu yake.

3. Taji la nyota kumi na mbili.

- A. Taji “Stivini” - taji la ushindi.
- B. Kumi na mbili ni namba ya watu wa Mungu.
 1. Makabila 12 ya waisrael na mitume 12.
 2. Yeye ni kwa ajili ya watu wa Mungu anahusisha wote.
 - a. Anawakilisha watu wa Mungu walioshinda taji.
- C. Hawezi kuwakilisha waamini wa Agano la kale kama anavyoonekana. Kuteswa mara baada ya kumzaa mtoto.
 1. Walishindwa kwa damu ya Bwana na kwa neno la ushuhuda. Mst. 11.
- D. Je, heshima gani mwanamke alifanya (watu wa Mungu kwa ujumla) kumleta Masihi?
 1. Yesu Kristo ni uzao wa Kiyahudi kama inavyoonekana katika uzao amini katika Agano la Kale.
 2. Umuhimu wa kuzaliwa Yesu ni kwa ajili ya uzao uliopotea.

Mstari 2

1. Akilia katika hali ya kuzaa

- A. Japo mwanamke anatajwa mara nyingi lakini siyo msingi hasa.
 1. Msingi wenyewe ni mtoto.
- B. Yupu katika maumivu.
 1. Msingi wote wa mtu unategemea huyu manamke kuzaa mtoto.
- C. Mtoto ni yupi huyo?
 1. Bila shaka Yesu.
 - a. Maelezo ya mst. 5 - mtoto ni kwa ajili ya kutawala mataifa yote. Zab. 2:6-9; Ebr. 1:5; Ufu. 19:15.
 - b. angalia nyuma katika Mwa. 3:15.

Mstari 3

1. Ishara nyingine

- A. Ishara nyingine
 1. Kumbuka haya ni maono siyo swala la kutoa uamuzi wa kufikilia kwamba Shetani yupo Mbinguni.

2. Nyoka mkubwa mwekundu / Joka kubwa jekundu

- A. Nyekundu - Rangi ya kuwaka - 2 Wafal. 3:11; Zak. 1:8.
 1. Imetumika tu katika Ufu. 6:4 na hapa.
- B. Shetani (Dragoni) - linapaatikana tu katika kitabu cha Ufunuo. Word Studies Toleo Jipya No. 2, Uk 522.

3. Vichwa saba

- A. Mamlaka kamili, inaonyesha utawala wake duniani.

4. Pembe kumi

- A. Uweza halisi - inaonyesha nguvu ya uharibifu.

5. Mataji saba (vilemba saba)

- A. Siyo la Stefano - hivyo haizungumzii ushindi.
- B. Diadema (Vilemba) - inaashiria utawala wake.
 - 1. Tunza hili, hata mfalme mshindwa anaweza kuvaa vilemba.
 - 2. Isipokuwa mshindi aweza kuvaa taji la ushindi.

Mstari 4

1. Theluthi ya nyota

- A. Nyota zinawakilisha watu wa Mungu, Mwa. 15:5; Dan. 8:10, 11, 12, 3; Mt. 13:43.
- B. Wazo hapa ni kwamba Shetani yupo tayari kuwatupa baadhi ya watu wa Mungu.

2. Yule Joka akasimama mbele ya mwanamkekummeza mtoto

- A. Alitaka kumharibu mtoto pindi azaliwapo.
 - 1. Hii inatukumbusha kuhusu Farao - Kut. 1:15 - 19 na Herode - Mt. 2:16.
- B. Kama angefanya hivyo angeweza kushinda bila tatizo lolote.
 - 1. Tena tunarudi katika Mw. 3:15.
- C. Hapa chini ni orodha ya mifano ya juhudi za shetani dhidi ya Mungu pale ilipoonekana kama vile ameshinda lakini uzao uliokolewa na mmoja.
 - 1. Kaini na Abel - uliokolewa na Sethi - Mwa. 4:25
 - 2. Sethi hadi Gharika - uliokolewa na Nuhu - Mwa. 6:7,8.
 - 3. Ibrahimu na Isaka - Ibrahimu hakumuua mwanae - Mwa. 22:12.
 - 4. Athalia - Aliua uzao wa kifalme lakini Yoash alibaki - 2 Fal. 11:1, 2.
 - 5. Esta - Est. 3:13 [Nukuu. 4:14].
 - 6. Yesu - Shetani alimng'ata kisigino msalabani Yesu aliponda kichwa cha Shetani katika ufufuo wake.

Mstari 5

1. Kuzaa Mtoto wa Kiume

- A. Yesu - Zab. 2:1-9, Uf. 2:26 - 28, 19:15.

2. Kuchunga.....Kwa fimbo ya chuma

- A. Kutawala - maana nyingine kuchunga - Ufu. 2:27; 1 Pet 5:4
- B. Fimbo ya chuma - mawazo ya aina mbili.
 - 1. Fimbo ya chuma kuonyesha ulinzi.
 - 2. Kuchunga kwa uwezo au mkono imara.

3. Mtoto akanyakuliwa juu kwa Mungu Kiti Cha Enzi

- A. Kupaa - Mdo. 1:9; Daniel 7: 13, 14.
 - 1. Katika eneo hili tunaona hatua mbalimbali katika maisha ya Yesu.
 - 2. Shetani ameshindwa kumharibu Yesu alipokuwa mwenye maumivu.
 - a. Yesu ameshinda.
- B. Amekwenda katika kiti cha enzi.
 - 1. Kiti cha Enzi cha Daudi - Kiti cha Enzi cha Mungu. 1 Nya. 28:5; 29:23; 2 Nya. 1:1; 9:8; 13:8; 1 Fal. 1:32; Mk. 11:10; Zab. 2:7 - 12; Uf. 2:27- 29, 3:7, 12; Zak. 6:9-12; Ebr. 1:3, 8:1, 10:12.
 - 2. Kuna kiti cha enzi kimoja tu, ndicho cha Mungu, na ndicho Daudi alichokaa na Yesu amekaa juu yake (Linganisha 1 Waf 2:12 na 1 Nyak 29:23 tena Mdo. 2:29-36).
 - 3. Je, Vipi kuhusu usemi huu kwamba Yesu atakuja kuimarisha Kiti Cha Enzi cha Daudi?
 - a. Uf. 3:7.

Mstari 6

1. Mwanamke akakimbiliakumlisha huko

- A. angalia nyuma katika Uf. 11:6 na kukumbuka swala la Eliya na ukame wa miaka 3 ½ .
 - 1. Kumbuka alipewa katika kipindi hiki.
- B. Pia Farao alichukua mfano wa Shetani katika Agano la Kale - Zab. 74:13, Isa. 51: 9; Ezek. 29:3.
 - 1. Israeli walipokimbia nyoka aliinuliwa jangwani akiwekwa na Mungu pamoja na mwana.
- C. Hapa kuna wateule ambao wanamjari Mungu kila mahali muda unapokuwepo.

1. Angalia, 11:2 - Maelezo ya siku 1260.
- D. Nyika pengine inaashiria mambo fulani yaliyofichika,

Katika mistari michache ya mwanzo katika sura hii, tumeona Yohana akikumbusha Kanisa jinsi ushindi ulivyopatikana. Kulikuwa hakuna haja yoyote ya yeye kwenda kwa undani zaidi kwa vile injili ilikuwa tayari imeandikwa, nakiliwa na kupelekwa. Kwa hiyo walifahamu nini kilitokea kuhusiana na injili. Lakini hapa Yohana anakumbusha jinsi ushindi ulivyopatikana.

VITA VYA KIROHO 7-10

Mstari 7

1. Vita Mbinguni

- A. Je, Ni kweli vita Mbinguni?
 1. Hapana.
- B. Ukisema ndiyo, utasemaje kuhusu kipindi chake?
 1. Mapema pale msalabani na ufufuo wake?
 - a. Shetani anataka kushinda na kufifisha kazi aliyokuwa anamalizia Yesu.
 2. Baada ya kupaa?
 - a. Tayari umeona shetani akithibitisha na kitu kingine zaidi ya kifo, maziko na ufufuo wa Yesu.
- C. Je, Ni kweli Michael na shetani walipigana?
 1. Hapana.
- D. Ukisema ndiyo tayari umeona Michael akiharibu nguvu za shetani baada ya Yesu lakini alishindwa.
 1. Ambapo ni kinyume cha mafundisho ya Agano Jipya.
- E. Vema, je, tuna nini tena?
 1. Hivyo ndivyo vita ilivyotokea kule mbinguni.
 2. Tunaona matokeo ya uzazi maumivu ona kupaa hadi kiti cha enzi.
 - a. Tunachoweza kuona ni kwamba mtoto wa kiume ni mshindi au shujaa siyo mshindwa.

2. Michael

- A. Kwa nini iwe Michael badala ya Yesu?
 1. Sababu mbili.
 - a. Michaeli asimamia Yesu - kumbuka sura 10 ambapo panazungumzia malaika mkuu akiwakilisha Yesu.
 - 1) Angalia Dan. 12:1 Ambapo Michael anamwakilisha Mungu katika vurugu kwa niaba ya waaminifu.
 2. Michael - "nani kama Mungu?"
- B. Michael ni mjumbe, na kama shetani hawezi kumpiga Yesu "Mjumbe" jinsi gani anaweza kumpiga Yesu?

Mstari 8

1. Hawakushinda.

- A. Swala la ushindi.
 1. Weka akilini kuwa wakati wowote unapotaka kuumiza kanisa unamwumiza Mungu.
 2. Rumi ilichokua inafanya ni kama kufanya kazi ya shetani.
- B. Kwa hiyo Mungu Bwana yuko makini kulinda watu wake.

Mstari 9

1. Joka yule MkuuShetani

- A. Kama hapo kabla hukujua kuhusu huyu joka sasa unafahamu.
 1. Ibilisi - Shetani.

2. Wakatupwa pamoja naye

- A. Hakuna sababu ya kufikiria kwamba walikuwa na nafasi ya kuanza kule mbinguni.
 1. Tukielewa swala hili basi tutaelewa habari kamili au nzima.
- B. Walikuwa wamewekwa na Mungu.

1. Mungu yuko Mbinguni anatawala - Shetani sivyo na alitupwa chini duniani kuonyesha kwamba Mungu atawala! Shetani ameshindwa!

Mstari 10

1. **Sasa kumekuwa Ufalme.**

- A. Kila neno lina “atiko” inayojitosheleza - katika kingereza “the” inaelezea kitu ama jambo arufu au umuhimu au la peke yake. - wokovu - nguvu- ufalme.
1. Sasa - siyo mapema - utakuja.
- B. Ufalme tayari umekuwa (pamoja na wokovu). Mapema kabla ya ufunuo iliandikwa Mt. 16:18, 19; Kol. 1: 13.
1. Ufalme tayari umekwisha kuwa Lk. 21:31; Ufu. 11:15.
- C. Kabla ufalme ni ule ujao hivyo hivyo hata wokovu.
1. Je, Uko tayari kwa hilo?
2. Rudi na angalia nyuma katika Uf. 7:10 na angalia nini kinaendelea na jiulize mwenyewe kama inaleta ufahamu wowote akilini kuhusu wokovu kama ni kitu kitakachokuja hapo baadaye?

2. **Mshitaki ametupwa chini**

- A. Yeye na wale malaika zake wameshindwa.

3. **Anayewashitaki mbele ya Mungu**

- A. Shetani anafanya mashitaka dhidi ya watakatifu .
1. Hiyo ndiyo maana yeye ni mshitaki - I Pet. 5:8

Mapigano hayo yalikuwa ya kiroho. Siyo kweli mapigano yalikuwapo Mbinguni isipokuwa mapigano dhidi ya wa wakilishi wa mbinguni. Yesu yuko duniani na mapigano yanukuliwa katika injili Yesu alipokufa, zilizikwa na kufufuka ndipo shetani aliposhindwa. Ugomvi ulitokea pale msalabani ndio uliongojewa na watu, ukiahidiwa kwanza katika Mwa. 3:15. Bila shaka Shetani alifikiri kwamba angeweza kushinda. Lakini Yesu alipofufuka siku ya tatu shetani alishindwa. Kwa hiyo kila Mkristo ni lazima ashinde kwa kuwa mwaminifu kwa Kristo, Rum. 1:4; 4: 25. Ni lazima tujue kuwa mwanamke (Maria) alikuwa na mzigo mzito juu yake. Mungu wakati wote alikuwa pale kumlinda Yesu. Yesu ndiye angalisho la ujumbe huu. Sehemu hii haionyeshi kama Maria ni mama wa Mungu.

MATESO YA KANISA.

11- 17

Shetani tayari ameshindwa na Yesu. Vita vilitabiliwa katika bustani ya Eden na kama Mungu alivyosema Yesu aliweza kushinda. Sasa shetani amechanganyikiwa hiyo ndiyo sababu nguvu zake sasa anazielekeza kwa Wakristo, kanisa, kwa kutumia Rumi kama kigezo chake.

Mstari 11

1. **Nao**

- A. Watakatifu

2. **Wakashinda kwa**

- A. Wakashinda kwa damu - Mdo. 20:28 Ipet. 1:18 ,19. Uf. 1:5. Mdo, 22: 16, Rum.6: 3-5 1 Yoh. 1:7.

3. **Neno la Ushuhuda wao**

- A. Siyo tu nini walisema lakini kwa neno lao.
1. Ni ujumbe waliotangaza na kuuamini.
2. Wale waendao mbinguni ni wale wanaotangaza neno lake 2 Tim. 2:2, Rum. 1:14 - 17.

4. **Hawakupenda maisha yao hata kufa**

- A. Ukipenda maisha huwezi ukawa tayari kutangaza ukweli Mdo. 20: 24; Uf. 2:10; Rum. 12: 1, 2; Lk. 9: 23.

Mstari 12

1. **Furahini** (shangirieni)

- A. Furahini enyi wao walio mbinguni kuhusiana na hili.
1. Hawa ni watu wa Mungu - Uf. 13: 6; Kol. 3:1-7.

2. Ole.....wa bahari

- A. Ulimwengu kama unavyojitenga na Mbingu.
 - 1. Hii itatumiwa na shetani katika miisho yake bila kujali mambo yao.

3. Kitambo kidogo

- A. Nafasi ya Shetani kuonyesha hasira yake kwa waaminifu.
 - 1. Angalia 3 ½ katika Uf. 11:9.
- B. Huu ni muda muafaka kwa Shetani kuumiza adui zake. 2 Kor. 4:7; 1 Pet 1:6.
 - 1. Swala lenyewe hapa sito muda isipokuwa athari na chanzo cha mateso.
 - 2. Hii ni sawa na majira kidogo katika Ufu. 20:3, 7. Japo kuna matumizi ya aina nyingi.
 - 3. Ni wazo kuhusiana na siku ya Bwana - Kudhihirika kwa ghadhabu ya Mungu.
 - a. Shetani amepewa kitambo kidogo kutumia mambo yasiyo ya Mungu kwa mapenzi yake.

Mstari 13

1. Kumtesa mwanamke

- A. Shetani ameshindwa - Yesu ameshinda kwa kifo, maziko na ufuo wake.
 - 1. Hivyo Shetani ameteswa mwanamke (Kanisa).

Mstari 14

1. Mbawa mbili za tai mkubwa

- A. Mbawa za tai ni ishara ya Mungu - Kut. 19:4-6; Kumb. 32:11; Zab. 36:7; Isa.40:31.

2. Nyakati na Nusu wakati

- A. Kipindi cha Mateso, Dan. 7:25; 1 Fal. 17: 1- 19; 21; Yak. 5: 17.
- B. Katika kipindi hiki kanisa litastawi na kulindwa ambapo mwisho wake itakuwa ni ushindi.
 - 1. Inaonekana ni huruma ya injili ama sivyo?

Mstari 15

1. Maji kama Mto (Gharika)

- A. Shetani alitaka kuiga nguvu ya uharibifu kama Yesu, Ufu. 1:16, 19:15, Isa. 11:4; 2 Thes. 2:8.
- B. Je, Itafanya kazi? Bila shaka haiwezi!
 - 1. Tayari ameshindwa (amepigwa).
- C. Shetani siyo Mungu japo wakati fulani anafanya vitu ambavyo Mungu anafanya.
 - 1. Maji kama Mto.
 - a. Zab. 18:4 - Ishara ya - a siyo ya Mungu.
 - b. Zab. 124: 4, 5 - Ishara ya uharibifu unaofanywa na wale wasio wa Mungu.
 - c. Isa. 8: 5-8 - Uharibifu uliofanywa na Waashuru.
 - d. Isa. 57:19, 20 - Ishara ya Ubaya.
 - 2. Kwa hiyo shetani anatumia kila aina ya ubaya kwa kiwango kikubwa ili kuharibu Kanisa.
 - a. Uongo, mafundisho ya uongo n.k . Lakini pasipo mafanikio au faida yoyote.
- D. Mungu alitumia nchi kavu kumpiga Shetani (Farao) Kabla - Kut. 14:21 - 31.
 - 1. Japo maji yalikuwa ni kitisho kwa waisraeli waliokuwa wanakimbia lakini Mungu aliingilia kati na kukausha, Zab. 106:9.

Mstari 16

1. Nchi ikamsaidia

- A. Mungu alitayarisha nchi kumsaidia Mwanamke.
 - 1. Shetani hawezi kushinda popote pale, Je, anaweza?
- B. Kila kitu - hata mwenye dhambi - yupo chini ya uweza wake Mungu.

Mstari 17

1. Waliosalia

- A. Shetani hawezi kumpiga mtoto wa kiume - Yesu.
- B. Hawezi kumpiga Mwanamke - Kanisa kwa ujumla - Mt. 16:18-19.
- C. Kwa hiyo anawageukia Wakristo mmoja mmoja.

1. Je, atawapata?
 - a. Nafikiri tungoje tuone.

Kwa hiyo shetani ameona njia pekee ya kuumiza utawala wa Mungu ni kuwapiga watoto wa Mungu waliopo Ulimwenguni. Kwa hiyo sisi kama wafuasi ni lazima tuelewe kwamba kuna vita vya kiroho hii leo siyo kule mbinguni isipokuwa hapa duniani. Kwa hiyo tunapaswa kuwa macho na makini dhidi ya huyu Shetani, 1 Pet. 5:8; 2 Kor. 12:13 -15; Yak. 4: 7.

SURA YA KUMI NA TATU

Mnyama Mwenye Vichwa Saba Kutoka Baharini 1 - 10

Katika sura ya kumi na mbili (12) tuliona shetani amekasirika kwa jinsi alivyoshindwa vita na Kristo na hivyo akageuzia hasira zake kwa Kanisa la Agano Jipya.. Sasa katika sura ya 13 tutaona jinsi anavyopanga kuharibu Kanisa..

Mstari wa 1

1. Mimi

- A. Hapa kuna swali kwamba ni nani aliyekuwa amesimama kwenye mchanga wa baharini.
- B. Kuna uwezekano wa aina mbili - Yohana au shetani
 1. KJV inaonyesha kuwa ni Yohana
 2. ASV inaonyesha kuwa ni Shetani
- C. Mimi nafikiri kuwa ni Yohana, lakini ijulikane kuwa vyovyote vile siyo muhimu.
 1. Mchanganyo unakuja au unasababishwa na kutokuwepo “kiwakilishi” katika lugha ya Kigiliki.

2. Mchanga wa Abahari

- A. Kwamba ni Yohana au shetani walisimama kwenye pembezoni mwa bahari wakiwa tayari kuandika kitakachotokea.

3. MnyamaBahari.

- A. “Ukatili, ushenzi Ukali wa mnyama” - Rejea kitabu cha Thayer’s Greek English Lexicon, P. 290.
 1. Hii inawakilisha Rumi kama mamlaka ya kufanya ukatili kwa raia (Wakristo).
- B. Bahari
 1. Hii inawakilisha watu. Ufu. 17:1, 15; Isa. 17: 12, 13, 57, 20.
 - a. Mataifa huinuka wapi isipokuwa katika watu?

4. Vichwa saba.

- A. Kwa kweli ni 8 - Ufunuo 17:11
- B. Ili tusibuni - angalia Uf. 17:9, 10 ambapo maana inajionyesha yenyewe.
 1. Vilima saba(v. 9) ambapo Rumi hukaa kama serikali yake.
 2. Wafalme saba (v. 10) - Tutawaongelea katika sura ya 17.
- C. Inapaswa utafakari Dan. 7 na Uf. 17. Ili uweze kupata picha kamili ya hapa.
 1. Kama hautaelewa hapa, tutajadili utawala wa Rumi.
- D. Sasa umeona jinsi utawala kamili jinsi ulivyo.

5. Pembe Kumi

- A. Kwenye Agano La Kale, ni alama ya mamlaka - Kumb. 33: 17, 1 Sam. 2:10., 1 Fal. 22:11.
 1. Angalia Lk. 1:69 na 10 ikionyesha ukamilifu.
- B. Angalia Ufunuo 17:12, 13.
 1. Tawala ndogo za Kirumi zenye mamlaka kutika utawala wa Rumi.
 - a. Angalia Dan. 2:41, 43, 11:36 - 39.
 2. Pembe zinasimama badala ya ushirika wa kimkataba waliofanya na nchi nyingine (shirikisho).
 - a. Washirika baadaye wanaiharibu Rumi. Dan. 2 na 11.
 - b. Angalia kwa makini kwa kujadili kudhoofu na kuanguka kwa utawala wa Rumi.

6. Vilemba Kumi.

- A. Taji - vilemba vya mamlaka - siyo vilemba vya ushindi.
 1. Kwa hiyo ni alama ya utawala.

7. Kufuru

A. Angalia Ufunuo 17:3

1. Kumbuka mfalme Domitian alitaka aitwe kama “Bwana wetu Mungu Domitian”.

B. Kwa hiyo Mungu na watakatifu walikuwa wamekufuriwa.

Haya ya 2

1. Chuidubu.....simba.

A. Linganisha Dan. 7:1-8 na mnyama wa nne katika Ufunuo 13:1, 3.

1. Katika Daniel mtiririko ni simba, dubu - chui.

a. Hapa ni kinyume. Kwa nini?

1) Danieli anaangalia yatakayokuja.

2) Yohana anaangalia yaliyopita.

2. Linganisha.

a. Alitoka baharini, Ufu. 13:1 Dan 7:3

b. Alikuwa na vichwa kumi, Ufu. 13:1 Dan. 7:7

c. Chui - dubu - simba Ufu. 13:2 Dan. 7:3-6

d. Anaongea mambo makubwa na makufuru Ufu. 13:5 Dan. 7:8,20,25a

e. anafanya vita na watakatifu, Ufu. 13:7 Dan. 7:21, 25b

f. Miezi 42 wakati na nyakati, na nusu wakati, Ufu. 13:5 Dan. 7:25c

g. Hitimisho sawa - tarumbeta, Ufu. 13:9,10 Dan. 7: 27.

B. Hii inatusaidia kuona Rumi kama nguvu, na mnyama anayedhuru na sito ukatoriki unavyoaminiwa na wengi.

1. Hakuna chochote kinachoonyesha na kitabu cha Daniel kuhusu dini za uongo na kuhusu mambo ya ulimwengu.

C. Hao wanyama ni wapi?

1. Katika Danieli.

a. Simba ni Babeli

b. Dubu ni Waajemi.

c. Chui ni Wayunani.

d. Rudi tena Dan. 2:31 - 41; 8: 3-8; 20, 21.

1) Kichwa cha dhahabu - Babeli.

2) Kifua cha fedha - Waajemi.

3) Kiuno cha shaba - Wayunani.

2. Katika ufunuo kuna muunganiko wa wanyama watatu katika mnyama mmoja.

a. Katika Danieli mnyama wa nne anatisha.

b. Hapa, wanyama watatu walioitengeneza Himaya ya Rumi kuwa ya kutisha zaidi.

2. Joka.

A. Angalia Ufunuo 12:9.

3. Akampa (mnyama) Nguvu - uwezo wake mamlaka.

A. Shetani alimpa nguvu Rumi.

1. Nguvu zote za Rumi za kupinga Kanisa zinatoka kwa Shetani.

Haya ya 3

1. Jeraha la mauti

A. Pigo la mauti - “alipata angamizo la Kufa”1. Sio wazo la kuonekana kwamba tu amekufa - Ufu. 5:6.

1. Si wazo kwamba alionekana kama amekufa - alikufa - Ufu. 5:6.

2. Lilikuwa limeangamizwa.

B. Huyu ni neno ambaye alikuwa mtawa wa Rumi kutoka B.K. 54 - 68.

1. Katika B.K. 68 - neno neno alijinyonga (baadaye alifufuka) Ufu. 17:11.

a. Lakini ufufuo unatakiwa kuja, Ufu. 17:11.

b. Hii ilisababisha mateso kwa kanisa yaliyokuwa yanaendeshwa chini ya utawala wa Domitian.

C. Neno alipokufa ilionekana kama “mnyama” amekufa.

1. Sio kwamba tu neno alipata adhabu kwa kazi yake dhidi ya Kanisa, bali na utawala mzima wa Rumi.

D. Mateso kwa Kanisa yalipungua kidogo - kama historia inavyoonyesha.

2. Jeraha linapona,

- A. Pigo la kifo ni la hakika.
 - 1. Mnyama amekufa.
- B. Hata hivyo amefufuka tena.
 - 1. Mateso dhidi ya kanisa yanaendelea.

3. Dunia inastaajabia.

- A. Katika siku za Yohana Rumi alikuwa dunia.
 - 1. Walitawala dunia na kama Rumi ilipokuwa inatajwa, ilikuwa ni kama kutaja dunia.
- B. Walishangazwa na kufufuka kwa mnyama.

Haya ya nne (4)

1. Kuabudu Joka.

- A. Katika siku za Yohana kila mtu aliabudu Rumi isipokuwa Wakristo.
 - 1. Hii ndio maana Kanisa lilinyanyaswa.

2. Ni nani awezaye kufanya vita naye?

- A. Kanisa, wakati huo walifikiri Mungu kawaondelea mnyama (Rumi) asiwatese tena.
 - 1. Lakini sasa kaibuka tena.
 - 2. Kwa hiyo walikuwa wanadhihakiwa.
- B. Weka haya moja katika akiri yako, Mith. 16:18.
 - 1. Rumi walikuwa wanajivuna.
 - a. Lakini kuna siku ya mavuno, Gal. 6:7:8.
 - 2. Hii ikukumbushe kuhusu Farao, Kut. 5:2, 15:11.

Mstari wa Tano

1. Kinywa cha kunena maneno makuu na ya kufuru.

- A. Nguvu, mamlaka, utawala ambao mnyama anaumia.
 - 1. Domitiani alikuwa ni mbinafsi
 - 2. Alipenda sifa zote - hakutaka kufananishwa na muungu wa aina yoyote. {Anasema eti yeye ndiye Mungu peke yake}.
 - a. Kwa hiyo, huyo atakuwa Domitiani na wahusika wake.

2. Miezi arobaini na mbili

- A. Inaonyesha tulikuwa tumeshasikia hii kabla.
 - 1. Rudi nyuma Ufu. 11:1-3.
- B. Hali hiyo itaendelea kwa kipindi cha muda.

Haya ya 6

1. Kumtukana Mungu.....na makazi yake.

- A. Sasa anaelekea kwingine.
 - 1. Anakufuru (kashifu/tukana) Mungu, jina lake (i.e Mamlaka yake) na madhabahu (i.e Ibada)..... na Maskani ya Mbinguni (i.e Kanisa, Efe.1:3).

Haya 7

1. Kufanya vita.

- A. Hivi ni vita vya kimwili.

2. Na watakatifu.

- A. Hapa (naendelea tena)

3. Kuwashinda

- A. Waliuawa.

Haya ya 8

1. Wotewalimsujudu (Joka)

- A. Wasioamini angalia Ufu. 12:12.

2. Wasioandikwa katika kitabu cha uzima.

- A. Kitabu cha Uzima cha Mwana Kondoo.

1. Orodha ya waliookolewa, Ufu. 3:5, 20:15.

3. Aliyechinjwa tangu kuwekwa misingi ya dunia.

A. Kuna mawazo mawili juu ya neno..... kutoka kuwekwa misingi ya dunia.

1. KJV, wanatumia neno kuchinjwa, 1 Pet. 1:20

2. RSV, wanatumia neno kuandikwa.

B. Wasomi wengi wanakubaliana na neno kuchinjwa.

1. Kwa vile neno “word” kwa Kigiriki ni “Kosmos” likiwa na maana ya utulivu, kukubaliana au kupatana, mpangolio, kanuni maalumu au mpango wa Mungu. Ikiwa ina maana kuwa Mungu alikuwa na mpango wa kujitoa sadaka tokea mwanzo, ya wakati wa Musa na kabla ya mfumo wa sadaka kuanza katika Mlima Sinai 3:15.

kabla
Mwa.

2. Uelevu huo utumike tena katika 1 Pet. 1:20, na hivyo utatua tatizo la namna gani Mungu “anajua.” Uhitaji wa kuwepo mwokozi kabla hata ya dhambi kuwepo duniani.

a. Ikiwa Mungu “alijua” mbele kuwa Adamu na Hawa wangepanya dhambi kwa nini hakuwatolea hulka moyoni mwao ya kuwa na maadiri huru?

Haya ya 9

1. Hii inaonyesha tuliwahi kuisikia sehemu kabla.

Haya ya 10

1. Kuchukua mateka.

A. Huu ndio mtazamo ambao Mkristo anatakiwa kuwa nao.

1. Mtu yeyote atakayechukua mateka naye pia atachukuliwa mateka.

2. Mtu yeyote akiua kwa upanga naye pia atauawa kwa upanga.

a. Angalia Mt. 26:52.

b. Pia Gal. 6:7, Mwa. 9:6.

2. Subira na imani ya watakatifu.

A. Najua kwamba unajaribiwa - Usiyumbe.

1. “Kama Rumi wataishi kwa upanga, watakufa kwa upanga usiyumbe. Rumi itaanguka.”

Inaonekana kwa urahisi kwamba Yohana anaonyesha mateso ambayo yanakuja (Uf. 1:9, 2:10) yalikuwa ni matokeo ya utawala wa Rumi.

Kondoo Anayefanana na Joka

11 - 18

Haya ya 11

1. Mnyama mwingine akipanda.....Nchi

A. Mnyama wa nchi

1. Mnyama mwenye mwelekeo wa kidini nabii wa uongo Ufu. 16:13,19:20

B. Wazo la kuja juu ya dunia linaweza likawa linaonyesha huyo mnyama ni binadamu au anatokana na binadamu.

C. Kwa hiyo kuna dini za uongo, Ufu. 13:11-18.

2. Pembe mbili kama za mwanbakondoo.

A. Anayeonekana na haiba ya ustaarabu.

1. Mnafiki Mt. 7:15.

B. Kondoo wakati wote kwenye Biblia alikuwa sadaka ya kidini.

1. Kwa hiyo kuona kwako kwa nje (pembe mbili) ni kwa kidini.

3. Kunene kama Joka.

A. Ni sauti ya joka.

1. Tabia na mamlaka ya Shetani.

B. Mbwa mwitu kwenye ngozi ya kondoo.

Haya ya 12

1. Kutumia uwezo wote.

- A. Mamlaka yalitoka kwa utawala wa Kirumi au mfalme.
 - 1. Alitumia nguvu (mamlaka) ya mnyama aliyetoka baharini.
 - 2. Ambaye jeraha la mauti lilipona.
 - a. Sasa unajua ni nani?
 - 1) Rumi walivaa mavazi ya kidini.
- B. Mnyama aliyetoka baharini akiwa na nguvu za kijeshi na za kiutawala.
 - 1. Mnyama wa nchi ni mdanganyifu wa kidini wa Rumi.
- C. Wakati huo “Concilia: Ilikuwa katika Asia ndogo ili kukaza utawala wa kidini.
 - 1. Concilia waliwekwa kwa ajili tu ya kuwa watawa wa kuhimiza utawala wa kidini.
 - 2. Ilikuwa ssehemu ya wajibu wao wa kuhimiza ibada za kuabudu sanamu ya kiongozi wa Rumi (Mfalme).
 - a. Hii ilikuwa ikiendeshwa kwa uimara chini ya Domitian.
 - b. Ilikuwa inahimizwa kote kumtambua Domitian kama Mungu.
 - c. Hata magavana wa majimbo walikuwa wameamrisha kumtukuza kwa jinsi ya Uungu.
 - d. Alipokuwa akiingia katika uwanja wa maonyesho alikuwa anatajwa kama Mungu.
- D. Kwa hiyo tumeelewa ufufuo na sababu ya mateso ya Kanisa.

Haya ya 13

1. Ishara kubwa.

- A. Ishara 2Thes. 2:9
 - 1. Labda uongo wakushangaza.
 - 2. Hatuna sababu ya kuamini kuwa kulifanywa miujiza ya ukweli.
- B. Historia inasema wakati huo kulikuwepo na sanaa za mauzauza ambazo zilikuwa ni nyingi.

Haya ya 14

1. Udanganyifu.

- A. Ishara ujanja badala ya miujiza ya ukweli.

2. Mbele ya Mnyama.

- A. Rumi kama dola, waidhinisha mambo hayo yote.

3. Sanamu.

- A. Hali halisi ya kuonyesha ibada ya kumwabudu kiongozi wa Rumi (mfalme).
 - 1. Sio tu sanamu moja bali sanamu nyingi zilizotengenezwa kwa ajili ya Caisari.
- B. Wakristo baadae walijaribiwa mbele ya sanamu za Caisari na wakaambiwa wakiri kuwa Caisari ni Mungu.

Haya ya 15

1. Pumzi katika sanamu.....ikaongea.

- A. Pumzi
 - 1. Katika maneno mengine sanamu ziliishi.
 - a. Wachawi walifanya kazi zao kama vile walivyofanya wakati wa Farao Kut. 8:18, 19.
- B. Hata hivyo sanamu haziongei!
 - 1. Maventriloquists walifanya sanamu ziongee.
 - a. Unganisha hili na mapenzi ya mazingaombwe na ushirikina na fikiria wewe unahisi nini?
 - 1) Sanamu kuongea.

2. Kuuawa

- A. Sasa tunaona imani ya kweli ilivyo katika hili.
 - 1. Wakikataa sanamu - wamemkataa Kaisari
 - 2. Wakimkataa Kaisari - wanauawa.

Haya ya 16

1. Alama

- A. Nyuma katika Ufunuo 2:12 (pia katika Uf 14:1) ni vitu viwili tofauti.
 - 1. Katika Ufu. 7:3 Muhuri wa Mungu
- B. Kumbuka muhuri wa tatu. Uf 6:5, 6?
 - 1. Kulikuwa na ubaguzi wa kiuchumi wakati wa neema.

Haya ya 17

1. Kununua au kuuza.

- A. Tushaongea kuhusu makundi ya biashara.
 - 1. Hapa unapata msukumo wa biashara dhidi ya wakrito wakati wa mchafuko na vikundi hivi vya biashara.
 - a. Vitu na vitisho vilikuwa vya kawaida kutokana na matatizo yote.

2. Alama, Jina au Namba.

- A. Ilikuwa ni njia ya kutambua kitu.
 - 1. Wale ambao walikuwa upande wa Rumi waliweza kufanya biashara.

Haya ya 18

1. Hapa ndipo penye hekima.

- A. Panahitaji hekima ili kujua nini maana yake.
 - 1. Wale waliokuwa wanaelewa kuhesabu namba wangeweza kuhesabu.
- B. Haongelei kuhusu mtu kuwa na akili nyingi.

UFUNUO SURA 14

KANISA JUU YA MLIMA SINAI - 1 - 5.

Baada ya vita vya kiroho duniani katika mwanzo wa kanisa. Shetani alikuwa ameshindwa dhidi ya Kristo. Amekeukia ulimwengu. Nguvu zake zote amezielekeza huko ili kuliharibu kanisa ulimwenguni kwa kuwatumia watu falme na mawakili au watumishi wake. Japo wakristo walikuwa katika hatari kubwa, ushindi uliwezekana na ndicho hakika tunakiona katika sura ya 14.

Mstari 1

1. Mwanakondoo

- A. Yohana alikuwa ameona kiumbe kama mwanakondoo - Ufu. 13:11
 - 1. Sasa anaona MWANAKONDOO.
 - a. Bila shaka Mwanakondoo ndiye Kristo mshindi.
 - 1) Angalia nyuma katika Ufu. sura ya 5.

2. Akiinama juu ya mlima Sinai.

- A. Akisimama - siyo amelala huku amechinjwa - Uf. 1:18.
- B. Sinai - maana ya mlima Sayuni.
 - 1. Mwanzo katika historia - 2Sam. 5:6 - 10; 6:13-15, Waf. 8:1.
 - 2. Ishara ya Yerusalemu - Zab. 2:5,6; 15:1, 48:12,,132:13,14.
 - 3. Katika unabii - Zak. 8:1-3; Dan. 2:34,35; Isa. 2:2-4 Ebr. 12:22,23.
 - a. Kwa hiyo Yerusalemu inawakilisha kanisa.
 - 4. Mungu bado yupo Sayuni - Zab. 110:1, 2; Ebr. 12:22, 23 I Kor.3:16; Efe. 2:21, 22.
 - a. Kwa hiyo ni mahali penye nguvu.
 - b. Engine kanisa au Mbingu (tuangalie baadae).

3. Mia arobaini na nne elfu.

- A. Tumeona hawa watu hapo kabla - Uf. 7:3-8
 - 1. 144,000 - namba ya ukamilifi ikisimamia waongofu
 - a. Katika sura 7 inasimamia wote waongofu duniani pamoja na wale wasiohesabika ambao tayari ni washindi -Ufu. 7:9-17.
 - 2 Sasa wako wapi?

4. Jina la Baba.

- A. Wana jina la uvumilivu - milele.
 - 1. Lenye nguvu - Mdo. 4:12

2. Kila mtu atalisujudia - Fil. 2:9-11
- B. Kuvaa jina hili ni kama kufanana naye.
1. Ilisemekana kwamba askari wa Alexander alikuwa hana adabu, mchafu na mvivu. Alikuwa ni kabla ya Alexander Mkuu (Bwana wa Makedonia) na kubadili jina au njia na tabia yake.
 - a. Nashangaa kama hatuwezi kujifunza kitu chochote hapa.
 - b. Katika kuvaa jina la Yesu Kristo, Je, ni kwa uzuri upi tunavaa?
5. **Vipaji vya uso.**
- A. Inaashiria ufahamu wa yeye waliyemfuata.

Mstari 2

1. Mstari wa pili ni kama nyongeza - wakati mstari wa tatu umechukua ujumbe/ mawazo kutoka mstari wa kwanza.
2. **Sauti**
 - A. Haikueleweka.
 - B. Hata hivyo inaashiria uzuri unaoendelea huko mbinguni.
3. **Kutoka Mbinguni**
 - A. Kwa hiyo unapata wazo la hao 144,000 wako wapi ama sivyo?
4. **Maji mengi.**
 - A. Mdundo
 1. Mamlaka au nguvu ziko huko, hivyo kwa mtiririko na mpangilio maalumu.
5. **Radi Kuu**
 - A. Uwezo wako upo hapo - ukubwa
6. **Wapiga vinubi..... Wakipiga vinubi.**
 - A. Mzuri na kumshangilia.

Mstari 3

1. **Wimbo Mpya**
 - A. Kumbuka mstari wa 2 ni nyongeza.
 1. Kwa hiyo mstari wa 3 ni mwendelezo wa mstari wa mstari 1
 - B. Kwa hiyo ni 144,000 wanaimba wimbo mpya.
 1. Pengine ni wimbo ule ule ambao waongofu wanaimba katika Uf. 5:9,10
 2. Angalia ufanano wake.

a. Kiti cha enzi	5:7	14:3
b. Wanyama wanne	5:8	14:3
c. Wazee	5:8	14:3
d. Waliookolewa	5:9	14:9
2. **Hakuna aliyeweza kujifunza wimbo ule.**
 - A. Isipokuwa wale waliokombolewa wanaweza kuimba “Wimbo mtamu wa Ukombozi”
 1. Kanisa (lililookolewa toka duniani) linaimba wimbo wa ukombozi.
 2. Hapa rahisi inaonyesha hawa 144,000 ni nani.

Mstari 4

1. **Mabikira**
 - A. Je, ni kweli?
 1. Hapana.
 - B. Ishara ya ndoa / ungamo safi?
 1. Ndiyo!
 - a. Kumbuka Balaamu na Yezebel - Ufu. 2:14, 20.
2. **Wamfuatao mwanakondoo.**
 - A. Utii - Yoh. 21:22; I Kor. 11:1; I Pet. 2:21; I Yoh 1:7 Ebr. 5:9; Yoh. 14:15, 15:3-14
3. **Wamfuata popote aendako.**
 - A. Pasipo kupumzika.
 1. Katika ulimwengu wote - Mt. 28:18- 20; Mk. 16:15, 16; Mdo 1:8.
4. **Malimbuko kwa Mungu**
 - A. Wanahusika na Mungu Yak. 1:18.

1. Wametengwa kwa ajili ya Mungu (Tutaangalia baadaye)
- B. Ishara hii inalandana na Agano la kale kuhusiana na mazao ya kwanza (malimbuko) - Kut. 23:19; Hes. 15:20; 18:12 Kumb. 26:2; Neh. 10:35, 37.

Mstari 5

1. Uongo

- A. Bila shaka walikuwa mbali na mambo yote yasiyokweli - Kol. 1:22; Efe. 4:29.

144,000 katika sura 14

1. Walikuwa wakiimba wimbo mpya
2. Walinunuliwa kutoka duniani
3. Walikuwa ni mabikira wa kiroho
4. Walikuwa watiifu.
5. Walitokana na Makabila ya watu/ jamaa zote
6. Hawakudanganya.

Malaika watatu wenye hukumu.

6 - 11

1. Malaika mwingine.

- a. Ikianza hapa na kuendelea mstari 13, tuna habari za aina nne.
 - 1) Katika ufunuo sura 13 giza nene limetanda.
 - a) Sasa japo ushindi umedhibitishwa
 - b) Malaika wa kwanza anatangaza ushindi wa haki.
 - 2) Ana habari njema za uzima wa milele.

(a). Haki itatetewa.

©. Kila mtu atapata ujumbe.

Mstari 7

1. Kumcha

- A. Heshima Vines Uk. 425.
- B. Heshima kwa muumbaji siyo kwa yule mnyama na Shetani. Ufu. 13:4.

2. Saa ya hukumu.

- A. Hukumu dhidi ya Rumi na wale wote waliomtegemea .
 1. Ilikuwa katika sura mbili.
 - a. Kwanza hukumu juu ya Domitani - aliuawa.
 - 1) Yeye aliyekiita “Bwana” na “Mungu” sasa alitambua nani ni “Bwana” na Mungu.”
 - 2) Maiti wa mungu wa utawala wa Kirumi aliwekwa kwenye miguu wa Mungu wa Kweli.
 - 3) Sasa ziko wapi dharau na matukano yao?
 - b. Pili, Rumi ilianguka.
 2. Jinsi gani Rumi kuwa timilizo la hili wakati bado ipo?
 - a. Je, Mungu alihukumu Uyuda katika maangamizo ya Yerusalemu mnamo 70 B.K?
 - b. Je, hii ni ukamilisho wa maandiko, (angalia Mat. 21:1, 25).
 - c. Je, Uyuda kama hali taifa na dini (Japo haikuwekwa ama pendezwa na Mungu) ipo hadi leo?

3. Yeye aliyezifanya Mbingunchi bahari na chemichemi za maji.

- A. Zilimsujudia Muumba wa vyote.

Mstari 8

1. Usemi wa malaika mwingine.

- A. Tangazo la hukumu dhidi ya ubaya wa Babeli.

2. Akisema Babeli umeanguka.

- A. Hapa inaonyesha Babeli imeanguka hata kabla ya kutafuta barabara ni nani huyu.
 1. Siyo kwamba inaanguka lakini umeanguka,

- a. Tutaangalia hii baadaye.
- 2. Tulichonacho ni unabii uliotendeka tayari.
 - a. Kama iliyotokea iwapokuwa bado
 - b. Kutokana na tungo hiyo kuna mashaka ya kutimilika.
- B. Kwa hiyo huyu Babeli ni nani?
 - 1. Rumi - ikionekana kama mwasherati - ndicho nitakachozungumzia hadi sura 17 ya Ufunuo.

Mstari 9

1. Malaika wa tatu.

- A. Tangazo juu ya kuhukumiwa kwa watawa na waabuduo (mst - 9-12).

2. Alama

- A. Tayari tumeona hii - umilikaji.
 - 1. Kwa hiyo wale wote waliohusika na mnyama (Rumi) wapo katika ulimwengu wa uchungu. Mst. 10, 11).

Mstari 10

1. Mvinyo ya dhahabu ya Mungu.

- A. Hakuna kiriba cha divai katika sherehe ya vikapu kwa ajili ya Rumi
 - 1. Wanaokwenda kupata (pengine kidogo au zaidi ya kushika) zaidi ya kile walichokuwa wanafanya kwa ajili ya wakristo.

2. Kunywa pasipokuchanganywa.

- A. Bila kuchanganya - bila huruma.
 - 1. Mvinyo ilichanganywa na maji ili iweze kunyweka au kupokelewa.
- B. Ghadhabu ya Mungu haichanganyikani.
 - 1. Moja kwa moja katika kiriba - nguvu kamili.

3. Katika kikombe cha hasira yake.

- A. Kikombe cha hasira - Zab. 75:8

4. Kuteswa kwa moto na kiberiti.

- A. Kumbuka bado tupo katika kitabu cha ufunuo.
- B. Alama ya uharibifu
 - 1. Kumbuka Sodoma na Gomora.
 - a. Iliharibiwa na nini? Moto na kiberiti - Mwa. 19: 24. Angalia Isa. 34: 8 - 17 oanisha na maangamizo ya Edom.
- C. Sifikirii kwamba kifungu hiki kinazungumzia Jehanamu.
 - 1. Jehanamu haiyo mbinguni ambapo yote haya yanaongelewa.
 - 2. Au inachukua nafasi ya malaika watakatifu na mwanakondoo
 - a. Inachukua nafasi ya uwepo wa Mungu - 2 Thes. 1:9.
 - 3. Jehanamu ni mtengano na Mungu.

Mstari 11

1. Moshi bila kikomo.

- A. Wengi wa wakristo wachomwa katika moto uliotayarishwa na Rumi.
 - 1. Kwa vyovyote vile ilikuwa ni kwa muda tu, pumziko likaja.
- B. Maangamizi yaliyoanza hayatakoma.
 - 1. Sasa tumepata kitu gani?
 - a. Hukumu dhidi ya Rumi inaelekea kuwa ni adhabu ya milele.
 - 2. Ilianza na Rumi - Ikaendelea hadi kuzimu - imekwisha (na baadaye tutaona katika Jehanamu).
 - a. Lakini inataka kuanza sasa hivi.
 - 1) Rumi inapata mapigo.

Mstari 12

1. Subira ya watakatifu.

- A. Hiki ndivho kitakachowalinda.
 - 1. Uvumilivu wa watakatifu “Toleo la Kiingereza la Kiyunani Toleo Jipya uk. 651”

2. Amri za Mungu.
 - a. Wala hawakuwa na suruhu.
 - 1) Hawakufurahishwa na Ibada za watawala.

Mstari wa 13

1. SAUTI KUTOKA MBINGUNI

- A. Inaonyesha kwamba nguvu zote za mbinguni zaunganika kuwa tayari na kile kijacho.
- B. Hapa ni tangazo la nne - wakristo watashinda.

2. Heri..... tangu sasa

- A. Mawazo ya aina mbili.
 1. Heri wafu wafao katika bwana tangu sasa
 - a. Wakati ujao.
 2. Heri wafu wafao katika Bwana tangu sasa..... watapumzika.
 - a. Wakati huu - pumziko tangu sasa na kuendelea.
 3. Mistari mingi inaelekeana 1.
- B. Kipi ni sahihi?
 1. Wamebarikiwa na Mungu
 2. Watapumzika baada ya kazi zao.
 3. Matendo yao yafuatana nao.
- C. Yote yanayozungumziwa hapa ni kwamba wafu katika Kristo watapata baraka ya milele.
 1. Wao ambao katika maisha yao waliteseka.
 2. Sasa katika kifo watabarikiwa.

3. Katika Bwana.

- A. Wale ambao wako kwa Bwana na kufa katika Bwana.
 1. Kufa katika sehemu mbili.
 - a. Katika Bwana au nje ya Bwana.
- B. Angalia katika Rumi 6:3; Gal. 3:26,27 kuona ni jinsi gani mtu anaingia kwa Bwana sawa?

Tunachoona katika mistari hii 14 katika sura ya 14 ni kwamba, hawa 144,000 wanaishi duniani ni wale ambao wako vitani na Shetani. Kwa hiyo "kanisa katika vita" Kwa hiyo wanaweza kujua kwamba watakuwa sehemu ya "kanisa katika ushindi."

HUKUMU ZA AINA MBILI.

14 - 20

Mstari wa 14

1. Wingu Juepe

- A. Mungu akiendesha - Zab. 18:9 - 12, 104:3; Isa. 9:1.
 1. Kama wingu juepe Mt. 17:5.
- B. Nyeupe inaonyesha usafi.

2. Mwana wa Mtu.

- A. Hakuna maelezo yenye atiko katika kiyunani
 1. Kama "mwana wa Mtu"
- B. Bado inazungumzia Yesu.

3. Taji ya dhahabu

- A. Tena ni taji la ushindi.

4. Mundu Mkali.

- A. Ilitumika katika Mk. 4:29 na sura hii.
- B. Je, Kazi ya Mundu ni nini?
 1. Kuvuna - Ebr. 9:28.

Mstari 15

1. Malaika mwingine akatoka katika hekalu.

- A. Angalia Ufu. 11:1, 19, kuona kwamba hekalu ni Kanisa.
 1. Kwa kifupi inaelezea mahali ambapo Mungu anaishi.

2. Tupa Mundu na Vuna.

- A. Kwa nini?

1. Muda unakuja Mavuno yameiva.
- B. Kuiva - Xeraino - maana kukauka/ kukomaa, nyauka Vine uk. 982.
 1. Wazo ni kwamba usichelewe mavuno ni tayari.
- C. Picha hapa ni ngano na ni muda wa kuvuna.
 1. Ngano ni ishara ya watu wenye haki - Mt. 3:12; 13:30.
- D. Wakristo wanakusanywa katika matita - Am. 9:9, 10.

Mstari 16

1. Nchi ikavunwa

- A. Hapa katika ono, tunaona ulinzi / usalama wa wenye haki.
 1. Hawako hatarini.

Mstari 17

1. Mundu Mkali

- A. Siyo yule katika mstari 14.
 1. Wala siyo kwa shabaha ile ile kama inavyoonekana mstari 14.
- B. Malaika huyu anatoka mahali pale Mungu anapoishi kama juu ya kazi maalumu.

Mstari 18

1. Kutoka katika madhabahu.

- A. Mungu aondoka mwingine achukua nafasi.
 1. Huyu mwingine japo ni malakika wa hukumu.
- B. Akitoka katika madhabahu ya kuteketezwa (Madhabahu angavu).
 1. Sawa kitu (mtu) anataka kutolewa.
 2. Sadaka inataka kutwaliwa - Eze. 9:1, 2; Ufu. 8:5.

2. Nguvu kama mfano wa moto.

- A. Anaonekana kama malaika wa hukumu.
 1. Kumbuka moto na kiberiti.
 2. Alama ya maangamizi.

3. Akilia kwa sauti kuu

- A. Akiita kwa amri kujitayarisha kwa kazi ya hukumu.

4. Vichala vya mzabibu.

- A. Hukumu ile ile lakini yenye mtazamo tofauti akilini .
 1. Awali ilionekana kana kwamba ni ishara ya ukombozi.
 2. Sasa inaonekana kama ni ishara ya wasiotenda haki.

5. Zabibu zimeishaiva.

- A. Kuiva kwa maana ya kustawi, tayari kukomaa, Thayer, Uk. 22.
 1. Kukusanya matunda yaliyoiva. Word Studies Toleo Jipya, Vol. 2, Uk 536.
- B. Iva tayari ni wazo la kuwa uovu uliokithiri Mw. 15:16, 49:10 -12; Isa. 63: 1-7; Yoe. 3: 12; Maom. 1:15.

Mstari 19

1. Zabibu za nchi.

- A. Uhalisi - zabibu za nchi
 1. Adui wa Kristo hapa kwa pamoja wanaonekana.
 2. Mvinyo kali (shinikizo kuu) yawakilisha ghadhabu ya Mungu.
 - a. Kutokana na Isa. 63:1 - 7.
 - 1) Watu wabaya waharibiwa.
- B. Kwa hiyo, matokeo yake nini kutokana na kukamuliwa divai? (shinikizo)
 1. Mvinyo.
 - a. Yenye kulevya? Bila shaka siyo!
 2. Hapa ni jinsi ambavyo neno “mvinyo” limetumika tofauti na ile hali ya kulevya.

Mstari 20

1. Shinikizo limekanyagwa nje ya mji.

- A. Tumekanyagwa - kukanyaga.
 - 1. Iko kazini.
- B. Nje ya mji.
 - 1. Pengine Yerusalemu au Sayuni - hivyo wasiowakristo .
- 2. **Damu ikatoka.**
 - A. Mauaji ya halaiki
- 3. **Hatasmu za Farasi.**
 - A. Uhalisi kidogo.
 - 1. Kama futi 4 mpaka 5 kwenda chini.
- 4. **Kama mwendo wa maili mia mbili.**
 - A. Maili moja ni kama futi 606 $\frac{3}{4}$.
 - 1. Sasa una maili mia mbili (200).
 - B. Je, Kuna uhalisi hapo?
 - 1. Hapana.
 - 2. Alama/Picha ya hukumu kali kwa waovu.

Mifano hii ya hukumu lilikuwa ni swala kuu na muhimu kwa wakristo. Kwa kuwa hukumu ya kwanza ilihusu na mavuno ya mbegu(nafaka) na waaminifu walikusanywa katika ghala la Mungu. Ambayo ilikuwa ni hali nzuri na wao haki walionekana kama mavuno ya mzabibu.

Watu wabaya waliomkataa Mungu watasagwa na Mungu hivyo kwa hukumu hiyo hiyo ni muda wa kushangilia kwa watu wachache (mst. 13) kwa watu wengi ni muda wa maangamizo (mst.11).

SURA YA 15

KITASA CHA DHAHABU

Katika sura za 6 - 11 Mihuri ilifunguliwa kufunua mambo yajayo. Katika sura za 8 - 11 Mabaragumu yalipigwa ili kuonya. Sasa Yohana aonyesha vitasa vya adhabu vikimiminwa juu yake.

Mstari 1

- 1. **Malaika saba wakiwa na mapigo saba ya mwisho.**
 - A. Mwisho wake upo hapa.
 - 1. Fikiria kuhusu waisrael walivyokuwa wanangojea pigo la kumi (10).
 - a. Pigo moja zaidi, na utatuachilia.
 - 2. Yakijazwa ghadhabu ya Mungu.
 - A. Katika sehemu zote za kitabu namba/ tarakimu saba(7) inaashiria ukamilifu.
 - 1. Hapa tunaona ghadhabu kamili dhidi ya Rumi.
 - 2. Kwa vyovyote vile, siku moja ghadhabu ya Mungu itakuwa dhidi ya watu wasikuwa wake (Mungu).

Mstari wa 2

- 1. **Bahari ya kioo ikichanganyika na moto.**
 - A. Angalia nyuma katika 4:6 na angalia shauri hapo.
 - 1. Una nguvu za Mungu zisizo na mipaka (utakatifu wa Mungu).
 - a. Hawezi kukaribiwa na mwanadamu.
 - b. Nguvu hizi haziwezi kuwazuia wale walioshinda mnyama kukaribia yeye.
 - 1) Baadaye (21:1) bahari haipo tena tutaongelea hili baadaye.
 - c. Moto ni nyongeza katika kungaliza maono.
- 2. **Wale wenye kushinda.**
 - A. Zaidi sana ya wenye kujitoa muhanga kwa mateso.
 - 1. Hai, wafu, waaminifu ni washindi.
 - B. Walikuwa wameshinda kila kitu kilichokuwa mbele yao.
 - 1. Walifanyiwa mateso kwa hilo na kusumbuliwa.
- 3. **Vinubi vya Mungu.**
 - A. Ishara ya kutoa matukufu kwa Mungu. Zab. 33:2; 92: 1-5

Mstari 3

1. Wimbo wa Musa.....Wimbo wa Mwanakondoo.

- A. Angalia Kut. 15: 1-21 - ambapo kuna wimbo wa ukombozi wa wana wa Israeli.
 - 1. Wakiimba wimbo mtamu wa ukombozi.
- B. Katika wimbo wasifia vitu/mambo ya aina nne.
 - 1. Matendo (mst. 3) - Zab 111:2
 - 2. Njia (mst. 3) Kumb. 32:4.
 - 3. Jina (mst. 4)
 - 4. Matendo (mst. 4)
 - a. Hii yote ni kwa vile hukumu za Mungu ni za haki - Isa. 26:9.

Mstari 4

1. Uchaji

- A. Heshima.

2. Mtakatifu.

- A. Ishara ya Utakatifu wa Mungu

1. Hali halisi - Mtakatifu.

3. Mataifa yote.

- A. Siyo ukombozi wa wote.
 - 1. Siku moja wote watamjua yeye - Fil. 2:9-11.

4. Hukumu imethihirika.

- A. Siyo imejulikana.
 - 1. Siyo maamuzi ya utakatifu lakini matendo ya haki.

Mara nyingi Yohana katika kitabu cha Ufunuo anaona aina ya ziwa. Ziwa hili ni kama ziwa la kioo na siyo ziwa la moto. Wale wanaosimama katika ziwa hili ni wale waliokombolewa wakiimba wimbo wa Musa, (Kut. 15:1-3). Wimbo wa ushindi ambao wana wa Israeli waliimba baada ya kuvuka bahari ya Shamu.

Mstari 5

1. Hekalu la hema.

- A. Patakatifu pa paatakatifu.
 - 1. Mbinguni.
- B. Kwa hiyo hukumu hizi (matendo ya haki) zimetoka mbinguni.
 - 1. Kabla zilitoka katika hema - Ufu. 8:3-5
 - a. Mkazo hapo ulikuwa ni juu ya maombi ya watakatifu.

Mstari 6

1. Malaika saba..... Mapigo saba.

- A. Ukamilifu.
 - 1. Hawa malaika wametoka kwa Mungu.

2. Wamevikwa mavazi ya kitani safimishipi ya dhahabu.

- A. Uvaaji wa kikuhani - Kut. 28:4.
 - 1. Mishipi vifuani mwao - Ufu. 1:13

Mstari 7

1. Vitasa saba vya dhahabu

- A. Uhalisi vitasa saba vya dhahabu - Dan. 5:3
 - 1. Makerubi (Mnyama kiumbe hai) Moja kwa moja vitasa saba vilivyojaa ghadhabu ya Mungu.
 - a. Tutaangalia kumiminwa kwa vitasa katika ufunuo sura ya 16.

Mstari 8

1. Hekalu kujazwa Moshi.

- A. Mkazo hasa kuhusiana na tukio lenyewe, Kut. 19:18, 40:34; 1 Fal. 8:10, 11:2; 2 Nya. 5: 13, 14.

2. Hakuna aliyeweza kuingia.

- A. Hata kama Rumi ilitubu lakini mlango ulifungwa.

1. Linganisha na Manase na Yuda - 2 Nya. 33:1-20; Yer. 15:4.
- B. Kwa hiyo, haidhuru, hukumu ya mwisho dhidi ya Rumi, iko njiani.

Mistari hii ya mwisho 5 - 8 inakumbusha siku ile ya matengenezo katika Agano la Kale (Law. 16:1-21). Katika siku ile kuhani aliingia kutoa sadaka ya upatanisho kwa ajili ya watu.. Yohana anasema hukumu hii ya Mungu juu ya Rumi kwamba kwamba kuhani mkuu hakupaswa mara nyingi kuwepo patakatifu pa patakatifu kwa sababu moshi ulikuwa mkubwa..Swala ni kwamba Mungu amefunga patakatifu pa patakatifu na wale waliokataa kutubu watapata mateso. Walikuwa hawana nafasi ya kuliitia jina la Bwana na kuokolewa.

SURA YA 16

HUKUMU YA MUNGU

1-21

Sura ya 16 inazungumzia hukumu ile ile kama sura ya 8 na 9. Hukumu ya sura ya 8 ilikuwa ni juu ya nchi, bahari maji(mto), Jua, mwezi na nyota. Kwa vyovyote vile waliumiza theluthi ya watu.Mungu aliwataka watu kubadilika. Lakini hawakufanya hivyo na hukumu ya Mungu ipo mwishoni, amevumilia kwa muda mrefu na kutoa muda mwingi wa Rumi kutubu wamekataa sasa wataumia na kuteswa.

Mstari 1

1. Sauti kuu kutoka katika hekalu

A. Sauti ya Mungu kutoka mbinguni.

2. Malaika saba.

A. Angalia Ufu. 15:1

B. Mwisho wake.

3. Wakimimina vitasa vya hasira ya Mungu.

A. Hukumu imetajwa katika muhuri ya sita (6:12-17) na baragumu saba (8:6-11:19), sasa iko wazi.

1. Wameambiwa kutubu lakini hawataki kufanya hivyo - Ufu. 9:20, 21.

2. Baragumu zimeathiri tu theluthi ya sehemu zilizofikiwa.

a. Chunguza Ufu. 8:6-13, 9:15, 18.

B. Katika Ufu. 15 tumeona Mungu hana nafasi tena ya kuonya.

C. Vitasa - Mabakuli

D.Ghadhabu

1. Hivi ni vitasa vya ghadhabu.

a. Zimetumika mara tano tangu ufunuo sura ya 13.

b. Inaashiria hasira ya Mungu.

Mstari 2

1. Akamimina kitasa chake juu ya nchi.

A. Mmoja akasema ni malaika, mwema, ambao wanahekima zaidi ya wanadamu.

1. Mungu akisema “nenda” wanasimama na kwenda.

2. Angalia kidogo katika Mt. 28:19.

B. Uharibifu wa nchi.

2. Jipu baya na bovu.

A. Lenye chukizo, maumivu, nuka na donda kubwa.

1. Je, inakukumbusha wewe kitu chochote hapo kale?

a. Vipi kuhusu pigo la sita juu ya Misri - Kut. 9:8-11?

3. Akiwa na chapa ya mnyama.

A. Iliwadhuru wasiyo Wakristo tu.

1. Wamisri waliathirika kwa sababu waliwatesa watu wa Mungu.

2. Kwa hiyo ni zamu ya Warumi.

B. Kumbuka alama inaonyesha umilikaji.

Mstari 3

1. Juu ya bahari

A. Viumbe vya baharini vikaharibiwa.

1. Angalia Ufunuo 8:8, 9, theluthi iliathirika - sasa wote .

B. Tena inakumbusha nyuma enzi za Misri - Kut. 7:19-25

2. Vitu vyote vyenye uhai vikafa katika bahari

A. Je, ni kweli?

1. Hapana!

B. Angalia sehemu zifuatazo:

1. Zef. 1:2-4- Inazungumzia maangamizo ya Yuda.

2. Yer. 4: 23-31 - Inazungumzia hukumu dhidi ya Yuda ikifanywa na Nebkadneza.

3. Isa. 13:17 - hapa inazungumzia mwanguko wa Babeli kwa Umedi.

a. Angalia jinsi inavyoelezwa katika - Isa. 13:10-13, 17-22.

b. Angalia historia ya nyuma kuhusu Babeli ilivyoanguka.

1. Makuhani walifungua mlango kuruhusu kundi la Koreshi kuingia.

4. Isa. 34.

C. Kinachoonekana hapa ni mwendelezo wa vitisho siyo matukio yenyewe kama yalivyo

1. Nguvu za majini na kila kitu kilichotegemea bahari vimeharibiwa.

Mtari 4

1. Mito na chemi chemi za maji.

A. Vyanzo vya maji ya kunywa vimepigwa.

1. Mungu anapiga Rumi kutoka katika kila pembe au sehemu zote ala inaonyesha mashambulizi.

Mstari 5

1. Kwa kuwa umehukumu hivi.

A. Rumi ilihitaji (damu ya wakristo Mst. 6) sasa wamepata zaidi ya walivyotaka.

1. Maafa(majonzi) mengi yameelekezwa(yalinuiwa) juu ya Rumi.

B. Mungu ni mwenye haki kwa kufanya kile anachofanya.

Mtari 6

1. Unawapa damu wainywe.

A. Wazo ni kwamba - Damu waliyohitaji - Damu walipata.

2. Kwa kuwa wastahili.

A. Wamepata kile walichotakiwa.

Mstari 7

1. Madhabahu

A. Madhabahu inatupa fikira fulani

1. Unakumbuka tulichoona huko nyuma katika 6:9,10?

2. Unakumbuka waliomba kitu gani?

a. Malipizi.

B. Buni ni nini kinatokea?

1. Malipizi, kama Mungu alivyoahidi.

C. Wazo ni kwamba, Maombi haya ni moja kwa moja kutoka kwenye, madhabahu.

1. Ondoa “mmoja nje ya” kama vile kutokuwepo kama ilivyo katika Kiyunani .

2. Madhabahu ikasema, Naam Bwana.

Mstari 8

1. Juu ya JuaLikawaunguza wanadamu

A. Hapa adhabu Imekuwa ni kali mno.

1. Warumi waliharibu maisha ya watoto wa Mungu kwa moto.

2. Ngoja tuone, ni nini wanchofikiria juu yake.

Mstari 9

1. Wala hawakutubu.

- A. Je, siyo huzuni hiyo?
1. Kama Farao.
 2. Wagumu kutubu.
 - a. Watu milioni nyingi watakuwepo Jehanamu na aina hiyo.
- B. Vitasa vinne hivi ni sambamba kabisa na baragumu nne.
1. Vyovyote vile vitasa vimezidishwa.
 2. Mabaragumu ni kwa ajili ya hukumu.

Mstari 10

1. Juu ya kiti cha mnyama.

- A. Juu ya kiti cha enzi cha ufalme wa huyo mnyama.
- B. Mungu amepiga kichwa kikiumia basi ni mwili wote utaumia.

2. Giza

- A. Kut. 10:21 - 23.
1. Weka akilini kwamba pamoja na kuwa Misri haikuweza kuona mikono yao mbele ya nyuso za Israel ilitoweshwa mara moja.
- B. Upotovu wa kigiza unastawi hata wakati wa giza kama vile viongozi wanavyoweza kuchanganyikiwa na kuwa wajinga.
1. Viongozi wanakuwa hawawezi na kugeuka kuwa kama watoto, wasiweze kuongoza vizuri - Isa. 3:2-4; Mhub. 10:16.

3. Wakatafuna ndimi zao kwa sababu ya maumivu.

- A. Maumivu makali.

Mstari 11

1. Wakumtukana Mungu.....hawakutubia matendo yao.

- A. Walikuwa na kiburi, au sivyo?
1. Kwa mara nyingine Farao inajionyesha tena.
- B. Mapigo ya kwanza hayajaisha kwa hiyo wanaongezewa mateso.

Mstari 12

1. Mto mkubwa wa Frati.

- A. Tumeshasema kuwa mto Frati ni alama au ishara ya jeshi la nguvu. Ufu. 9:14.
1. Frati ni nchi ya maadui au mabaya, Yer. 1:13
 2. Katika Frati ndipo waashuru na wababeli walikotoka.
 3. Kwa hiyo tunaona nguvu inayojidhihirisha katika vita.
 4. Angamizo kamili kwa kuzingira jeshi.

2. MajiYakakauka.

- A. Zingatia Isa. 8: 7, 8; 17:12; katika kuelezea jeshi kwa kutumia alama ya mto ambao maji yake yanatembea au yanakimbia kwa kasi.
1. Hawasemwi kwamba wamekauka, Kut. 14:21, 21.
 - a. Ardhi iliyokauka iliwafanya waisraeli kuvuka bahari nyekundu.
 2. Angalia Yosh.3:15- 17; 2 Fal. 2:7-14; Isa. 11:15, 16.
- B. Tunaona wanaingina nchini rahisi na maadui wanashindwa.

3. Wafalme kutoka katika maawio ya jua.

- A. Wokovu wa Mungu.
- B. Kwa nini nasema hivi? swali zuri sasa angalia.
1. Upande wa Mungu, wanaelekea katika kupigana vita ya Armageddon (vita ya kumaliza ubaya wa shetani) kukabili madhara kutika kwa upande wa mnyama.
 2. Katika upande mmoja kuna Joka, mnyama wa baharini mnyama wa nchi na washiriki wake.
 - a. Nyoka ni Ibilisi, Ufu. 12:9.
 - b. Mnyama wa baharini ni watu (Rumi).
 - c. Mnyama wa nchi ni Ibada ya kuabudu mtawala wa Rumi.
 3. Kwa upande mwingine ni Bwana na wafuasi wake, ambao tutawaongelea baadae.

Mstari 13

1. Roho tatu chafu zinazofanana na chura.

- A. Kut. 8:1-14
- B. Hizi roho zinatoka katika majaribu ya kutosha.

2. Zikitoka kinywani

- A. Inawezekana hii ni ishara ya Propaganda za kudanganya wafalme wengine kusaidia mapambano - 1 Fal. 22:19-23.

Haya 14

1. Roho za mashetani.

2. Zifanyazo ishara.

- A. Hizi ni roho za kishetani ambazo ziliweza kufanya ishara za uongo za kushangaza.
 - 1. Miujiza ya uongo - kumbuka uchawi wa wakati wa Farao.

3. Kuwaendea wafalme..... wa ulimwengu wote.

- A. Wanawaambia mataifa kuwa kinyume na Mungu.
 - 1. Hii ndiyo maana wamekuwa roho wachafu.
 - 2. Pia hawana akiri.
 - a. Mtu yoyote shetani au binadamu, anapojiinua dhidi ya Mungu, hastahili kupewa tuzo ya kuwa na akili.
 - b. Shetani na Rumi wamekazania kutoanguka bila kupigana na Mungu.

Mstari 15

1. Naja kama mwivi

- A. Kuja kwake - Ufu. 1:7

2. Heri akeshaye.

- A. Heri ya kuonyesha furaha atakayokuwa nayo anayemsubiri Bwana.

3. Kuyatunza mavazi.

- A. Walinzi wako tayari kutoa saluti kwa kaptaini wa hekalu atakapopita.
 - 1. Kulala usingizi kutafuatwa na ghadhabu ya kushtukizwa.
 - a. Walipigwa au nguo zao zilitupwa kwenye moto na kuonyesha uchi wao.
 - b. Hapa kunamaanisha uchi wa kiroho.

Mstari 16

1. Mahali paitwapo kwa kiebrania Har - Magedoni.

- A. Sivyo inavyosemwa na baadhi kwamba “bonde” la Magedoni.
 - 1. Zaidi “mlima” au mji wa Magedoni.
 - a. I.S.B.E. VOL.11, Uk. 1340 “Mlima wa Megiddo.”
 - b. Magido ulikuwa ni mji wa Manase, ambao ulikuwa uwanda tambarare wa kabila la Issaka. Thayer, Uk. 74.
 - c. Katika historia ya Israel ilikuwa ni tukio ambalo lisingeweza kusahauliwa vita, I.S.B.E VOL 2, Uk. 1340.
 - 2. Angalia Waamuzi 5:19; 2 Fal. 9:27, 23:28, 29; Zak. 12:11.
- B. Kitu ulichonacho kama ishara, ni sehemu ambayo wapinzani wa Mungu wataharibiwa.
 - 1. Katika baragumu ya sita ndio ya vita.
 - 2. Hii ni vita ya kuimaliza kabisa Rumi.

Wengi wetu tumewahi kusikia neno hili la vita ya Har. Magedon. Madhehebu wamekuwa wakifundisha visivyo katika hili kwa miaka mingi na hukazia mafundisho yao katika sehemu hii. Neno ‘Ar’ kwa kirumi lina maana ya mlima, ‘Megiddo’ ni jina tu la mji .

Tunaweka maneno haya pamoja kama Biblia ilivyofanya na kuna mlima unaoitwa mlima wa Magiddo au Har - Magedoni.

Mageddoni ni mji mdogo katika nchi ya Uparestina ambao uko kama maili kumi kutoka Nazareti katika sehemu hii kumefanyika vita nyingi watu walipokuwa kinyume na Mungu, na Mungu wakati wote anakuwa mshindi. Ilikuwa aina ya hukumu ya Mungu kuwaadhibu watu duniani.

1. Sauli aliangukia upanga wake hapa na akafa, aliposhindwa na Wafilisti.
2. Mfalme Josea likwenda kuingiria vita kati ya Misri na ashuru na akafa.
3. Gidioni alipigana akiwa na watu 300 dhidi na jeshi kubwa na maelfu ya watu.
4. Debora na jeshi lake dogo aliua mfalme wa Kanaani na jeshi lake la nguvu.

Kwa hiyo vita nyingi katika agano la kale ilifanyika hapa na wakati wote Mungu alikuwa ni mshindi. Kwa hiyo hii ni vita kati ya Mungu na shetani au kati ya kanisa na Rumi. ambayo imeelezwa katika namna ya uelevu wa wayahudi. Mantiki kuu ni kwamba utawala wa Rumi utaisha. Kitabu cha agano jipya hakisemi kuwa kutakuwa na vita ya kiroho kati ya shetani na Yesu Kristo. Yesu alishafanya vita na akashinda mara moja msalabani. Hakuna fundisho lingine kuwa kutakuwapo na vita ya pili kati ya shetani na Yesu Kristo.

Vita ya Har - gedoni ni vita ya kiroho ambayo kila mtu ameitwa ili apigane. Adamu alipigana katika bustani ya Edeni na akashindwa. Yesu alipigana katika maisha yake akashinda. Mimi na wewe tunapigana na Mungu ametupa nafasi ya kushinda kwa damu ya Yesu, kwa kuwa tuko katika ufalme ambao hauwezi kusikitika Heb. 12:28. Ni vita kati ya haki na roho mbaya. Tulimchagua Yesu Kristo katika ubatizo wake (Gal. 3:27) na tumeshinda..

Haya ya 17

1. Katika anga

- A. Angalia Efe. 2:13 - Shetani anaitwa mfalme wa anga.
1. Shetani “anapata” malipo yake.

2. Sauti

- A. Mungu.

3. Ikisema, imekwisha kuwa.

- A. Yesu kabla alikwisha sema, imekwisha akihusisha sadaka na ukamilifu wa kazi yake. Yn. 19:30.
1. Sasa Mungu anasema imekwisha, akihusisha hukumu ya Rumi.

Haya ya 18

1. Sautitetemeko la nchi kubwa.

- A. Hiyo yote inaelekeza hukumu.
1. Hata hivyo tetemeko la nchi lilikuwa sio la kawaida.
a. Kwa hiyo inamaanisha hukumu kuu Ez. 5:8, 9; Omb. 1:12, 2: 13.
b. Hii ni muhitasari wa hukumu ya kutisha.

Haya 19

1. Mji Mkuu.

- A. Rumi.

2. Uligawanywa katika mafungu matatu.

- A. Hii inaonyesha hitimisho la kuharibiwa kwa Rumi.

3. Miji ya mataifa kuanguka.

- A. Hawa ni washirika wa Rumi.

4. Babiloni kuu

- A. Rejea ufunuo 14:8 ambapo Babiloni ilikwisha anguka.
1. Hapa Babiloni inaanguka tena.
a. Hakuna mashaka hapa, ilikuwa ni Rumi lakini atasawazisha baadae kwenye Ufunuo sura 17.

5. Kikombe cha mvinyo cha ghadhabu ya hasira yake.

- A. Kikombe cha ghadhabu ya Mungu kimemwagwa chote - Ufu 14:8, 10, 19.

Mstari 20

1. Kila kisiwa kikakimbia.....na milima haikuonekana tena.

- A. Angalia Mik. 1:2-4; Nahum 1:5; Zab. 97:4, 5.
B. Maangamizo ya jumla - kila kitu kinaondolewa.

Haya 21

1. Mvua ya mawe kubwa.

A. Kutoka 9:22-26.

2. Mvua ya mawe mazito ya talanta.

A. Kama kilo 40.

B. Hii ndio aina ya mapigo.

1. Walipewa muda kukubali kushindwa.

2. Lakini hawakukubali

3. Badala yake wakaendelea kumkufuru Mungu.

SURA YA 17

Kuanguka kwa Rumi

17:1-19:21

Kahaba

17:1-17

Ufunuo 15 na 17 inaelezea ghadhabu ya mwisho juu hukumu kwa wale waliokuwa wanamfuata "Mnyama" badala ya kumfuata mwanakondoo. Sura 17 hadi 19 na ukiongeza maelezo maalumu ya undani wa hukumu ya Mungu - ghadhabu yake juu ya "Babeli" uchunguzi wa sura ya 16:19 unaonyesha kuwa hukumu ilifanyika kwenye sura ya 15 na 16 lakini sasa katika sura ya 17 hadi 19 inaelezwa kwa umakini na undani.

Kinachoonekana katika maono haya ni muunganiko wa hukumu ya muda na hukumu ya mwisho dhidi ya Babeli. Tunahitimisha hivi kwa sababu baada ya Babeli kuanguka, watu wenye dhambi (wabaya) waliendelea kuishi, ambao wanahuzunika kwa kuanguka kwa Rumi (Ufu. 18:9-20) .

Katika Agano la Kale, Babeli ilikuwa na nguvu kubwa sana ambayo ilikuwa inatishia usalama wa Israeli. Utawala wa Kaskazini ulikuwa umeharibiwa na waashuru (Assyria) katika mwaka wa 721 K.K., Lakini miaka 150 baadae Babeli ilitoka na kuharibu Yerusalemu, na utukufu wote wa Israeli na wakachukuliwa mateka.

Hapa Yohana alikuwa anatumia mfano wa agano la kale katika kuelekeza mawazo yake akijua wakristo wangeekewa. Walikuwa wanajua kwamba, kwa kuwa Babeli ya zamani iliharibiwa kwa ubaya wake, hivyo na Rumi ingeharibiwa ambayo ilikuwa inafananishwa na Babeli mpya.

Haya 1

1. Malaika saba.....vitas saba

A. Angalia Ufunuo 15:1.

1. Bakuli la hukumu

2. Hukumu

A. Kimsingi hukumu ni dhidi ya kahaba.

3. Kahaba Mkuu

A. Malaya Mzini, kahaba, ametumika kwa jinsi ya kiroho - sadaka ya Babiloni, Ufu.

17:1, 5, 15, 16; 19:2, Rejea kitabu cha Vines Uka. 535.

1. Zingatia hii hukumu ni dhidi ya kahaba mkuu.....

4. Kuketi juu ya maji mengi.

A. Angalia Ufu. 17:15 kwa ufafanuzi.

Haya 2

1. Wafalme.....Wamezini

A. Huu ni uzini wa kiroho. Katika kuabudu sanamu - Isa. 1:21, Yer;2:20 3:1, 6,8, Ez. 16:15, 16, 28, 31, 35, 41.

1. Hapa kahaba amewafanya wafalme kushiriki naye katika kufanya mabaya.

a. Hii inamaanisha kuwa, wasio wakristo wote walishiriki dhambi na yuhoo kahaba.

Haya 3

1. Aliyemchukua Yohana.

A. Malaika.

2. Akanichukua katika roho hata jangwani.

A. Yohana alikuwa katika roho kabla ya Ufu. 1:10.

1. Kwa hakika, hakuna sababu ya kuamini kuwa amekwisha toka katika roho.

B. Hili jangwa lisichanganywe na lile lililo katika Ufu. 12:6

1. Hapa hakuna kipengele cha kufafanua kama kwenye sura ya 12.

C. Hivyo badala ya kupelekwa jangwani huko jangwani.

1. Nyuma kanisa lilipelekwa Jangwani na mwanake alikuwa analindwa dhidi ya joka.

2. Hapa sivyo ilivyo, hapa mwanamke anaushirika na Joka.

3. Mnyama mwekundu.

A. Hapa, tunaona uhusiano na mnyama wa baharini Ufu. 13:1.

1. Hapa mnyama na kahaba wanafanya kazi kwa pamoja kwa wakati mmoja wa historia.

2. Kwa hiyo, nafikiri tunaweza kuhitimisha kuwa kahaba anapata nguvu kutoka kwa mnyama wa baharini.

4. Mwenye kujaa majina makufuru.....Pembe kumi.

A. Angalia Ufu. 13:1 kwa ufafanuzi.

1. Haya 4 (mwanamke katika mavazi ya dhambarau).

a. Nguo zake (kahaba) ni za kimalkia.

1) Zaidi tunaona kwenye picha yake akiwa amezidisha mavazi ya mapambo. Hii ni kuonyesha tabia yake ya kulinga na

kujivuna.

B. Kwa sasa yupo daraja la juu sana duniani lakini ngoja kidogo.

1. Kwa yakini upo mtego umewekwa tayari kwa kunasa.

2. Kikombe cha dhahabu.

A. Kikombe hiki, ndani yake kuna matokeo ya matendo yake mabaya.

Haya 5

1. Siri nchi

A. Katika Ufunuo 14:8, tumeelezwa kwanza kuhusu Babiloni.

1. Sasa imeshaanguka.

B. Katika Ufu. 16:17-21, tunaona Babiloni ikianfuka.

1. Lakini hatukuelezwa Babiloni ni nani.

2. Hapa ufunuo sura ya 17, tunaonyeshwa ni nani Babiloni.

C. Nilisema kabla, lakini tujaribu kuhakikisha naamini tunaongelea kuhusu Rumi.

Yohana Uf. 17:18

1. Amekaa katika vilima saba, Ufu. 17.9 (13:1).

2. Alitawala dunia siku za kanisa (watakatifu) Uf. 17:6,18:20,24.

3. Ni mtesaji mbaya wa watakatifu uf.17:6; 18:20, 24.

4. Anangoja mamlaka ya biashara duniani Uf. 18: 3,11-19.

5. Anaongozwa na nguvu ya kijeshi ya Rumi Uf. 17:16,17.

6. Kahaba mkuu alama ya nguvu za kuongoza watu kinyume na Mungu.

7. Ulimwengu wa Babiloni unakumbusha anasa potovu, majivuno na kiburi cha Babiloni ya zamani.

a. Hivi ndivyo walivyofanya Rumi.

8. Ulimwengu wa mji wa Babeli ulibaki wenye machukizo, majivuno na mambo kama hayo katika Rumi ya zamani.

a. Haya yote alikuwepo katika himaya ya Rumi, na hayakuwepo katika tawala nyinginezo.

Haya ya sita

1. Amelewa kwa damu ya watakatifu.

A. Kwa hakika Rumi walichukua elimu za watakatifu.

1. Rejea kitabu cha I.S.B.E VOL IV, p 2325.

2. Nikastaajabu ajabu kuu.

- A. Yohana anastaajia ukatiri wa Rumi.
- B. Mshangao wa ajabu
 - 1. “Thaunazo” - staajabu...Yohana alisema kuhusu ona ya mwanamke anayesimamisha Babeli Mkuu.” Vine’s, p. 727.

Haya ya saba

1. Nitakwambia siri

- A. Yohana amejawa na maajabu.
 - 1. Anapelekwa kuona hukumu (v.7) lakini anaishia kupata nguvu kubwa
- B. Kwanza anapewa maelekezo ya mnyama wa baharini - Ufu. 17:7-17.
 - 1. Kisha siri ya mwanamke inajibiwa - Ufu. 17:18.

Haya ya nane

1. Alikuwako, naye hayuko, naye yu tayari kupanda

- A. Katika ufunuo 13:1-10 tuliona kuwa huyu mnyama ni alama inawakilisha utawala wenye mateso ya nguvu.
 - 1. Kulikuwa na mateso, katika mwaka 68 AD, wakati wa Nero.
 - a. Hata hivyo yaliisha wakati wa Vespassian na Tito.
 - b. Alafu yakarudi wakati wa Domitian.

- B. Alikuwa _____ Yu Tayari Kupanda
Nero 69 B.K. Domitian.
Hakutoka katika uharibifu.

2. Kuzimu

- A. Ualibifu.
 - 1. Ni nani yuko kwenye uharibifu.
 - a) Angalia Ufu. 2:1,11, angalia kama haujui.

3. Kuanguka

- A. “Apoleia” inaonyesha kushuka kwa umaharufu, kutokuwepo. Ikitumika kwa mtu (nafsi) ina maanisha uharibifu wa milele wa kirohowa mnyama mwisho wa kuendelea kwa himaya ya Rumi, Ufu. 17:8, 11.” Vines Uk. 303.
 - 1. “Apoleia” inafanana na “Apollumi” ambayo inamaanisha kuharibu kabisana kufutika.” Vine’s, Uk. 30b.
- B. Kwa hiyo, utawala wa Rumi, “unaharibiwa kabisa”.

4. Wakastajabu

- A. Wale waliobaki walistajabu kwa yale yaliyotokea.

5. Ambao majina yao haya kuandikwa katika kitabu cha uzima.

- A. Angalia katika Ufu. 13:8
- B. Zingatia kwamba majina haya hayakuwekwa au kuumbwa kwa ajili ya kuadhibiwa.

6. Tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu.

- A. Siyo kwamba majina (watu) ni wa potovu tokea mwanzo.

Haya 9

1. Akili zenye hekima.

- A. Utambuzi wa kiroho wa kujua kitakachofuata. Uf. 13:18

2. Vichwa saba na vilima saba.

- A. Vilima saba ambavyo Rumi husimama uf. 13:1.

Haya 10

1. Wafalme saba

- A. Watano wameisha anguka
 - 1. Misri, Ashuru, Babiloni, Waajemi, Wayunani.
- B. Moja ni
 - 1. Rumi
 - 2. Itaendelea kwa muda mfupi.
 - a. zingatia, tena, mchoro katika haya 8.

- 1) Inasaidia kupata mantiki.
- 2) Aliposema kuwa mnyama “hauko,” Je, Rumi ilikuwa imeondoka kabisa?
 - a) Hakika sivyo, ila utesaji ulikuwa umesimama.
3. Je, Rumi aliangamizwa(alibiwa) kwa wakati huo huo.
 - a. Siyo ilikaa mpaka kukaribia 400 B.K.
 - b. Hata hivyo, Rumi kama mamlaka ya utesaji ilikoma.
 - a) Angalia Ufu. 20:3.

Haya hii ya 10 kama haya nyinginezo ina mijadala mingi kuna mitazamo mitatu kuhusu wafalme saba.

1. *Mnyama anachukuliwa kama roho wa kishetani ya mpingaji ambayo imejitokeza katika tawala ili kuwadhuru watu wa Mungu. Kuna tofauti za mitazamo katika hili, lakini ni salama kusema tawala tano ambazo zilidhuru Israel katika agano la kale ni Misri, Ashuru, Babiloni Uajemi na Uyunani.*
2. *Watu wengine huchukulia hili katika viongozi binafsi.*
3. *Watu wengine hufikiri vichwa ni aina mbalimbali za serikali.*

Haya 11

1. Wa nane.....uharibifu

- A. Huyo ni kama wengineo - mtesaji.
- B. Wa saba itaitengeneza Rumi baada ya kuanguka, na wanane ni mtesaji tu dhidi ya kanisa.
 1. Mwisho kabisa, ataharibiwa.

Haya 12

1. Pembe kumi.....wafalme kumi

- A. Wafalme wa Rumi.
 1. Watawala wadogo waliokuwa wanatawala Rumi katika miliki yote ya Rumi.

2. Hawana ufalme.

- A. Walikuwa hawana utawala wao wenyewe

3. Walipata mamlaka kwa muda wa saa moja.

- A. Washirika wa Rumi walipata mamlaka kwa muda mfupi.

Haya 13

1. Shauri moja

- A. Walitumika Rumi kama marafiki, ili waendelea kuwa na uhuru kwa kiasi.
 1. Waliamua ni vizuri kuwa na mamlaka kidogo kuliko hata kidogo.

Mstari 14

1. Watafanya Vita

- A. Waliungana kufanya vita dhidi ya Bwana

2. Mwanakondoo atawashinda.

- A. Hapa watoto wa Mungu wanapewa matumaini na faraja.
 1. Mwanakondoo, nawashirika wake wataashinda.
- B. Vita itaonekana na baadae japokuwa havijaonekana .. uf. 19:11-16

3. Yeye ndiye..

- A. Hii ndiyo sababu Yeye (Yesu) ni Bwana wamabwana na mfalme wa wafalme.
 1. Zingatia katika kuandika Yesu ni Bwana na mfalme.
 - a. Siyo siku zijazo za miaka 1000 ya utawala.

4. Walio pamoja naye.

- A. Wazo ni hili - walio pamoja nao wataashinda.
 1. Sio tu wafia dini
 2. Wale wote waliovumilia mateso ya utawala wa Rumi.

5. Walioitwa, wateule, waaminifu.

- A. Walioitwa kwa injili, 2Thess 2:14.
- B. Waliteuliwa na Mungu
- C. Ni waaminifu “hata Kufa”

Haya 15

1. Maji.

- A. Imeelezwa katika haya 1
 - 1. Hii ni watu - Jer. 51:13
- B. "Kahaba" anatawala, juu ya watu.
 - 1. Ni mtesaji wa Wakristo.
 - 2. Ana madaraka duniani katika biashara Ufu. 18:3, 9-24.
- C. Kwa hiyo ni Rumi.

Haya ya 16

1. Pembe kumi.....wakamchukia kahaba

- A. Washirika wa Rumi wakamgeuka.

2. Wakamfanya kuwa mkiwa na uchi.

- A. Uharibifu wake ulitoka katika washirika wake.
 - 1. Unaweza kukumbuka jinsi Rumi ulivyoanguka.
 - 2. Sababu mojawapo ilikuwa ni ugomvi au mtafaruku wa ndani.

3. Wakala nyama yake na kumtekeza kwa moto.

- A. Hii ni ishara ya uadui mkubwa Zab. 27:2 Mik. 3:3

Haya 17

1. Mungu ametia moyoni mwao kufanya shauri lake.

- A. Sasa tumefika mahali fulani.
 - 1. Mungu amefanya mioyo kuwa na nia ya kuwakabiri Wakristo
 - a. Je, Mungu amewaondolea maadili ya wema mioyoni mwao na kuwalazimisha kufanya kinyume na matakwa yao katika kufanya hili?
 - b. Kitu au mawazo tuliyonayo mioyoni ndio anayaruhusu na hivyo kuwaacha wajihusishe na Rumi, na hivyo kuwaacha wafanye kama akili zao zinavyowatuma, Rum. 1:28
 - 1) Bila shaka hawakutambua walivyokuwa wanafanya walikuwa wanashindana na mpango wa Mungu.
 - a) Hata hivyo mpango wa Mungu ulifanikiwa
 - 2) Hapa tena, kumbuka Farao wa zamani si tunakumbuka?

Haya 18

1. Mwanamke.....wenye ufalme juu ya wafalme wa nchi

- A. Ndio sasa kutakuwa na shaka dogo tu, kwamba tunapomwongelea mwanamke tunamwongnelea nani.
 - 1. Rumi.

SURA YA 18

Yohana katika sura hii, anaeleza jinsi hukumu ya Mungu ilivyoathiri himaya ya Rumi. anafafanua kwamba Rumi walikuwa ni matajiri wa vitu lakini walikuwa maskini katika upande wa kiroho (Ufu. 2:9) Hii ni kwa sababu utajiri na ufahari haupendezi Mungu isipokuwa kumtii.

Haya 1

1. Malaika kushuka kutoka mbinguni.

- A. Hii ni kuonyesha tu, kuwa kitakachokuja kufanyika kimetokea mbinguni.

2. Ikaangazwa na utukufu wake.

- A. Hii ni alama ya ole na utisho ya matukio yatakayofuata.

Haya 2

1. Umeanguka Babeli ule mkuu

- A. Ina maanisha - kuanguka kwa Babeli
 - 1. Unabii wa wakati uliopita - ukionyesha mambo yanayofanyika.
- B. Tumeshona kutoka katika uchunguzi kuwa Babeli (Rumi) imeanguka. Uf. 14:17-21
 - 1. Sasa tutaiona na ufahari wake.
 - 2. Yohana ametumia msamiati ambao ulitumika kueleza kusambaratika kwa Babeli ya zamani kuelezea kusambaratika kwa Babeli ya wakati wake, Isa. 13:20-22, Jer. 13:9-22, 51:37, 42.

2. Umeukuwa Maskani ya Mashetani

- A. Amekuwa
- B. Wazo lililopo hapa ni kwa, Rumi ambayo imeanguka imekuwa maskani ya mashetani.
 - 1. Hii kwa hakika, ni alama au ishara ikionyesha aina za watu waliokuwa wakiishi Rumi baada ya kuanguka.

3. Ngome ya roho chafu.....ndege.

- A. Wazo kama la juu.
 - 1. Mji ulijawa na wanyama wachafu wa mwituni.
 - a. Vyote wanyama na binadamu.

Haya 3

1. Mataifa wamekunywa mvinyo wa ghadhabu ya uasherati wake.

- A. Wote walijiunga na Rumi kama washirika wake walipata kipigo pamoja naye.
 - 1. Angalia Ufunuo 14:8 na zingatia.
- 2. Wafalme wa nchi wakazini naye.
 - A. Watawala na wenye mamlaka ambao ni washirika wake walijihusisha kufanya uzinzi wa kiroho pamoja naye.
- 3. Wafanyabiashara wakatajirika kwa nguvu za kiburi chake.
 - A. Sauti nyingine.

Haya ya 4

1. Malaika mwingine

- A. Bila shaka malaika mwingine mwenye mamlaka ya mbinguni.

2. Tokeni kwake

- A. Hii ilikuwa ni sauti ya Mungu ikiwaambia wayahudi waliokuwa Babeli Jer. 50:8,51:6,9,1,45 Isa:52:11.

3. Watu wangu

- A. Inaonekana kwamba watu wa Mungu wamekuwa na mawazo kama ya Rumi, kama Wayahudi walivyokuwa na Babeli.
 - 1. Walikuwa wako jangwani
 - 2. Walitaka kuishi.
 - 3. Walijihusiha na mambo ya kidunia
- B. Mungu anasema tokeni.

4. Msishiriki.

- A. Kuwa na ushirika na Efe. 5:11, Fil. 4:1, 14; Uf. 18:4.

5. Msipokee mapigo yake.

- A. Adhabu yake.

Haya ya 5

1. Dhambi zake imefika hata Mbinguni

- A. Mungu anajua udhaifu wao.
 - 1. Wala hatasahau au kudharau.

Haya 6

1. Mlipeni kama yeye alivyolipa.

- A. Mfanyieni kama yeye alivyofanya, Gal. 6:8.
 - 1. Watavuna walichopanda.

2. Mlipeni mara mbili

A. Siyo kulipiza kisasi.

1. Ndivyo tu alivyostahili na mapigo ya mbinguni ilikuwa kwa sababu ya kazi zake mbaya.

3. Kikombe alichokichanganisha.

A. Kikombe cha hasira yake kimeongezeka mara mbili

Mstari wa 7

1. Amejitukuza mwenyewe.

A. Sulemani bado asema, “Kiburi hutangulia uangamivu,” Mith. 16:18.

1. Rumi ilikuwa na kiburi kama tausi.

2. Mpeni maumivu mengi na huzuni.

A. Kikombe zaidi cha hasira.

1. Kwa nini?

B. Kwa sababu, alisema moyoni mwakeusione huzuni tena.

1. Hili ni tatizo kubwa la zamani Kiburi kinashindana na Mungu.

2. Linganisha na haya yafuatayo:

a. Nebukadreza - Dan. 14:30 -32.

b. Belshaza - Dan. 5:17-28

c. Alexander Mkuu - Dan. 8:8.

d. Antioko Epifani - Dan. 8:25.

e. Yakobu wa Israel - Amos 6: 8.

C. Mtu aweza kusema maneno yako yawe machache na matamu kwa kuwa waweza kuyala.

1. Ni ukweli gani hapa wakati alifikiri hataona masikitiko alikuwa amekosea.

Mstari wa 8

1. Kwa hiyo

A. Kwa sababu ya kiburi chake.

2. Mapigo yatakuja siku moja.

A. Haraka

B. Kutokana na ufidhuri wake maangaizo yatakuja haraka, yakiwa yamekamilika.

3. Bwana Mungu aliyemuhukumu ni mwenye nguvu .

A. Sasa tunaona mkuu ni nani wala sio Rumi.

Mstari wa 9

1. Wafalme wa dunia watalia nae..... wauonapo moshi.

A. Wote walioishi vizuri kwa sababu ya Rumi sasa wanaona hadithi iliyobaki.

1. Hawapati msaada kama malkia wa makahaba anavyoangamia.

B. Wataomboleza kwa kuwa wamefurahia vitu vya Rumi. Lakini sasa wanaangamia.

Mstari wa 10

1. Wakisimama mbali

A. Usawa - kwa marafiki

1. Unajua, “endelea mbele, nitakuwa nyuma yako.”

a. Hawakumbuki kusema ni umbali gani.

b. Hakuna dalili yoyote ya msaada.

1) Kwa marafiki kama hawa nani anahitaji maadui.

Mstari wa 11

1. Wafanyabiashara watalia na kuomboleza.

A. Kwa nini?

1. Kwa kuwa walikuwa na upendo kwa Rumi?

a. Hapana.

2. Kwa sababu wamepoteza kipato chao kiuchumi.

a. Ndiyo

b. Angalia “ hakuna mtu anunuaye biashara zao.”

c. Rumi ulikuwa mji wenye mambo ya starehe.

1) Sasa wanaangamia.

Mstari wa 12 - 13.

1. Bidhaa za

- A. Kito - thamani
- B. Nguo - safi
- C. Viungo - maisha ya starehe.
- D. Vifaa vya ujenzi - ghari sana
- E. Chakula - nyama haikuwa inaliwa mara kwa mara
- F. Mazishi ya vita.
- G. Watumwa kufanya kazi zao.
- H. Roho za watu
 - 1. Ezek. 27:13
 - 2. Kumuza mtu ni jambo moja, na kuuza roho za watu ni jambo lingine, mfano, mtu anayepigana na watu au wanyama kwa siraha kwa ajili ya maonyesho mstari

wa 14.

Mstari 14

1. Matunda.

- A. Rumi ilikuwa imeambiwa kwamba siku zake za kuwa mtawala wa dunia wa kibiashara ulikuwa umekwisha.

Mstari wa 15

1. Wafanya Biashara

- A. Kutokana na ukweli kwamba kahaba ni Rumi, ni kiongozi wa biashara wa dunia, kufanya uzinzi naye ilikuwa ni ahadi yenye mafanikio.
 - 1. Sasa wanaumia kwa sababu wamepoteza njia ya kuwa matajiri.

Mstari wa 16

1. Wakisema.....

- A. Rumi na uzuri wake wote inaanguka.

Mstari wa 17

1. Kwa saa moja.

- A. Inaonyesha tena maangamizo.

2. Naodha.

- A. Mabaharia.
 - 1. Kwa nini wanaomboleza?
 - a. Kwa kuwa hakuna meli - hakuna tena pesa.
 - b. Angalia kaatika Ezekiel sura ya 27 na 28.
 - 1) Sura hizi zinasaidia kuona kwamba wakiongelea biashara badala ya kukazia dini.

Mstari wa 18

1. Wakalia wakisema, ni mji upi.

- A. Katika kuomboleza kwao walikuwa wakifikilia uzuri wa mji ambao sasa unaangamia.

Mstari wa 19

1. Wakatupa mavumbi kwenye vichwa vyo.

- A. Linganisha Ezekiel 27:30.
 - 1. Alama ya kuomboleza.

2. Umekuwa ukiwa.

A. Hapa tena tunaona msisitizo kamili.

**Furahini kwa Kuwa Ameanguka.
20-21**

Mstari 20

1. Furahini juu yake.

- A. Hii ni athari ya wenye haki - furahini.
- B. Mungu amejibu maombi yao katika Uf. 6:9-11

2. Mitume watakatifu na Mitume.

- A. Watakatifu.

3. Mungu ameripiza juu yenu.

- A. Ukweli - Mungu amehukumu hukumu yenu juu yake.
 - 1. Inamaanisha kwamba Mungu amehukumu Rumi kwa niaba ya waliotakiwa kuihukumu.
- B. Rudi nyuma na uangalie yafuatayo:
 - 1. Ufunuo 2:26 - 27 - Kushinda kutawala mataifa.
 - 2. Ufunuo 6:9 - 10 - Wania kwa uthibitisho.
 - 3. Ufunuo 8: 3-5 Hukumu matokeo ya maombi mengi.
 - 4. Ufunuo 11:18 - Zawadi inatolewa, hukumu ya walio dhaifu.
 - 5. Ufunuo 12: 10 - 11. Ushindi, kwa waliotawala.
 - 6. Ufunuo 14: 13 - Heri waliokufa katika Bwana.
 - 7. Ufunuo 17:7 Madhabahu wanasifu hukumu ya Mungu.
 - 8. Ufunuo 17:14 Kama tupo na Kristo tutashinda.

Mstari wa 21

1. Malaika mwenye nguvu.

- A. Kwa maana ya - Malaika mwenye nguvu.

2. Jiwe kuu la kusagia.

- A. Litumikalo kusagia nafaka Yer. 51: 63.

3. Tupwa baharini

- A. Ubinadamu

4. Kwa nguvu nyingi.

- A. Wazo kuhusu hatima yake linatolewa hapa.
- B. Anguko linakamilika kwa kuwa kulikuwa na uonevu.

5. Haitakuwepo tena.

- A. Kama Sodoma na Gomora - maangamizo kamili ya waonevu.
 - 1. Hakutakuwapo na matengenezo ya ufalme wa Rumi wala hali yake.

Mstari wa 22 - 23

1. Sauti ya wapiga vinanda

- A. Hapa tunaona jinsi ambavyo anguko lilikuwa kubwa.
 - 1. Hakuna mziki hapa - kwa hiyo hakuna furaha.
 - 2. Hakuna sanaa - kwa kuwa hakuna viwanda, kazi au maisha ya ki-uchumi na furaha yao yote.
 - 3. Mashine imesimama - hakuna chakula.
 - 4. Hakuna nuru-giza kabisa, mfano wa ukosefu wa maarifa.
 - 5. Hakuna kuoana - hakuna upendo.

2. Mataifa yote walidanganywa kwa uchawi

- A. Mataifa (yaani watu) walikuwa wakidanganyika kwa madai ya uongo, ujanja, ulaghai.

Mstari wa 24

1. Damu ya Manabii

- A. Rumi ilikuwa na hatia kwa kuua watakatifu.
 - 1. Sasa Unagharamia matendo yake.

SURA YA 19

Furahini kwa kuwa Rumi imeanguka.

1-6

Furaha ambayo Yohana anasema ingetokea katika mstari 1 - 6. Umati mkubwa ulio mbinguni ulikuwa ukimtukuza Mungu kwa kuwa nguvu zake na uweza wa kufanya atakavyo. Mtu ambaye Rumi ilikuwa ikitegemewa kwa kudai kuwa na nguvu imeshindwa kanbisa, hivyo Mungu amejidhihirisha na umati umefurahi.

Mstari 1

1. **Sauti kubwa ya makutano mengi mbinguni.**

A. Pengine watu wengi wa Ufu. 7:9,10

2. **Ikisema haleluya; wokovu**

A. Vyovyote ambavyo umati ungekuwa walikuwa wakishangilia juu ya hukumu ya kahaba.

1. Sifa apewe Yehova.

B. Haleluya - haleluya - Waebrania - mtukuze Bwana.

C. Heshima - kwenye tafsiri nyingi neno "heshima" haipo.

3. **Bwana Mungu wetu.**

A. Angalia Bwana wetu.

1. Sio Mungu wao bali Mungu wetu.

Mstari 2

1. **Hukumu yake ni ya kweli na haki.**

A. Huu ni uthibitisho kuwa Mungu alitumia haki kuihukumu Rumi.

2. **Amemuhukumu yule kahaba mkuu.**

A. Mungu amehukumu na hii ameiweka kwenye mawazo ya watoto wake kwa muda wote Ufu. 18:20.

3. **Kupatiliza damu.**

A. Furaha ilitokana na ukweli kuwa Mungu amesikia furaha yao na kujibu kwa haki Ufu. 6:10

1. Mtu hapaswi kuchukua kisasi ila amwachie Mungu afanye, Rum. 12:19.

Mstari 3

1. **Na moshi wake hupaa juu milele na milele.**

A. Kuonyesha hukumu ya milele.

1. Sio adhabu nyepesi ambayo baadae unasahau

B. Rumi inatumika kama mfano kwa kupigwa mikononi mwa Mungu.

Mstari wa 4

1. **Na wale wazee ishirini na nne.**

A. Angalia kote kwenye ufu. 4:4 katika hili.

1. Kuabudu wanawakilisha kanisa.

2. **Wenye nguvu wanne.**

A. Angalia uf. 4:6 viumbe hai.

1. Kumbuka wanawakilisha malaika.

3. **Kumsifu Mungu.**

A. Mbingu zote zinakubali kwa nyimbo za sifa.

Mstari wa 5

1. **Sauti**

A. Labda ni malaika.

2. **Mtukuze Mungu wetu.**

A. Wote toka Mtakatifu wa chini mpaka yule wa juu wanamtotea Mungu sifa.

Mstari wa 6

1. Sauti ya umati mkubwa.

A. Wote wanamshangilia Mungu wa mbinguni.

2. Haleluya kwa kuwa Bwana Mungu wetu mwenyezi amemiliki.

A. Bwana - anamwita Mkuu.

B. Mwenyezi - Mkuu - anaongea nguvu zake.

C. Amiliki - mwenye enzi atawala - SASA.

1. Hakuna maelezo kwamba hakuwa anatawala ila tu kwamba anaonyesha nguvu zake kwa njia nyingine - hukumu

Sherehe ya arusi.

7 - 10

Sherehe ya arusi ipo tofauti na kahaba ambaye anawakilisha Rumi katika sura ya 17. kanisa bibi arusi wa Kristo imejaa wale walioishi kwa uaminifu kwa Mungu kama wanawali wakijitenga na uzinzi wa kiroho.

Mstari wa 7

1. Tufurahi na tushangilie.

A. Kwa nini?

2. Kwa kuwa ndoa ya mwanakondoo inakuja.

A. Ndoa ya kiyahudi ilikuwa namwungano wa sehemu tatu.

1. Kufunga uchumba - kipindi ambacho mume analipa mahali

2. Muda - ambapo wahusika wanaishi pamoja bila kugusana lingalisha na Yusufu na Maria. Katika hali hii ni kama tayari wamekwisha oana isipokuwa hawagusani (hawana haki ya unyumba /ngono) Mt 1:18:20.

3. Sherehe ya kukamilisha tendo la ndoa.

B. Sherehe ya ndoa ilikuwa ni jambo kubwa katika Agano la Kale na Jipya.

1. Kila wakati ilipofanyika kulikuwa na mafundisho yaliyoambatana na sherehe.

a. Katika Math. 25: 1-13 kwa mfano wanafunzi wanafundishwa kuwa macho.

b. Yohana Mbatizaji atamtumikia Yoh. 3:28-30 kwamba Yesu kama Bwana arusi alitakiwa apewe sifa.

c. Luka 12:35 - 40 anafundisha kuwa macho na kuhimiza wafuasi kuwa kama watumwa wakisubiri Bwana arusi arejee toka kwenye sherehe ya

arusi.

d. Paulo anaamtumikia Efe. 5:22-33 kujadili uhusiano wa Kristo na Kanisa.

1) Angalia kwamba Paulo anaongea kuhusu umoja katika Efe. 5:31 ndivyo itakakiwavyo katika ndoa ya kiroho.

2) Jambo lingine ni uasherati.

C. Ni nini kilichosemwa?

1. Ni kwamba ndoa kati ya Kristo na kanisa imkwisha kuwapo tangu siku ya Pentekoste.

a. Ufu. 19:7 haimaanishi ndoia ya baadae.

2. Wazo lake hapa ni furaha ya ndoa limetumika kueleza jinsi ya kuwa tayari kwa ajili ya thawabu ya milele aliyoiandaa kwa arusi yake.

3. Sasa angalia katika Warumi 7:4.

a. Zingatia kuolewa na mwingine.

b. Mwingine atasema hiyo ni baadae.

1) Kama ndivyo ina maana Yesu hapo anazini?

c. Kwa nini?

1) tumzalie Mungu matunda (mstari wa 4)

2) Aweza mtu kumzalia matunda nje ya ndoa?

a) Iwe halali ama sio halali.

4. Je, vipi katika 2 Kor. 11:2?

a. Inahusu nini?

b. Vyo vyote vile ni mlinganisho wa ndoa kutoka maana ya kimwili kwenda maana ya kiroho.

1) Tunaona kanisa linawakilisha kwa Akristo kama mwanamwali.

2) Kumbuka taratibu za asili katika ndoa ya kiyahudi.

- ama
- a) Paulo anatumia njia hii kusema kuwa kanisa linaelezwa kwa Kristo kama vile mwanamwali.
 - b) Hakuna kingine zaidi wala pungufu.
- 3) Mwanamke amewekwa tayari.
- a) Mke inatokana na “Gune” likiwa na maana ya mwanamke wa umri wowote, awe mwanamwali, au ameolewa mjane. Thayer Uk. 123.
 - b) Mwanamke, hasa, mke, Greek Dictionary Dictionary of the New Testament Uk. 21.

Mstari 8

1. Amevikwa kitani nzuri ing’ aayo safi.

A. Wazo la kung’aa na safi maana yake ni usafi.

2. Kitani nzuri ni matendo mazuri ya wenye haki.

A. Hapa ni picha ya arusi ya Kristo.

1. Ni safi.

2. Pasipo mawaa kwa uaminifu kwa mme wake.

B. Hapa maandiko muhimu yanalinganishwa na uaminifu.

1. Yule aliyemwacha mme wake na kumfuata mwingine ni uchafu kwa maana ya kimwili.

2. Vile vile kwa wale ambao wameacha Bwana 2 Pet. 2:20- 22.

3. Mkristo kama bibi arusi ameandaliwa arusi.

Mstari 9

1. Heri.

A. Furaha.

2. Walioalikwa kalamu ya arusi ya mwanakondoo.

A. Ni wapi panaposema kwamba haya maelezo ni ya baadae

B. Ni wapi panapomaanisha hivyo.

C. Mawazo yanawakilisha wanaoambiwa sio wote walio kwenye sherehe.

1. Wapo waliotii injili kwa kujionyesha mavazi yao kwenye damu ya Kristo, Ufu. 7:14

2. Walikuwa waaminifu mpaka mwisho.

3. Hivyo tunaona furaha kubwa kwao walioambiwa waje.

3. Haya ni maneno ya kweli ya Mungu.

A. Kwa kuonyesha kuwa yaliyoonekana ni maono kutoka kwa Mungu.

Mstari wa 10

1. Kumwabudu

A. Yohana alifuata mila ya kupiga magoti kuonyesha heshima kuu.

1. Lakini alizuiwa kufanya hivyo.

2. Mjoli wako

A. Hapa malaika anatoa sababu ya kukataa kuabudiwa

1. Alikuwa mjoli mwenzake katika kazi ya Bwana. Pamoja na waaminifu wote wa Mungu.

2. Pia inaonyesha alikuwa ameingizwa kutangaza mapenzi ya Mungu.

3. Kumwabudu Mungu

A. Mungu ndiye wa kuabudiwa.

1. Sio mtu (Mdo 10:25, 26) wala malaika (Ufu. 19:10) anastahili kuabudiwa.

4. Ushuhuda wa Yesu ndiyo roho ya unabii.

A. Kimsingi ni ushuhuda kuhusu Kristo.

1. Yeye ni moyo na makusudi ya nabii - 1 Kor 12:1-3.

2. Matokeo ya unabii yanaleta utukufu kwa Kristo kuliko malaika bila kujali malaika wako juu ya binadamu kiasi gani, Ebr. 2:6, 7.

Mstari wa 11

1. Farasi mweupe

A. Ni alama ya usafi na ushindi.

2. Uaminifu na ukweli.

A. Bila shaka ni Yesu.

1. Angalia Ufu. 1:5 na 3:7

B. Yesu alikuwa mwaminifu wakati wa majaribu.

1. Alikuwa mkweli kwa maana ya halisi, imara, akiwa amejidhihirisha.

3. Kwa haki alihukumu na kufanya vita.

A. Angalia Isa. 11:4-5

1. Uamuzi wake wote ulikuwa wa haki wakati matendo yake ya vita nayo yalikuwa sawa na kweli.

Mstari wa 12

1. Macho kama mwali wa moto

A. Angalia Ufu. 1:14

1. Yanaona pote.

2. Vilemba vingi

A. Diadema - taji laa nguvu, tawala.

1. Mengi yanaonyesha nguvu zake,

2. Kwa yote - Math 28: 18.

3. Jina lililoandikwa.

A. Hakuna ajuaye au kufahamu jina hili.

B. Bila shaka jina jipya la Ufu. 2:17.

Mstari wa 13

1. Chovya katika damu.

A. Kuchovya zaidi ya kunyunyiza

B. Mambo mawili yawezekana.

1. Damu ya maadui zake.

2. Damu yake imwagikayo kwa ajili ya watu, Mdo. 20:28; 1 Pet. 1:2; Heb. 9:18-20; 12:24.

C. Ama ingefanyika.

1. Labda mwuungano wa yote mawili.

2. Jina lake aitwa Neno la Mungu.

A. Labda ni Yesu, Yoh. 1: 1-3, 14; 1 Yoh. 1:1-4

Mstari wa 14

1. Majeshi yaliyo mbingumi.

A. Angalia Zab. 110:1-7

1. Zingatia maneno “yaliyo” yaliyotolewa na mtafsiri.

B. Inaonyesha tulicho nacho katika familia ya Mungu wakiongozwa na viongozi wao dhidi ya nguvu za Mungu.

1. Kwa nini tuangalie vita vidogo.

2. Zingatia kwamba bado tupo kwenye kitabu cha alama.

2. Farasi mweupe, safi.

A. Maelezo mengine ya hali ya watakatifu wa Mungu

Mstari wa 15

1. Upanga

A. Angalia Ufu. 1:16

1. Neno la Mungu - Ebr. 4:12, 13.

2. Kuwapiga mataifa.

A. Inaonyesha kuwa neno ni neno la hukumu, Zab. 2:6-9

3. Atawachunga kwa fimbo ya chuma.

A. Zab. 2:7-9 Ufu. 2:27; 12:5 inaonyesha nguvu.

4. Shinikizo la mvinyo ya ghadhabu ya hasira ya Mungu mwenyezi.

A. Angalia 14:20

1. Hasira ya Mungu dhidi ya Rumi.

Mstari wa 16

1. MFALME WA WAFALME NA BWANA WA MABWANA.

A. Jina alilopewa mwanakondoo - Uf. 17:14.

Mstari wa 17

1. Simama kwenye jua.

A. Hapa ndipo ambapo kila mmoja aweza kumwona na kupata ujumbe wake.

2. Ndege wote warukao katikati ya mbingu.

A. Ina maana ya ndege wote wote wa angani.

1. Mbingu hapa ni Meridiani kipeo cha juu kabisa ambapo jua hufikia wakati wa mchana. Word Studies In The N.T Volume 3. Uk. 507

2. Hawa ni ndege wawindao.

3. Njoo mkutane

A. Malaika wanakuwa tayari na wanaomba kuungana katika meza iliyotayarishwa na Bwana.

B. Bila shaka matokeo ya vita yameshajulikana hata kabla vita havijaanza.

Mstari wa 18

1. Mpate kula nyama.

A. Mwendelezo wa mazungumzo ya chakula cha ushindi.

1. Huu ni mwaliko wa chakula kikuu cha Bwana kuonyesha maangamizo ya Rumi.

2. Angalia mfano ifuatayo ambavyo Mungu aliwafanya maadui zake, Yoel. 3:9-13; I Sam. 17:46, Ez. 39:4, 17-20 Mt. 24:28.

Mstari wa 19

1. Nikamwona huyo mnyama

A. tumesubiri muda wote huu, kutoka Rumi. 1:1 kuona na kusikia vita.

1. Sasa tumeona, lakini usifunge macho yako yote ipo mstari 20

B. Mnyama (Rumi) hawezi kushinda.

1. Kumbuka namba yake (namba ya mtu) ni 666 (Ufu. 13:18) ambayo haina usahihi.

2. Fanya vita.

A. Hakuna shaka walifikili ni wazo zuri.

Mstari wa 20

1. Mnyama akakamatwa na yule nabii wa uongo pamoja naye.

A. Hapa tumeona wanyama wote wamekamatwa.

1. Mnyama wa bahari (Rumi) na mnyama wa nchi (nabii wa uongo - upotoshaji wa dini) wamepata anguko - Ufu. 13:1, 11.

2. Wote wawili wakatupwa kwenye ziwa la moto wangali hai.

A. Kwa nini hii iwe kweli?

1. Tunaweza kufanya nini na hili
 - a. Hakuna.

B. Hii ni alama ya nini ni pigo kwa adui.

1. Kingine yaweza kumaanisa nini

C. Angalia pia kuwa wametupwa kwenye ziwa la moto.

Mstari wa 21

1. Na wale waliosalia.

A. Milki ya Rumi kwa ujumla.

2. Panga lake.

- A. Jeshi linaonyeshwa kama halifanyi chochote.
 - 1. Kwa kiongozi kama Yesu hawahitaji kufanya chochote.
- B. Sasa tumeona kuanguka kwa:
 - 1. Wote waliokuwa na alama - Ufu. 15-16
 - 2. Kahaba, Ufu. 18.
 - 3. Mnyama wa baharini, Ufu. 19:20.
 - 4. Mnyama wa nchi (nabii wa uongo) - Ufu. 19:20.
- C. Sasa nani amebaki.
 - 1. Shetani peke yake na anakwenda chini Ufu. 20:1-14 ambapo atajishughulisha na Shetani, ushindi wa watatu na hukumu ya mwisho.

3. Ndege wakashiba

- A. Kama ni baada ya kurudi kwa Kkristo ni nani hao ndege?

Tunachokiona ni hukumu ya Rumi, tumeona matokeo ya mwisho ya mnyama wa baharini (sura ya 13) Mnyama wa nchi(13) na kahaba (17) wote wametupwa kwenye ziwa la moto lichomalo kwa chumvi. Wasaidizi wote watatu wa shetani wamehukumiwa na kufungwa, shetani yeye atapewa kifungo chake sura ijayo.

SURA YA 20

Katika maono yote kwenye kitabu cha ufunuo hakuna sehemu katika kitabi hiki ambayo imekuzwa kwa kukisia na kwa ajabu kuliko sura ya 20. Mafundisho ya uongo kuhusiana na ufalme, kiti cha Daudi, kurudi mara ya pili na utawala wa kimwili miaka elfu humu duniani na mengine mengi yote yatoka sura hii japo hata hivyo hii sura haiongelei mambo hayo.

Sura ya 20 haiongelei chochote zaidi ya Dragoni tumekwisha ona jinsi Rumi ilivyopigwa na nabii wake wa uongo na sasa tunaona nguvu za shetani, shetani anayo mipaka, kwa kufa! kuzikwa na kufufuka kwa Kristo. Yohana alitaka wasomaji wake waone jinsi shetani alivyo na nguvu (I Pet. 5:8)Lakini ni nguvu tu zile anazoruhusiwa kuwa nazo. kwa kuwa Mungu wakati wote hutoa nafasi ya kukwepa (I Kor. 10:13)

Kufungwa kwa Shetani

1-3

Mstari wa 1

1. Shuka toka mbinguni

- A. Hapa inaonekana kama uelekeo wa Yohana unabadilika - sasa yuko duniani.
 - 1. Hata hivyo bado anaona maono.

2. Ufunguo

- A. Ufunguo unaonyesha mamlaka - Mt. 16:19.
 - 1. Inampa mmiliki wake mamlaka ya kufunga na kufungua.

3. Kuzimu

- A. Hii ni kama lindi kuu ambalo tumekwisha ona katika Ufu. 9:1; 17:8.
 - 1. Katika Ufu. 9:1 malaika ama mamlaka ya kufungua shimo na kuachia moshi.
 - 2. Hapa iko tofauti.

4. Mnyororo mkubwa.

- A. Mnyororo unatumika kufunga.
 - 1. Maana yake ni hiyo?
 - a. hapana.
- B. Ni kwamba hizi ni alama kuonyesha kufungwa kwa Shetani.
 - 1. Akafungwa na Shetani, au mamlaka ya Mungu.

Mstari wa 2

1. Akamshika.

- A. Zingatia hapa kwamba mwoovu ni roho kama Mungu alivyo roho - Yoh. 4:24; Lk. 24:39
 - 1. Kwa hiyo yuko nje ya kukamatwa.

2. Akamfunga miaka elfu.

- A. Kumbuka namba 1,000 inaonyesha kitu kilichokamilika.

1. Tunatakiwa kutafsiri hivyo.
2. Zab. 50:10, 2Pet.3:8.
- B. Pia ukumbuke kuwa kitabu kinaongelea kuhusu Rumi kuwatesa Wakristo.
 1. Hivyo tafsiri yetu izingatie hilo.
- C. Pia ukumbuke kuwa shetani anafanya kazi kwa kuitumia Rumi ili akamilishe mapenzi yake.
- D. Ukiweka yote haya pamoja utapata jibu rahisi.
 1. Shetani amefungwa kabisa kutokana na hadhi waliyokuwa nayo watakatifu.
 2. Shetani na wafanyakazi wake wanaondolewa wasitese watakatifu, Ufu. 13:11-14; 20:3
 - a. Hata hivyo kutakuwepo pigo la mwisho tutaona katika mstari wa 3.
 3. Ieleweke kwamba kufungwa kwa shetani hapa kupo katika eneo fulani tu.
 - a. Ni kufungwa kikamilifu lakini sehemu moja tu.
- E. Kumbuka hakuna mwandishi yeyote wa Agano Jipya aliyesema kuwa Yesu atarudi tena hapa duniani.

Mstari wa 3

1. Kuzimu.

- A. Lindi kuu

2. Akamtia mhuri juu yake.

- A. Hakuna njia ya kukwepa hapa.
 1. Inaonyesha kufungwa kikamilifu kutokana na utesaji.
- B. Watu wengi huwa wanfikili kifungo hiki ni katika sehemu zote lakini sio hivyo

3. Kuwadanganya mataifa.

- A. Tena sio Ufu. 13:11-14.
 1. Kifungo cha Shetani kinahusishwa na kuwadanganya watu.

4. Mpaka itimie miaka elfu.

- A. Tumeona hapa kwamba hiki kifungo ni mpaka miaka 1,000 ipite.
 1. Hii inaonyesha watu nafasi ili wajue Mungu ni nani.
 2. Miaka 1,000 itakapopita maana yake ni kifungo kitakapoisha.

5. Kufunguliwa muda mchache.

- A. Siyo wakati maalumu.
 1. Inaonyesha kwamba shetani anapumzika kidogo kabla ya kuanza tena.
 - a. Hata hivyo tutaona kuwa hakutakuwa na kunufaika.
 - b. Mara nyingi tunafundisha kwamba miaka 1,000 ni kipindi cha Ukristo.
 - 1) Kama ndivyo na kinaisha kwa kurudi mara ya pili kwa Kristo sasa “kipindi kifupi kiko wapi?”
 - c. Inaonekana kwamba wazo ni kuwa wakristo wameonyeshwa kwamba Mungu anaweza (hata kama ni baadae) kuwalinda kama anavyowalinda sasa.

Ufufuo wa Kwanza

4 - 6

Mstari wa 4

1. Wakaketi juu ya viti vya enzi.

- A. Hawa ni watakatifu ambao Yesu aliwaahidi wangepawana katika Mataifa - Ufu. 2:26-29; 3:21.
 1. Angalia kwa makini Dan. 7. hasa msstari wa 17 mpaka mwisho.

2. Wakapewa hukumu.

- A. Hukumu hii ni juu ya kahaba - Ufu. 18:20.
 1. Angalia jinsi inavyokaa pamoja.
 - a. Katika Ufu. 2:26-29 na 3:21 washindi waahidiwa ufalme.
 - b. Katika Ufu. 11:15 ufalme wa dunia hii unakuwa Bwana.

3. Wa Roho zao waliokatwa vichwa kwa ajili ya ushuhuda Yesu

- A. Sawa, waishio wako hapa.
 1. Wafia dini.
 2. Wote waliotunza imani yao dhidi ya kahaba wako hapa.
- B. Hakuna kushindwa hata mauti kwa wana wa Mungu ila ushindi tu.

4. Waliishi na kutawala pamoja na kristo miaka elfu.

A. Waliishi - ni tensi yenye tendo moja bila kujali wakati, kwa hiyo ni vizuri kuitafsiri kama (kupata ma isha).

1. Yohana anaona watu wakifufuka.
 - a. Angalia - Roho- kuwa na maisha - hivyo watu.
 - b. Angalia - kuwa hawezi kuwa ufufu wa roho, kwa kuwa roho haifi.
2. Ni ufufuo wa watu waliotoa maisha yao kwa Yesu.

a. Ushindi wao.

B. Miaka 1,000 inaonyesha kipindi ushindi uliokamilika kwa watakatifu.

1. Lakini wafu waliobaki tena..... walikwisha.

a. Neno lote limefungwa.

1) Hivyo kama ukiunganisha mwisho wa mstari wa nne pamoja na ufufuo wa kwamza utapata lengo.

b. Wafu waliobaki hawatapata maisha mpaka baada ya hii.

1) Hawa ni wale waliokufa dhambini waliokuwa wanamtumikia mnyama.

a) Hii ni kutokana na ukweli kwamba miaka 1000 kama tulivyosema inaongelea kipindi cha shangwe sio kamili cha wakati.

b) Hawana sehemu katika ushindi.

c) Walikufa katika hali ya kupotea na wataishi tena katika hali hiyo hiyo.

c. Neno “tena” haliko katika uasili wake.

2. Huu ndio ufufuo wa kwanza.

a. Huu ni ufufuo wa wale walioteseka kwa ajili ya imani.

1) Tumeona katika ono hili wale wafu katika Kristo watapata nafasi katika Kristo sawasawa na walio hai.

b. Sababu yake ni kwamba inahusisha “ ufufuo wa kwanza” wakati ambapo Yohana anatazamia ufufuo wa pili.

c. Kwa hiyo kuwa katika kifungo miaka elfu, na kutawala miaka elfu inazungumzia kitu kile kile isipokuwa mawazo yanatofautiana.

1) Kufungwa kwa shetani - kushindwa kwa Rumi pamoja na wale wote wanaojaribu kufanya kama Rumi ilivyofanya.

2) Kutawala kwa watakatifu - ushindi.

d. Watakatifu walio hai wanatazamwa kama (neno la ufunguo) walilithishwa katika kiti cha enzi wakati wale wafu waliopitia mateso

waliofufuliwa kukaa katika kiti cha enzi vile vile

wanatazamwa kama kama wengine.

1) Mawazo yote haya yanazungumzia - USHINDI KATIKA YESU!

e. Ufufuo wa kwanza unahusisha wafu katika Kristo siyo wafu katika ubaya kama UFUFUO ni pamoja na uzima na kutawala.

1) Ni ‘Ufufuo’ wa ushindi na malipizi/utetezi.

Mstari 6

1. Heri na MtakatifuUFUFUO

A. Hii ni kwa sababu walikuwa katika Bwana.

2. Juu ya hao mauti ya pili haina nguvu.

A. Mauti ya pili ambayo ni kinyume ni ishara ya kushindwa.

1. Wenye kupotea wafufuliwa kwa kupotea tena.

2. Kwa jinsi yoyote, wenye haki hawana haja ya kuogopa.

B. Naona hakuna jinsi yoyote ya kifungu katika kupata uhalisi katika Ufu. 20:1-6

1. Tulichoona ni uthibitisho wa shughuli ya Mungu pande zote mbili watakatifu na wenye dhambi pamoja na Rumi na kwa yeyote aliyeumiza ama atakayeumiza.

C. Naona hapa nataka lutaja kitu/jambo ambalo halikutajwa katika Uf. 20:1-6 na baadhi ya matokeo ya Millennialism, Mambo haya yatatusaidia sisi kufaa mahali hapa.

Nashawishika

kwamba katika kuelewa kwetu kitabu cha Ufunuo zaidi sana ni kuhusu

tamaduni kuliko Biblia

ambayo inapelekea kutoelewa kitabu kwa kiasi kikubwa.

Mambo Ambayo Hayakutajwa Katika, Ufunuo 20:1-6.

1. Haijataja kurudi mara ya pili kwa Yesu Kristo.
2. Haijataja ufufu mzima.
3. Haijataja utawala duniani.
4. Haijataja Uhalisi wa kiti cha enzi chja Danieli
5. Haijataja kuhusu Yerusalemu au Palestina.
6. Haijatuhusisha sisi.
7. Haijataja Ukristo katika dunia.

MATOKEO YA WATU WA MAELFU (MILENIALISM).

1. Kristo anakataliwa kuwa hatawali sasa - Ufu. 1:5-8
2. Wanatupilia mbali huduma hii kama siku za mwisho - Ebr. 1:1
3. Wamfanya Mungu ni mwongo kwa ahadi yake. - Mk. 1:14, 15.
 - A. Ufalme umekaribia.
4. wanafanya kama kubagua kati ya Uyuda na Ukristo - Ebr. 8:5-7;9:9,10.
5. Wanadidimiza injili - Hawaoni au kutilia umuhimu kanisa. Efe. 3:9-11
6. Wanakataa kazi kuu - Mat. 28:19,20
7. Wanakataa ukombozi kwa wapagani - Mdo. 15:14-18.
8. Wanamshusha Kristo kutoka katika kiti cha enzi m,binguni hadi duniani - Ebr. 1:3 - 13.
9. Wanafanya ujira wa Yesu Kristo mara ya kwanza kama jambo lisilowezekana. Gal. 4:4,5; Yoh. 17:1-14.

Mawazo haya yamechukuliwa kutoka kitabu cha God's Prophetic Word, Foy E. Wallace Publication Kur. 284, 349, Foy E. Wallace, Author.

Mstari 7

1. Shetani atafunguliwa.

- A. Hafunguliwi katika kipindi cha miaka 1,000 kwa sababu ile ile “wafu waliosalia” hawataishi mpaka itimie miaka 1,000.
1. Hii miaka 1000 inasimamia kushindwa kwa Rumi washiriki wake na Shetani - na ushindi wa Kanisa na Bwana kwa mahusiano na mateso na ibada za watawala.

Mstari 8

1. Kuwadanganya mataifa.

- A. Sasa “maadhimisho ya ushindi “ wa shetani unakwenda kufanya kazi.
- B. Mmoja anaweza kusema “ inawezekanaje kudanganya , wakati wamjifunza vilivyo, Je, sasa hawajawa hivyo?”
 1. Swali zuri.
 - a. Bila shaka jibu hapana.
 2. Je, Farao alijifunza?
 3. Je, Nebukadneza aliifunza?
 4. Je, Vipi kuhusu sisi, tumejifunza?

2. Gogu na Magogu

- A. Mataifa wanajulikana kama Gogu na Magogu
 1. Hii ni kutokana na Ezek. sura 38 na 39.
 2. Ni alama ya wote adui wa Kristo na watu wake.
 3. Kuwakusanya pamoja kwa ajili ya vita.
 - a. Kupigana vita dhidi ya kanisa.

4. Hesabukama mchanga wa bahari.

- A. Hesabu kubwa Inapatikana pia - Ezk. 39:12,13.

Mstari 9

1. Wakaizingira kambi ya watakatifu na mji mpendwa.

- A. Sawa, wamelizingira kanisa.
 1. Wako tayari kupigana.
- B. Lakini.....

2. Moto ukashuka kutoka mbinguni kwa Mungu.ukawala.

- A. Rumi Imeshindwa - Hakuna tena mateso kutoka kwake.
 - 1. Mwingine, pengine wengi waibuka katika muundo wa jeshi hili na kushambuliwa.
 - 2. Mungu ashughulika nao vile vile.

Mstari 10

1. **Kutupwa katika ziwa la moto na kiberiti.**
 - A. Nakiri hakuna jambo lingine zaidi ya alama ya kushindwa kabisa.
2. **Alimo yule mnyama na nabii wa uongo.**
 - A. Weka akilini kwamba mnyama (Rumi) na nabii wa uongo (mapotofu ya kidini) yameshindwa.
 1. Kama Shetani ametupwa katika kazi yake hii inaashiria kushindwa.
 2. Alikimbia kwa muda.mstari 3 na sasa yamekwisha.
 - B. Nguvu ya Gogu na Magogu ni juhudi yao ya mwisho kuwadhuru na kuwapiga na kupinga Ukristo.
3. **Watateswa usiku na mchana milele.**
 - A. Kumbuka kitabu hiki kimeenea lugha ya mifano yakihusisha matatizo ya kanisa.
 1. Kwa nini kufungua na kubadilika hapa?
 - B. Angalia nyuma katika Ufu. 14:10 na katika kumbukumbu zako (notisi).
 1. Hapa ishara hii inaashiria uharibifu.
 2. Maangamizo haya yatakuwa ni kwa yeyote anayetesa mwili wa Kristo.

Mstari 11

1. **Kiti kikubwa cheupe cha enzi.**
 - A. Hii haihusiani na hukumu ya mwisho.
 1. Wazo kuu la kitabu ni nini?
 - a. Hukumu ya milele kwa wapotevu kwa vizazi vyote na faraja kwa watakatifu.
 - b. Hukumu juu ya Roma na Faraja kwa watakatifu wa mwanzo.
 2. Hukumu juu ya Roma.
 - a. Weka akilini, kila wakati tunasema hii ni lugha ya mifano, Je, ni ukweli gani unafundishwa kutokana na habari yenyewe?
 - b. Kwa nini kubadilika hapa?
 - B. Vema, mistari ya 4-10 inashughulikia ushindi wa watakatifu.
 1. Mistari 11 - 15 inaonyesha jinsi gani upande mwingine hauhusiki.
 - C. Mungu kuketi katika hukumu ni ishara ya kawaida Zab. 9:4-7; Dan 7:9-12 (mfano).
 1. Mungu tena yupo katika kiti cha enzi cha hukumu dhidi ya watesi.
 2. Kutokana na mwonekana wa nani Mbingu na nchi zilikimbia
 - a. Tungoje tutazungumzia hili ifikapo sura ya 21 katika kitabu cha ufunuo.

Mstari 12

1. **Wafu wakubwa kwa wadogo, wakisimama mbele ya Mungu.**
 - A. Hawa ni “wafu waliosalia” ambao tayari wametajwa kabla.
 1. Watesi wa kanisa.
 2. Kutoka chini hadi juu kabisa - Isa. 26:13, 14.
2. **Vitabu vikafunguliwa.**
 - A. Hapa tena siyo mwisho wa habari.
 - B. Vitabu hivi vinasimamia matendo mabaya yaliyohifadhiwa humo. - Dan. 7:10
 1. Walihukumiwa kufuatana na vitabu, siyo na kitabu cha uzima?
3. **Kitabu cha uzima.**
 - A. Huu ni/au hiki ni kitabu chenye usajiri uliohibitika na Mungu.
4. **Wafu walihukumiwa katika mambo hayo sawasawa na matendo yao.**
 - A. Sasa mjadala umefikia katika swala la “wafu”
 1. Hukumu hii ni kwa wale waliopinga na kutesa kanisa.

Mstari 13

1. **Bahari kutoa wafu.**
 - A. Tuliongea nini kabla kuhusiana na bahari?
 1. Je, Bahari kama bahari halisi?

B. Hapana, tumezungumzia kuhusu utu.

1. Sasa kwa kuwa tupo katika kitabu cha mifano na ishara tunapaswa kuziangalia kwa makini na kwa ujumla wake hizo ishara pengine kama kuna kitu ama jambo linalozungumzia ukweli halisi na hivyo kukubaliana ama kulikataa.
2. Hivyo watolewa katika bahari kama wafu ni lugha ya mifano kama ufufuo wa kwanza kama ilivyoonekana katika mstari wa sita

2. Mauti na kuzimu zikawatoa wafu.

A. Uhalisi - Mauti na kuzimu

1. Hawa ni wale waliokufa katika huduma ya mnyama.
2. Hakuna wenye haki katika ufufuo huu - walishiriki ufufuo wa kwanza. Mstari 4 na 5

B. Maneno haya mauti na kuzimu yametumika hapa kama kuonyesha nguvu ya ushetani na ubaya.

3. Walihukumiwa sawasawa na matendo yao.

A. Wakishutumiwa kwa matendo yao.

Mstari wa 14

1. Mauti na kuzimu zikatupwa katika ziwa la moto....mauti

A. Hakuna cha zaidi zaidi ya kushindwa kwa adui wa Kristo.

1. Kama ilivyokuwa ufufuo wa kwanza kwa ajili ya ushindi wa watakatifu, hii inazungumzia ufufuo kwa hukumu kwa watawala wabaya waliojaribu kuharibu

kanisa.

Mstari 15

1. Asiyeandikwa katika kitabu cha uzima.

A. Inaonyesha upande mwingine wa mambo.

1. Wale ambao hawakusajiliwa (onekana) katika waongofu ni maadui.

Hitimisho ni kwamba ufufuo 20 haihusiani na kuja mara ya pili kwa Kristo kama ilivyoonekana katika sehemu nyingi - Mt. 25:31 - 46; Mdo. 17:30,31; Itess. 4:16 - 18 n.k. Hitimisho la ufufuo 20 ni swala la kushindwa kwa mateso na ufufuo wake kwa kupatiwa zawadi kwa watakatifu.

SURA 21

Mstari 1

1. Mbingu mpya na nchi mpya.

A. Kumbuka nyuma katika Ufu. 20:11 mbingu na nchi "zilikimbia"

1. Hili siyo swala jipya hapa.

a. Angalia Isa. 34:1 - 17; 65:17; 2 Pet.3:13 n.k.

2. Mambo yote haya yanaonyesha maangamizi ambayo tena yanaonyesha mifumo ya kidini (pengine Babeli, Edomu au Yuda.).

a. Inaonyesha hukumu.

- b. Hapa Uf. 20:11 na 21:1 tunaona mwisho wa nguvu za kidini za Roma na hali mpya ya mambo.

1) Tumeona tayari mwanguko wa Roma na taratibu zake. (Mbingu na nchi za zamani). Na kuonekana kwa taratibu na mifano (Mbingu na nchi mpya).

2) Angalia katika Isa. 65 (hasa mstari 17 pata wazo hapo)

- c. Sasa angalia kwamba 2Pet. 3:13 inasema kwamba kanisa linatazamia mbingu mpya na nchi mpya.

1) Kwa hiyo mbingu mpya na nchi mpya haiwezekani kuwa kanisa.

a) Pengine hali ya kutuka ya kanisa, siyo kanisa.

- d. Inaonekana kuzungumzia ukweli wa kubadilika kwa hali ya kanisa ikifuatiwa na mgeuko wa mateso.

1) Historia inathibitisha ukweli wa kwamba mwanzo wa mateso ulikuwa karibu kabisa na kipindi ikifuatiwa na mauti ya

Domishani

- (96-98)
- ulihakikisha
nakala (ujumbe) ni
muhimu katika historia ya
walikuwa wamefanya
walishindwa. Ikawa
alidhibitiwa” I.S.B.E. TOL. IV. Uk.
- watawala wa
Diocleshani na mateso chini
- ya
- kudhibiti
Milvia.
- a) Nerva alitawala kutoka 96 hadi 98 pasipo na mateso makali.
 - b) Kwa miaka kumi na tatu ya mwanzo wa utawala na Trajani kulikuwa na amani.
- 2) Kwa namna moja ama nyingine, baada ya kipindi hiki mateso yaliibuka tena hadi pale Edict na Milani alipowekwa mnamo 30/3/313 B.K.
- a) Wakati wa kifo cha Domishani amani amani ilirejea kwa kanisa la Kikristo ikiishia katika utawala wa Nerva na miaka 13 ya mwanzo wa Trajan I. I.S.B.E. VOL. IV. Uk. 2608
 - b) “ Wakati Constatino alipotoa ujumbe uliojulikana kama Tangazo la Edict Milanzi” ambao uhuru wa kila kikundi cha kidini. Hii moja kati ya nakala za zama ulimwengu. Wakuu wa Kirumi mateso na uharibifu mkubwa na imekwisha. “Galileani 2327.
 - c) Pia angalia kitabu cha Fox’s Book of Martyrs junachohusu waliofia imani, Uk. 6 - 33. Katika orodha ya Kirumi kutoka Domitianiani hadi yao.
 - d) Mwanzo wa subira ya edict (kama ilivyoitwa Edict ya Milani) Constatino alikuwa ameshasema awali juu subira ya jumla kuhusu tangazo 30/4/311 katika Nicomedia. I.S.B.E. TOL. IV. UK. 2610.
 - i. Katika 27/10/312 B.K. Constatino akawa ni kidonda upande wa Magharibi kwa Maxentiasi katika daraja la
 - ii. Kutokana na hili akaweka swala la tangazo la msamaha/subira kutoka Milani.
 - iii. Tangazo hili lilidumu mpaka kuanguka kwa utawala wa Magharibi 476 B.K.

2. Hapakuwepo bahari tena

- A. Rudi nyuma katika Ufu. 4:6 tuliona hapa kuhusu swala hili.
 1. Ukikumbuka hapo inaashiria mtengano.
- B. Hapa inaonyesha urafiki wa karibu pamoja na Mungu. Kutokana kwisha kwa ugandamizaji dhidi ya Kanisa.

Mstari 2

1. Mji mtakatifu Yerusalemu mpya.

- A. Kanisa ndani yake lipo katika hali mpya pasipo mateso.
 1. Najua kama ni kanisa?
 - a. Rahisi - angalia Ufu. 21:9, 10.
- B. Kwa hiyo siyo swala la kanisa jipya katika maana ya malipizi mapya kwa wakosaji.
 1. Si zaidi kwamba zamani imepita mmoja anaposema uingereza mpya inamaanisha kwamba uingereza ya zamani imepita.
 2. “Kainos - inaashiria mpya, yaani isiyotumika, siyo mpya katika wakati, kisassa, mpya katika hali ya muundo au ubora, tofauti kiasili kutoka kile kinachoitwa cha zamani. Vines Uk. 791.
- C. Ni njia mpya ya zamani kufuatia yale mateso ambayo kwa hayo kanisa liliharibiwa.

2. Ukishuka kutoka kwa Mungu Mbinguni.

- A. Wengine wanajaribu kusema kuwa Yerusalemu mpya ni mbinguni .
 1. Kama ni hivyo una mbingu inayoshuka kutoka mbinguni inayoonekana kutofanya kazi.
- B. Vema, tulichonacho ni ishara ya utakatifu asilia wa kanisa - Mt. 16:18,19,

1. Wanyama wawili wakatoka katika bahari na nchi (Uf. 13:1,11) ikionyesha asili ya ubinadamu na hivyo hapa kuna ishara ya asili ya mbinguni.
2. Kwa hiyo kuna kupingana kati ya hayo mawili na uimarishaji wa ukweli kwamba Mungu bado anasaidia Kanisa.
3. Ikitayarishwa kama Bibi-Arusi kwa Bwana yake.
 - a. Kwanza, hakuna ishara ya kuwepo kwa arusi katika sikku zijazo.
 - 1) Angalia katika maelezo (notisi) yako katika Ufu. 19:7-9 kupata wazo hapa
 - b. Kanisa hapa katika upya wake, halionekani kama lenye kupigwa isipokuwa kama bibi arusi mzuri wa Kristo Efe. 5:21-31; Rum 7:4.
 - 1) Ameshakumbana nayo hayo yote - na kubaki mwaminifu kwa Bwana Arusi wake - na sasa anaonekana mzuri zaidi kuliko mwanzo.

hapa

Mstari 3

1. Sauti kutoka mbinguni.

A. Hapa kama mwanzo, inaashiria kwamba kile kitakachozungumzwa asili yake ni kitakatifu.

2. Madhabahu ya Mungu.

A. Madhabahu ya Mungu (hema) katika hekalu hapo mwanzo yalikuwa ni makazi ya Mungu.

B. Katika Agano Jipya kanisa linaelezeka kama mahali pa makazi ya Mungu, I Kor. 3:16; I Pet. 2:5 n.k.

1. Kwa hiyo “makazi” ya Mungu ni pamoja na watoto wake katika kanisa.

Mstari 4

1. Mungu atafuta machozi katika macho yao.

A. Je, mwisho wa kifungu (habari)?

1. Sivyo ni mwanzo, kama inavyosimama pamoja na kifungu.

a. Bila shaka tuweze kuelewa itakuwa hivyo kama hili ni umilele, lakini sivyo, wazo la msingi hapa ni umilele.

b. Inaonekana kidogo kwamba, tunachoweza kuona hapa ni ukweli kwamba Mungu “atafuta chozi” ikihusisha mateso.

- 1) Angalia kitabu cha Isaya angalia jinsi gani Mungu alizungumzia hilo katika zama za Isaya, Isaya 14:3; 30:19, 35:9-19.

2. Hakutakuwa mauti tena.

A. Tena Isa. 25:8.

1. Anazungumzia kuondolewa kwa adui wa Kiisraeli.

2. Kimaandishi inaonekana kana kwamba inazungumzia kuondolewa kwa tatizo la haraka ambapo Kanisa limetokea kushinda.

B. Angalia nyuma katika Isa. 28:14-18 ambapo Ashuru inaitwa “mauti.”

1. Viongozi wa Yuda walifanya agano na Ashuru kuiacha pekee.

2. Mungu aliwahakikishia kuwa wasitafute agano kama hilo.

a. Atawaangalia wao (Angalia Ufu. sura 29, 36, 37).

3. Kwa hivyo Ashuru akaitwa mauti na Sheol (kuzimu katika Kiyunani) Kwa sababu alikuwa na nguvu za mati juu ya Yuda. - Isa 26:14-21.

4. Wakati Mungu aliposhinda waashuru alishinda “mauti”

C. Katika kushinda Rumi Mungu alishinda Mauti hili ndilo swala la msingi.

1. Bila shaka tunatambua kuwa katika umilele hakutakuwa na mauti, lakini siyo swala husika la mwanzo katika habari hii (hakuna uhakika wa jambo lingine la pili).

3. Mambo ya awali yamekwishapita.

A. Mtesi (Roma) na watesi wenziwe wamekwisha toweka..

Mstari 5

1. Yeye aketiye katika kiti cha enzi.

A. Mungu - Ufu. 20:11.

2. Tazama nayafanya yote mapya.

A. Ya zamani (mateso) yamekwishapita (msta. 4) na sasa yote ni mapya.

1. Kainos.

3. Andika.

- A. Kwa nini?
 - 1. Siyo kama jambo la ujinga ama upuuzi lakini muhimu.
- B. Mambo haya ni amini na kweli.
 - 1. Kwa hiyo hapa tunapata msaada wa kuelewa kidogo kuhusu muda.
 - a. Angalia nyuma katika Ufunuo 1:11 na soma tena.
 - 2. Pale Yohana alikuwa karibu na kuandika katika kitabu na kupeleka (alichoona R.W.S) katika makanisa ya karne ya ishirini na moja.
 - a. Sawa? Hapana!
 - 3. Ilikuwa - kupelekwa kwa makanisa ya kule Asia.
 - a. Hakuna kifungu cha kweli kukitenganisha kitabu hiki kama wanavyofanya wengine.

Mstari 6

1. Imekwisha kuwa.

- A. Angalia katika Ufunuo 16:17 tulivyoona hapo kabla.
- B. Yale mambo ya zamani (hukumu n.l) ambayo yamezungumzia tayari yametimilika.
 - 1. Yamekwisha.

2. Alfa na Omega.

- A. Kuhusiana na jambo hili angalia Ufunuo 1:8, 11.
- B. Inazungumzia umuhimu wa jambo au kusudi maalumu siyo swala tu la muda.
 - 1. Likuwa pale, yupo pale na atakuwa pale kwa hiyo anajua kilichokuwa kinaendelea.

3. Nitampa yeye mwenye kiu chemichemi.....

- A. Baraka zote za uzima zinapatikana kwa yeye mwenye kiu.
 - 1. Mstari wa saba unasaidia kuona jambo hilo.
- B. Weka angalisho katika neno “kiu” katika muda wako pekee.
 - 1. Zaidi sana kwa kuangalia Mt. 5:6.
- C. Kwa kuzingatia chemichemi ya uzima angalia katika Yoh. 4:13,14.
 - 1. Hivyo kueneza injili kunaendelea.

Mstari 7

1. Yeye ashindaye atayarithi haya.

- A. Tayari tumekwishaona jinsi gani walishinda, Ufu. 12:11
 - 1. Hivyo hawa wanarithi haya mambo yote, Mt. 5:5.
 - 2. Katika kurithi haya yote inaonyesha haki zote na nafasi ya uenyeji katika kanisa.

2. Nitakuwa Mungu wakekuwa mwanangu.

- A. Inaonyesha uhusiano uliopo kati ya Mungu na Wakristo (Mkristo), Rum. 8:15 - 17.

Mstari 8

1. Bali waoga

- A. Hapa karibu na mwisho wa bahari, sawa?
 - 1. Samahani, inawezekana kutosaidia hapa.
- B. Waoga.
 - 1. “Deilos, mwoga kushindwa kujiamini au mwenye aibu, limetumika katika Mt. 8:26, Mark. 4:40, Uf. 21:8,” Vines Uk. 425.
 - 2. Bila shaka inahusisha wale wote kutoka na woga wao walimsababisha Kristo kushutumika.
- C. Wasioamini.
 - 1. “Apistos” ni kama “Apisteo” ikionyesha wasioamini ambao walikuwa na muda muafaka wa kufanya hivyo lakini walikataa, Vines Uk. 119, 316.
- D. Wachukizao.
 - 1. “BDELUGMA, inaonyesha kitendewa cha kutopenda.” Vines Uk. 16.

2. Sehemu yao ni katika ziwa.

- A. Angalia kwa makini katika Ufunuo 20:14.
 - 1. Wazo la awalli hapa linawakilisha matabaka mbalimbali ya watesi.
 - 2. Watapata maangamizo na mateso sawasawa na mnyama. Nabii wa uongo na Shetani, Uf. 19:20; 20:10

- B. Kimsingi kinachoonekana hapa ni tofauti katika swala la urithi.
3. **Ambayo ndiyo mauti ya pili.**
- A. Kuhusiana na swala hili angalia nyuma katika Ufu. 20:6.
1. Hapa ni ishara ya kushindwa kabisa kwa watesi na kupewa maangamizi.
- B. Wenye kupitia dhiki(mateso) wafurahia baraka za ufufu wa kwanza wakati watesi washuhudia maangamizo ya mauti ya pili, Ufu. 20:5.
1. Sasa kama tulivyoona tayari, inaweza kuwa kama aina ya kile kitarajiwacho kwa wasio haki japo hilo siyo lilikuwa linashughulikiwa.

Mstari 9

1. **Mmoja wa malaika saba.**
 - A. Angalia maelezo katika Ufunuo 15:1.
2. **Njoo huku.**
 - A. Tumeona tayari (Ufu 19:7-9; 21:2), Hivyo tunafahamu kuwa yote tuliyoona ni uwakilisho wa Bibi-Arusi na siyo ndoa.

Mstari 10

1. **Akanichukua katika roho.**
 - A. Angalia Ufuno 1:10, 17:3.
2. **Mlima mkubwa mrefu.**
 - A. Angalia Ezek. 40:2-4.
 1. Wazo bora.
3. **Alinionesha mji Mkuu.**
 - A. Kwa uwazi kabisa kanisa linaonekana katika hali ya “Mji Mtakatifu”
 1. Wala haionekani mbingu kama makazi ya milele. kwa (waongofu) waliokombolewa mahali hapa.
 2. Kama tulivyoona tayari mbingu haitashuka toka mbinguni.
 - B. Kanisa limeondokana na mateso.
 1. Limekimbiulia “nyikani” kwa ajili ya ulinzi Ufu. 12:6.
 2. Hapa anarudi kutoka huko kuendelea kazi ya kueneza injili (mstari 6).
 - a. Kutokana na ukweli kwamba ana asilia ya utakatifu (mstari 2) ataelekeza na kutoa mpango.

Mstari 11

1. **Wenye utukufu wa Mungu**
 - A. Kutokana na ukweli kwamba “mji mtakatifu” siyo mji wa ulimwenguni anatoa nuru kwa utukufu wa mbinguni.
 1. Uwepo wa Mungu pamoja na mji (mstari 3).
2. **Mwanga wake**
 - A. Uf. 4:3, mmoja katika kiti cha enzi ana mwonekano huu.
 1. Kwa hiyo kanisa linawakilisha utukufu wa Mungu ulimwenguni - Efe. 3:21

Mstari 12

1. **Ukuta mkubwa.**
 - A. Bila shaka ni alama ya ulinzi wa wale katika “mji”.
 1. Kanisa ni safina ya Mungu yenye usalama leo.
 2. Milango kumi na mbili.
 - a. Mitatu kila upande (mst. 13).
 - B. Milango inasimamia nafasi ya kuingia kanisani kwa kuwa milango iko wazi wakati wote.
 1. Kinyume na imani za watu wengi hakuna wazo lenye kuongelea uwepo wa njia mbalimbali za kuendea mbinguni.
 2. Kuna njia moja tu Yoh. 14:6, Mdo 4:12; Ebr. 5:9; Uf. 22:14 n.k.
 - C. Tarakimu kumi na mbili inasimamia watu wa Mungu kwa ujumla.
3. **Malaika kumi na mbili.**

A. Pengine ni ishara ya watu wachafu (wenye sifa za uasherati na marafiki zake) hawawezi kuingia. (mstari 27).

4. Na majina yameandikwa Makabila kumi na mbili ya wana wa Israeli.

A. Kumbuka Ufu. 7:4-8 ambapo (waongofu) waliokombolewa wameongelewa.

1. Hii ndiyo Israeli ya kweli (ya kiroho).

Haya ya 13

1. Milango mitatu

A. Mitatu kwa kila upande.

1. Naonyesha jinsi ilivyofunguliwa au uwezekano wa kuingia.

Haya ya 14

1. Misingi kumi na miwili na katika misingi hiyo majina kumi na mbili ya wale mitume kumi na wawili.

A. Tunaelewa kabla kwamba Yesu Kristo ni yeye tu msingi wa kanisa - Ikor. 3:10,11.

1. Hata hivyo, mitume na manabii wameweka msingi katika kufunuliwa kwao ukweli wa ki - Mungu. Efe. 2:20.

Haya ya 15

1. Na yeye alisema nami.

A. Malaika (mst. 9)

2. Mwanzi wa dhahabu apate kupima.

A. Angalia Ezekiel alielezea jambo kama hili, Ez. 40-43. Hii inakazia vitu viwili.

1. Kuna pointi mbili kuu hapa:

a. Utakatifu wake.

b. Na utukufu.

Haya ya 16

1. Ni mraba, urefu wake ni sawasawa na upana.

A. Pande zake zote ni mraba.

2. Maili elfu na mia tano marefu yake.

A. Kumbuka urefu ni futi 600, kwa hiyo kwa kukukadilia ni mile 1500.

1. Kwa hiyo ni mraba ulio hakika.

B. Kwa hiyo tunaona nini?

1. Kanisa katika ukamilifu wake na kumalizika kwake.

Haya ya 17

1. Akipima ukuta dhiraa mia na arobaini na nne.

A. Ujazo wake ulikuwa ni kama nchi 18 kwa kadilio (kwa kupima kutoka mwanzo wa kidole cha katikati mbaka kwenye kiwiko). Kwa hiyo unene wa ukuta utakuwa kama futi 216.

1. Hapa ni kuonyesha uhakika wa usalama.

Haya 18

1. Majenzi ya ukuta wake yalikuwa yasipi.

A. Bila shaka hii inaonyesha uzuri wa kanisa

2. Mji ulikuwa wa dhahabu safi.

A. Wazo sawa na la juu.

1. Vitu vichache ambavyo ni vizuri kuliko kanisa, I Pet. 1:18, 19.

Haya 19, 20

1. Na misingi ya ukuta wa mji ulikuwa umepambwa kwa vito thamani.

A. Mwendelezo wa waazo hilo hilo la uzuri wa kanisa

Haya 21

1. Na milango kumi na miwili ni lulu kumi na mbili.

- A. Katika Isaya 54 kuna mji uitwao mji wa vito.
- B. Hapa “milango ya lulu” inakumbusha mfano wa lulu wa ufalme mkuu anaongelea kanisa Mt. 13:45, 11;6.

2. Milango

- A. Hii yote inasisitiza uzuri wa kanisa

Haya 22

1. Sikuona hekalu ndani yake.

- A. Hekalu ililleta utengano kati ya Mungu na watu.
 - 1. Sasa hakuna tena utengano kwa sababu pazia lilipasuka Mt. 27:51.
- B. Wao kanisa wanaishi ndani ya Mungu na yeye ndani yao..
 - 1. Angalia haya 3 halafu I Yoh. 2:24.
- C. Kwa hiyo, tunaona ushirika kamili kwa sababu kanisa ni hekalua Mungu, (Efe. 2:21, Ufu. 7:15) na akaae humo.

Haya 23

1. Na mji huo hauhitaji jua.

- A. Kwa nini?
 - 1. Utukufu wa Mungu huangaza
- B. Utukufu hufunika kanisa na kuliangazia Isa. 60:19, 20.
- C. Hii inaonyesha ukweli kwamba Mungu ni mwanzo wa mwanga wa kiroho, ukiakisiwa ndani Yesu kwa Kanisa, Yoh. 8:12; Heb. 1:3; 2 Kor. 4:4, 24.

Haya 24

1. Mataifa watatembea katika nuru yake.

- A. Wote wayahudi na mataifa huingia katika mji huo kwa kutii.
 - 1. Usiku (mateso) yalikwisha na kanisa lilikuwa huru.
- B. Kwa hiyo huu ndio mwisho wa habari mataifa yanatoka wapi?
 - 1. Kumbuka, kama tukifikiria kwamba hii ni kwa wakati siku ya mwisho, na mbinguni, itakuwa watu wote ambao hawajaokoka wameshatupwa kwenye jehanamu moto kufuatia hukumu ya mwisho na mwisho wa dunia.
 - 2. Kwa hiyo mtu anaweza kusema ni Wakristo, kila mtu anajua.
 - 3. Sijui.
 - a. Unaona hii haiwezi kuwa kuwa kweli kwa sababu mbili:
 - 1) Neno “mataifa” haitumiki popote pale kwa namna hiyo katika kitabu cha Ufunuo.
 - 2) Kama ni Wakristo wangukuwa wameishakuwa sehemu ya mji huo kama mataifa ni watu wa Mungu, kwa hiyo wao ni mji.
 - 4. Kwa hiyo walitoka wapi ikiwa hiyo ni siku ya mwisho?

2. Wafalme wa nchi.

- A. Angalia Isa. 60:10 - 14.
- B. Walikuwa kinyume na Kristu na ufalme wake.
 - 1. Katika kanisa, peke yake, liko kwa ajili ya matumaini ya mataifa.
- C. Hapa pia, tunatatizo la kwamba, hawa wafalme wametoka katika maisha ya milele?

Haya ya 25

1. Milango haitafungwa.

- A. Kanisa liko wazi wakati wote kwa kuokoa watu.

2. Na hamna usiku.

- A. Maangamizo yameisha (tutaongelea zaidi katika ufunuo sura ya 22)

Haya ya 26

1. Wakaleta utukufu.

A. Rejea nyuma kwenye haya ya 24 katika hili.

Haya ya 27

1. Ndani yake hakitaingia kinyonge.

A. Malaika walinzi watakuwa waliilnzi (V.20) kuzuia hili kutokea.

2. Bali walle walioandikwa katika kitabu cha uzima cha mwana - kondoo.

A. Wale ambao “wameandikwa” majina yao katika kitabu cha maisha wataingia katika kanisa - Mdo. 2:47.

SURA YA 22

Haya ya 1

1. Mto wa maji ya uzima.

A. Angalia Yoh. 4:5-14, 7:37-39 katika hili, Iyohana ametumia mfano huu kuongelea njia ambazo watazipita watoto wa Mungu.

B. Nyuma katika ufunuo 7:16,17 tuliona “chemichemi ya maji ya uzima” ambayo imetumika kuelezea ulinzi wa waumini au wanamwani Bwana.

1. Hapa inasisitiza baraka zote ikihusisha na ulinzi.

2. Yenye kung’aa kama bilauri.

A. Inaonyesha usafi.

3. Ukitoka katika kiti cha enzi cha Mungu.

A. Inaonekana kwangu kwamba hii inaonyesha baraka za kiroho ambazo zinatoka kwa Mungu ambazo ziko katika kanisa - Efe. 1:3.

4. Na cha mwana - Kondoo.

A. Hii inaonyesha mamlaka ambayo Yesu anayo (Mat. 28:18-20) kwa hiyo hamna nyingine hji itakuwa ndio siku ya mwisho, I Kor. 15:24-26.

Haya 2

1. Katikati ya njia yake kuu.

A. Tuliongelea kuhusu njia katika Ufu. 21:21 Ikisisitiza uzuri wa Kanisa.

2. Upande huu na upande huu wa kanisa.

A. Zingatia Zyohana kuona miti mingi lakini wa uzima ulikuwa katika pande zote za mto.

3. Mti wa uzima.

A. Huu mti ni alama ya habari njema yua wokovu ambayo inaendelea kuenea.

4. Uzaao matunda kwa wakati wake.

A. Kuenea kwa injili pamoja na baraka zilitolewa kwa wototo wa Mungu.

5. Uzaao matunda kwa wakati wake.

A. Inasisitiza kuwa hakuna kipindi maalumu cha kutokuwepo mavuno katika kueneza injili.

6. Na majina ya mti huo ni wa kuponya mataifa.

A. Ndiyo, maana nafikiri hii yanaelekezwa mbinguni.

1. Kumbuka tulivyosema kuhusu mataifa katika Ufu. 21:24?

2. Kama hii ni mbinguni sasa mataifa inatoka wapi?

a. Kumbuka kwamba neno la mataifa linamaanisha watu wa ulimwengu badala ya watu wa Mungu.

b. Hivyo, imekuwaje, mataifa (watu wa ulimwengu) waende kuponywa baada ya hukumu?

1) Labda nafasi watapata nafasi nyingine baada ya miaka elfu moja au miaka miwili.

B. Kuna nafasi moja ambapo tunaweza kuweka mataifa, ambapo wanaponywa ni wakati wa mfumo wa Kanisa kabla ya hukumu.

1. Au labda kila usiku Mungu atatoa mwaliko kwa watu waliopo Jehanamu ili waweze kutubu?

a. Lakini sasa, vipi kuhusu wayahudi 9:27 na hukumu yao.

b. Halafu linganisha na Lk. 16:26 Je, inaelekeana.

C. Tunachokiangalia ni uhitaji wa mataifa wa kuponywa na nguvu za Kanisa katika kueneza injili ili kuwatibu.

1. Tunaongelea kuhusu kuponywa kiroho.

Haya ya 3

1. **Wala hapatakuwa na laana tena.**

A. Katika kanisa hapatakuwa na mtu aliyelaaniwa.

2. **Kiti cha enzi cha Mungu na cha mwanakondoo kitakuwa ndani yake.**

A. Kitakuwemo ndani yake - Ni kwamba kitakuwemo ndani ya mjhi ambao kwa mimi ni Kanisa.

1. Hiyo siyo jambo jipya, m kwa vile Yesu atawala katika, ambalo ni makazi yake.

3. **Watumwa wake watamtumikia.**

A. Hii inaonekana kama kazi ama sivyo?

1. Mat. 28:18-20; Mk. 15:16; Lk 17:6-10.

B. Hii pia ni kama inasisitiza kutoa tofauti wazo la kwamba ni Mbinguni.

Haya 4

1. **Watamuona uso wake.**

A. Hii ina maana ukaribu wa kuwasiliana.

1. Ayu. 142:5; Kumb. 34:10; Hes. 12:8; Zab. 11:7; 17:15; 140:13; I Kor. 13:8-13. Hii inasisitiza wazo la kumuona Mungu “uso kwa uso” Ikionyesha ukaribu na Mungu.

2. Hii inakaza zaidi kuendelea kwa ushirika wa karibu kati za Bwana na watu wake.

2. **Na jina lake litakuwa katika vipaji vya uso wao.**

A. Ndio tumeishaongea kuhusu hii mwanzo (Ufu. 7:3; 13:16; 14:1, 9; 17:5; 20:4). Kwa kila kipengele ikisisitiza kuhusu kumilikiwa na kujhishusha kwa Mungu au kwa mnyama.

Haya 5

1. **Hakuna usiku.**

A. Rejea Ufu. 21:25.

1. Jiji (Kanisa) linategemea mwanga wa Bwana.

B. Usiku/giza ni badala ya dhambi ambapo Yesu Kristu ni badala ya mwanga, Lk. 2:32;

Yn.1:4, 5, 7-9; 3:19-21; 8:12; 9:5 n.k.

2. **Watatawala milele na milele.**

A. Katika Ufu. 5:10 tuliona utawala wa makuhani katika dunia. Wakati huo huo katika Ufu. 20:4 tumeona waaminifu wa Mungu wanatawala.

1. Kwa hiyo, Kanisa litatawala milele kwa vile ufalme utasimama milele - Dan. 2:44.

2. Au katika ulimwengu huu na katika ulimwengu ujao waliokoka watatawala, 2 Pet. 1:11.

Haya 6

1. **Amini na kweli.**

A. Bila kujali yanayotokea maneno haya ni amini na kweli.

1. Mungu atafanya kazi na kanisa siku zote.

2. **Kuwaonyesha watumwa wake.**

A. Ni wapi tumeona neno “mtumwa”

1. Haya ya 3.

2. Uwa makini utaona wakati wote linamaanisha watu au kwa upande wa Mbinguni.

3. **Mambo ambayo hayana budi kuwepo upesi.**

A. Kama Ufu. sura 19 - 20 ni siku ya mwisho, kwa nini hii iko hapa.

1. Tunakuwa hatuko sawa tunapokuwa hatuungalii kwa makini hiki kipengele.

B. Kwa ufupi inamaanisha upesi angalia Ufu. 1:1, 3.

Haya ya 7

1. **Naja upesi.**

A. Kwa haraka sana, kwa mwendo kasi katika..... Vine's Uk. 923.

1. Mambo ambayo lazima yafanyike kwa haraka kwa sababu Yesu anataka kuja mapema.
 - a. Hii inaonyesha kukaribia kwa hukumu ya Rumi.
 - 1) Bila hekima au tafakari ya neno tunaweza kusema kuwa Yesu anakuja tena leo au baadae.
 - B. Kumbuka Domitian aliuawa katika mwaka 96 na kitabu cha ufunuo kilioandikwa mwaka 96.
 1. Unaweza kuelewa kwa haraka kwa vile mateso yalikoma mpaka wakati wa kifo chake.
2. **Ana heri ashikaye maneno ya unabii wa kitabu hiki.**
 - A. Furaha atakuwa nayo atakayeishi kwa kungoja.
3. **Maneno ya unabii wa kitabu hiki.**
 - A. Kwa nini?
 1. Rudi kurejea Ufu. 1:3 utaona kwa nini.
 - B. Ni rahisi?
 1. Mtu atakayesoma, kusikia na kuyatunza maneno haya, hata kubwa ole ya kitabu hiki.

Haya 8

1. **Nalianguka ili kusujudu mbele ya miguu ya malaika.**
 - A. Hii ilikwishatokea (Ufu. 19:10) na Yohana alikemewa.
 1. Hii inawezekana ni sehemu ya maono na siyo kwamba Yohana alifanya hivyo.

Haya 9

1. **Angalia usifanye hivi.**
 - A. Kukemewa kwa kujaribu kuabudu kiumbe.
 1. Angalia msisitizo, Ufu. 19:10.
2. **Msujudie Mungu.**
 - A. Hapa Yohana anaelekezwa kumwabudu Mungu pekee astahiliye.
 1. Katika hii matumaini ya kanisa yako kwa Mungu.

Haya 10

1. **Usiyatie muhuri maneno ya unabii wa kitabu hiki.**
 - A. Kuyatia muhuri ingemaanisha kwamba yazuiwe yasionwe.
 1. Dan. 8:26, aliambiwa afunge kitabu.
 - B. Aliambiwa hivyo kwa sababu wakati wa kutimiza maandiko hayo ulikuwa bado - miaka mingi itakayofuata.
 1. Yohana aliambiwa asikifunge kwa sababu muda uko karibu tuseme 1900 mpaka 2000 au zaidi kufika kikomo.
 - a. Sawa?
 - b. Siyo sawa.
 - C. Bila kufikiri, kwa uelevu wa kawaida tunaweza kuelewa kitabu hiki kimechukua kipindi cha muda wa miaka 1900 au 2000 (au zaidi).
 1. Matukio ya kitabu cha ufunuo ni kitabu cha matukio ya kutokea mapema sana.
 - D. Kama tulivyokwisha kusema, tunapoanza kusoma kitabu hiki tusipoelewa maana ya “upesi” na inakaribia tunaweza kukata tamaa na kuacha kusoma kitabu cha Ufunuo.

Haya 11

1. **Mwenye kudhulumu**
 - A. Hapa ni mfanano wa Dan. 2:10 na 1Samw. 32:5-10.
 1. Hii inaonyesha watu mbalimbali.
 - A. Wafanya mabaya watafanyiwa mabaya.
 - B. Wale wachafu (Rhuparos - moral defilement Vine's p. 439) watakuwa wachafu.
 - C. Wale wa haki watakuwa wa haki.
 - D. Wasafi watakuwa wasafi.

Haya 12

1. Naja upesi.

A. Inashangaza jinsi tufanyavyo haraka kunukuru kipengele hiki kutoka katika vipengele vingine.

1. Yesu alisema hii akimaanisha atakuja mapema kwenye hukumu ya Rumi na kuwalipa watesi wake.

2. Kumlipa kila mtu kama kazi yake ilivyo.

A. Tumeshiona Mungu anavyofanya kwa watu wa haki na wasio wa haki.

Haya ya 13

1. Alfa na Omega.

A. Angalia Ufu. 1:8, 11.

Haya ya 14

1. Heriwawe na amri.

A. Hii ni heri kwa wallioosha nguo Ufu. 3:4; 7:14 kama ASV (na nyinginezo) fafanuzi za Biblia.

1. Tunaona wajibu wa binadamu kuamini injili.

2. Wawe na amri ya kuendea mti wa uzima.

A. Ni katika kutii injilitu, ambayo itawaongoza kuosha nguo zao katika damu ya Kristu atakuwa na haki.

1. Mti wa uzima katika jiji uf. 22.2 na watiifu tu wataishi mle.
2. Kwa hiyo, kama mbingu ni zawadi ya milele kwa waliokoka, sasa mti wa uzima wa milele ni wa nini pale?
 - a. Katika kanisa hakuna ulinzi wa milele lakini mbinguni kuna ulinzi wa milele.
 - b. Kwa hiyo inaleta maana, hasa hasa kwangu, inakuja ukaribu wa kuwepo uhitaji.

3. Kuingia mjini kwa milango yake.

A. Rejea Ufu. 21:12, 13 hapa.

1. Waliokoka wanaongezwa katika Kanisa, Mdo. 2:14-17.
2. Wale ambao mavazi yao ni meupe kwa damu ya mwana-kondoo wanaweza kuingia katika mji.
 - a. Wale wanasema sawa.

Haya 15

1. Huko nje.

A. Nje ya mji, kanisa.

2. Mbwa.

A. Sio mtoto wa mbwa.

B. Hii inawakilisha wachafu wa roho ambao watawekwa nje ya mji mpya wa Yerusalemu, Vine's

Uk. 334.

1. Inaonyesha watu wasiowasafi (kiroho) na wasiowezekana.

3. Apendaye uongo na kuufanya.

A. Waongo.

1. Hakuna kati ya hao ambaye ni sehemu ya ufalme wa Mungu.

Haya 16

1. Kuwashuhudia ninyi mambo hayo katika Kanisa.

A. Inasaidia kuelewa aliandika haya kwa nani - ama sivyo.

1. Angalia Ufu. 1:11.

B. Kitabu kiliandikwa kanisa la wakati huo kuhusu matatizo yalikuwa linakabiliwa nayo.

2. Shina na mzao wa Daudi.

A. Angalia Ufu. 5:5, kwa hili.

Haya 17

1. Roho.

A. Roho Mtakatifu katika roho.

2. Bibi Arusi.

A. Nini Bibi Arusi

1. Yule ambaye tumemuongelea - Yerusalemu mpya - Kanisa - Ufu. 21:1, 2.

2. Kanisa linaalika katika kuhubiri injili.

B. Kwa hiyo, ikiwa hayo yote yanahusu mbinguni, kufuata hukumu, sasa ni nani anayealikwa.

1. Nina nini mwenye kiu ikiwa hii tukio ni baada ya hukumu?

2. Na nani atachukua maji ya uzima (injili) ikiwa hukumu ilishapita zamani.

a. Labda Daudi anaimba namna jinsi nilivyo usiku.

b. Lakini ni nani anayemwimba?

Haya 18

1. Mungu atamwongezea mapigo.

A. Kwa nani?

1. Mtu anayeongeza maneno ya unabii.

a. Mbinguni?

b. Hii inatusaidia ili tuelewa kidogo.

Mungu Akubariki:

Kitabu kimeandikwa na Robert Stapleton

